

Til medlemmene i

- Representantskapet
- Kontrollkomiteen
- Styret
- Ansvarlig revisor

Tromsø, 3. mars 2015

REPRESENTANTSKAPSMØTE

Det innkalles til representantskapsmøte

Tirsdag 24. mars 2015 kl 13.00
i bankens festsal, Storgt. 65 i Tromsø, 3. etg. inngang Fr. Langes gt.

Til behandling foreligger:

sak 1/2015	Godkjenning av tillits- og tjenesteverv i andre kredittinstitusjoner
sak 2/2015	Årsoppgjøret 2014
sak 3/2015	Revisjonshonorar 2014
sak 4/2015	Kontrollkomiteens melding
sak 5/2015	Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte
sak 6/2015	Kjøp/pant egne egenkapitalbevis
sak 7/2015	Sammenslåing av bankkontorer i Finnmark
sak 8/2015	Avvikling av Kontrollkomité
sak 9/2015	Orientering om ny finansforetakslov

Saksdokumentene følger vedlagt.

I dette representantskapsmøtet deltar det gamle representantskapet, kalt **Representantskapet 2014**, se vedlagte oversikt. De som ønsker å delta som observatører fra det "nye" representantskapet er velkommen.

Den etterfølgende dag, onsdag 25. mars, møter det nye representantskapet, slik det er sammensatt etter valgene tidligere i år. Dette vil fremgå av særskilt innkalling.

Det vises for øvrig til vedlagte opplegg for møtedagene. Vel møtt!

Med vennlig hilsen
SpareBank 1 Nord-Norge

Roar Dons (sign.)
representantskapets leder

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Programmet er følgende:

Tirsdag 24. mars

kl 11.30 Lunsj
kl 13.00 Representantskapsmøte (regnskapsmøte)
kl 19.00 Middag, sosialt samvær

Onsdag 25. mars

kl 09.00 Representantskapsmøte (valgmøte, varighet ca 2 timer)

I år vil lunsjen, møtene og representantskapets middag finne sted i bankens festsal.

Sammensetning av representantskapet 2014

Medlemmer	Valgperiode	Varamedlemmer	Valgperiode
Innskytervalgte		Innskytervalgte	
1 Åshild Strømmesen, Sommarøy	2013/2016	1 Finn Håkon Jørstad, Harstad	2014
2 Line Mikkelsen, Tromsø	2012/2015	2 Hugo Thode Hansen, Harstad	2014
3 Terje Marius Nilsen, Straumsbukta	2014/2017	3 Anders J. H. Eira, Kautokeino	2014
4 Arne Hammari, Alta	2014/2017	4 Thone Bjørklund, Hammerfest	2014
5 Rita Myrvang, Rossfjordstraumen	2012/2015	5 Thomas Føre, Tromsø	2014
6 Aina Willumsen, Træna	2012/2015	6 Henrik Johansen, Mo i Rana	2014
7 Tone Marie Myklevoll, Tromsø	2011/2014		
8 Hilde Sivertsen, Nordfold	2013/2016		
9 Trine Stenvold, Fauske	2014/2017		
10 Kari Ann Olsen Lind, Stokmarknes	2013/2016		
11 Charlotte Ringkjøb, Bodø	2011/2014		
12 Britt Dahlberg, Bardu	2011/2014		
Fylkestingsvalgte		Fylkestingsvalgte	
13 Tor Asgeir Johansen, Nordland	2012/2015	7 Jon Tørset, Nordland	2012/2015
14 Cecilie Terese Myrseth, Troms	2012/2015	8 Dag Sigurd Brustind, Troms	2012/2015
15 Line Miriam Sandberg, Troms	2012/2015	9 Ivar B. Prestbakmo, Troms	2012/2015
16 Kari Lene Olsen, Finnmark	2012/2015	10 Ellen Johansen, Finnmark	2012/2015
Egenkapitalbeveiseiervalgte		Egenkapitalbeveiseiervalgte	
17 Trond Mohn, Bergen	2014/2017	11 Trond Vidar Hansen, Tromsø	2014/2017
18 Kjell Kolbeinsen, Tromsø	2012/2015	12 Toril Ringholm, Tromsø	2012/2015
19 Erik Sture Larre, Oslo	2011/2014	13 Rigmor S. Berntsen, Tromsø	2014/2017
20 Frode Helgerud, Oslo	2013/2016	14 Ane Engel Røger, Oslo	2011/2014
21 Trygve Myrvang, Tromsø	2011/2014	15 Stig Vonka, Harstad	2011/2014
22 Odd Erik Hansen, Tromsø	2013/2016	16 Jorhill Andreassen, Silsand	2011/2014
23 Ole-Henrik Hjartøy, Bodø	2013/2016	17 Linn Knudsen, Alta	2011/2014
24 Asbjørg Jensvoll Strøm, Vardø	2012/2015	18 Stein Kristiansen, Jakobsli	2011/2014
25 Bente Evensen, Tromsø	2011/2014		
26 Erling Dalberg, Tromsø	2014/2015		
27 Berit Berg, Tromsø	2012/2015		
28 Roar Dons, Tromsø	2014/2017		
29 Øyvind Rafto, Oslo	2014/2017		
30 Sissel Ditlefsen, Tromsø	2013/2016		
31 Marie M. Fangel, Tromsø	2013/2016		
32 Tom Rømer Svendsen	2014/2017		
Ansattevalgte		Ansattevalgte	
33 May Britt Nilsen, Sørkjosen	2013/2016	19 Anne Kathrine Nygaard, Mo i Rana	2013/2014
34 Hans Olav Gjøvik, Tromsø	2011/2014	20 Egon Enoksen, Stokmarknes	2013/2014
35 Einar Frafjord, Tromsø	2011/2014	21 Hilde Hauan, Tromsø	2013/2014
36 Ann-Kirsten Larsen, Tromsø	2011/2014	22 Finn Harald Olsen, Bodø	2013/2014
37 Ulf Mathisen, Hammerfest	2013/2016	23 Irina S. Møllersen, Kirkenes	2013/2014
38 Therese Isaksen, Mo i Rana	2011/2014	24 Linda Bornø, Harstad	2013/2014
39 Øyvind Pallesen, Tromsø	2013/2016	25 Vanja Teigland, Finnsnes	2013/2014
40 Daniel Nyhagen, Tromsø	2013/2016	26 Fritz Hansen, Tromsø	2013/2014

Sak: 1/2015

Til: Representantskapet

TILLITS- OG TJENESTEFORHOLD I ANDRE KREDITTINSTITUSJONER

Ifølge Sparebanklovens § 19 tredje ledd kan ikke tillits- eller tjenestemenn eller revisor i en sparebank uten samtykke av representantskapet være tillits- eller tjenestemann i annen kredittinstitusjon.

Følgende opplysninger om *nye* verv er rapportert og legges frem med anmodning om representantskapets godkjenning:

Jan-Frode Janson
Konsernsjef

*Styreleder SpareBank 1 Nord-Norge Finans AS
*Styreleder SpareBank 1 Nord-Norge Regnskapshuset AS
*Styreleder EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS

Tilråding til vedtak:

Representantskapet godkjenner det fremlagte tillits- og tjenesteverv som bankens tillits- og tjenestemann har i andre kredittinstitusjoner.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Tillits- og tjenesteverv i andre kredittinstitusjoner per 24.03.2015

Navn/funksjon i SpareBank 1 Nord-Norge	Tillits- og tjenesteverv i andre kredittinstitusjoner
Tom Rømer Svendsen <i>Medlem representantskapet</i>	* Medlem forstanderskapet Sparebanken Øst * Medlem forstanderskapet Helgeland Sparebank
Trond Mohn <i>Medlem representantskapet</i>	* Medlem representantskapet SpareBank 1 SMN * Medlem representantskapet Sparebanken Vest
Kjell Olav Pettersen <i>Leder Styret</i>	* Medlem representantskapet Bank 1 Oslo * Medlem representantskapet SpareBank 1 Gruppen m/datterselskaper
Vivi Ann Pedersen <i>Medlem Styret</i>	*Varamedlem styret SpareBank 1 Gruppen AS *Observatør Styret i Alliance Samarbeidet (SAS)
Rigmor Abel <i>Medlem kontrollkomiteen</i>	*Medlem kontrollkomiteen Bank 1 Oslo Akershus AS *Medlem kontrollkomiteen BN Bank ASA
Kjetil Kristensen <i>Ansvarlig revisor</i>	* SpareBank 1 SR-Bank m/døtre ansvarlig revisor * SpareBank 1 SMN m/døtre ansvarlig revisor * SpareBank 1 Gruppen m/døtre ansvarlig revisor
Jan-Frode Janson <i>Konsernsjef</i>	*Nestleder SpareBank 1 Gruppen AS *Nestleder SpareBank 1 Banksamarbeidet DA *Varamedlem BN Bank ASA *Nestleder Bankenes Sikringsfond *Styreleder SpareBank 1 Nord-Norge Finans AS *Styreleder SpareBank 1 Nord-Norge Regnskapshuset AS *Styreleder EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS
Petter Høiseth <i>Konserndirektør</i>	*Styreleder North West 1 Alliance Bank *Varamedlem SpareBank 1Gruppen
Rolf Eigil Bygdnes <i>Konserndirektør</i>	*Styremedlem SpareBank 1 Næringskreditt
Hanne Nordgaard <i>Konserndirektør</i>	* Medlem representantskapet SpareBank 1 Boligkreditt * Medlem representantskapet SpareBank 1 Næringskreditt

Til Representantskapet

ÅRSOPPGJØRET 2014

Vedlagt følger årsregnskap 2014 og styrets årsberetning 2014 for banken og konsernet SpareBank 1 Nord-Norge, samt revisors beretning og kontrollkomiteens melding.

Årsregnskapet og Årsberetningen ble behandlet i styremøte 24. februar d.å. der styret tilrår representantskapet å godkjenne årsregnskapet og årsberetningen, herunder disponeringen av årets overskudd.

Styret tilrår representantskapet å gjøre følgende

Vedtak:

1. *Det fremlagte Årsregnskap og Årsberetning for 2014 for morbanken og konsernet fastsettes som morbankens og konsernets regnskap for 2014.*

2. *Kontantutbytte på bankens egenkapitalbevis for 2014 fastsettes til kr 1,90 per egenkapitalbevis, totalt 190 756 230,4 kroner.*

Utbytte utbetales til de egenkapitalbevisiere som er registrerte eiere per 24.03.15. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 25.03.15.

3. *Banken avsetter 161 067 231,37 kroner til utjevningsfondet.*

4. *Banken avsetter 212 291 604,83 kroner til utbytte til bankens samfunnseide kapital. Dette fordeles som følger:*

- *Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge 167 291 604,83 kroner*
- *Gaver 45 000 000,00 kroner*

5. *Banken avsetter 179 199 083,49 kroner til Sparebankens fond.*

Tromsø, 3. mars 2015

SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Vedlegg

2014

ÅRSRAPPORT

FRA KONSNERSAMLINGEN
UNDER FINNMARKSLØPET
I ALTA VINTEREN 2014

SpareBank **1**
NORD-NORGE

ÅRSREGNSKAP

FRA RESULTATREGNSKAPET

Beløp i mill kroner	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Netto renteinntekter	1 038	1 103	1 075	1 320	1 173	1 129	1 129	1 166	1 285	1 426
Netto provisjons- og andre inntekter	325	366	416	411	462	513	506	656	931	966
Netto inntekter på finansielle investeringer	42	73	175	-84	524	404	184	260	346	602
Sum netto inntekter	1 405	1 542	1 666	1 647	2 159	2 046	1 819	2 082	2 562	2 994
Personalkostnader	647	621	457	463	508	477	514	581	638	704
Andre driftskostnader	167	175	415	508	464	480	522	539	571	624
Sum kostnader	814	796	872	971	972	957	1 036	1 120	1 209	1 328
Resultat før tap	591	746	794	676	1 187	1 089	783	962	1 353	1 666
Tap	318	169	65	183	185	87	101	195	172	321
Resultat før skatt	273	577	729	493	1 002	1 002	682	767	1 181	1 345
Skatt	62	174	172	143	143	186	157	172	214	223
Resultat fra virksomhet holdt for salg										-27
Resultat for regnskapsåret	211	403	557	350	859	816	525	595	967	1 095

FRA BALANSEN

Beløp i mill kroner	31.12.05	31.12.06	31.12.07	31.12.08	31.12.09	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14
Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	649	426	980	3 433	3 067	3 294	2 866	2 142	2 047	4 405
Aksjer, obligasjoner og andre rentebærende instrumenter	2 807	3 124	4 511	7 228	9 453	12 178	11 841	12 997	11 919	12 314
Brutto utlån til og fordringer på kunder	36 869	37 931	41 638	51 268	48 180	49 046	51 642	54 551	57 282	61 249
Individuelle nedskrivninger	503	320	264	201	228	271	206	303	244	171
Gruppenedskrivninger	322	321	217	204	238	200	226	198	209	236
Andre eiendeler	567	779	1 501	3 578	3 539	4 262	4 683	5 639	6 272	5 627
Sum eiendeler	40 892	42 260	48 630	65 507	64 239	68 780	71 032	75 329	77 520	83 188
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 366	2 790	1 773	3 708	6 868	6 123	6 446	4 295	4 284	2 758
Innskudd fra og gjeld til kunder	21 666	22 999	25 350	34 572	34 877	39 389	41 765	43 588	44 940	45 761
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 171	11 738	15 668	19 746	14 162	14 477	13 342	16 534	16 336	21 116
Andre forpliktelser	828	1 026	1 603	1 562	1 564	1 774	1 767	1 936	2 008	2 861
Ansvarlig lånekapital	1 502	1 194	1 289	1 461	1 608	1 347	1 356	2 095	1 450	1 350
Sum egenkapital	2 359	2 513	2 947	4 458	5 160	5 670	6 356	6 881	8 502	9 342
Sum gjeld og egenkapital	40 892	42 260	48 630	65 507	64 239	68 780	71 032	75 329	77 520	83 188

NØKKELTALL

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Egenkapitalrentabilitet	9,0 %	16,8 %	20,5 %	8,1 %	18,2 %	15,3 %	8,5 %	9,0 %	13,0 %	12,2 %
Kostnadsprosent konsern	57,9 %	51,6 %	52,3 %	59,0 %	45,0 %	46,8 %	57,0 %	53,8 %	47,2 %	44,4 %
Kostnadsprosent konsern ekskl finansielle investeringer	59,7 %	54,2 %	58,5 %	56,1 %	59,4 %	58,3 %	63,4 %	61,5 %	54,6 %	55,5 %
Kostnadsprosent morbank	56,9 %	51,6 %	51,6 %	62,6 %	46,8 %	50,1 %	57,6 %	51,8 %	44,0 %	46,4 %
Kostnadsprosent morbank ekskl finansielle investeringer	59,0 %	52,8 %	54,4 %	50,0 %	54,8 %	53,3 %	58,8 %	57,3 %	46,5 %	48,7 %
12-mnd kostnadsutvikling	2,6 %	-2,2 %	9,5 %	0,9 %	0,1 %	-1,5 %	8,3 %	8,1 %	7,9 %	0,0 %
Utlån til kunder inkl formidlingslån*	36 869	37 931	41 638	56 806	59 061	63 334	68 034	75 914	80 581	84 980
Utlånsvekst inkl. formidlingslån siste 12 mnd*	9,8 %	2,9 %	9,8 %	8,0 %	4,0 %	7,2 %	7,4 %	11,6 %	6,1 %	5,5 %
Utlånsvekst siste 12 mnd	9,8 %	2,9 %	9,8 %	2,1 %	-6,0 %	1,8 %	5,3 %	5,6 %	5,0 %	6,9 %
Innskudd fra kunder	21 666	22 999	25 350	34 572	34 877	39 389	41 765	43 588	44 940	45 761
Innskuddsvekst siste 12 mnd	7,4 %	6,2 %	10,2 %	7,9 %	0,9 %	12,9 %	6,0 %	-1,3 %	3,1 %	1,8 %
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale PM lån				14,73 %	26,7 %	32,3 %	35,0 %	41,1 %	40,8 %	39,7 %
Andel utlån overført til Sp1 Boligkreditt av totale utlån				9,75 %	18,4 %	22,6 %	24,1 %	28,1 %	28,5 %	27,9 %
Innskuddsdekning inkl. formidlingslån*	58,8 %	60,6 %	60,9 %	60,9 %	59,1 %	62,2 %	61,4 %	54,3 %	55,8 %	53,8 %
Innskuddsdekning	58,8 %	60,6 %	60,9 %	67,4 %	72,4 %	80,3 %	80,9 %	75,6 %	78,5 %	74,7 %
Sum eiendeler	40 892	42 260	48 630	65 507	64 239	68 780	71 032	75 329	77 520	83 188
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	39 347	41 992	44 911	61 267	65 169	66 245	70 291	72 921	75 952	80 191
Antall kontorer	92	83	85	81	76	75	75	74	74	74
Antall årsverk konsern	770	758	778	821	778	788	794	881	922	927
Antall årsverk morbank	708	699	714	724	690	675	670	672	647	639
Antall årsverk datterselskap	63	60	64	97	88	113	124	209	275	288
Netto andre inntekter i % av sum netto inntekter	23,1 %	23,7 %	25,0 %	25,0 %	21,4 %	25,1 %	27,8 %	31,5 %	36,3 %	32,3 %
Kapitaldekning i %	11,8 %	10,9 %	10,9 %	10,8 %	12,8 %	11,9 %	12,5 %	13,2 %	13,9 %	15,7 %
Kjernekapitaldekning i %	9,0 %	9,2 %	9,6 %	9,5 %	10,7 %	10,9 %	11,6 %	12,1 %	13,4 %	13,7 %
Kjernekapital	2 619	2 706	3 037	4 229	4 846	5 334	6 002	6 672	7 783	8 462
Ansvarlig kapital	3 430	3 180	3 464	4 789	5 776	5 849	6 465	7 270	8 069	9 775
Beregningsgrunnlag	29 296	31 750	35 594	44 565	45 250	48 966	51 704	55 098	57 989	61 897
Tap på utlån til kunder i % av utlån til kunder inkl formidlingslån*	0,86 %	0,45 %	0,16 %	0,32 %	0,31 %	0,14 %	0,15 %	0,26 %	0,21 %	0,19 %
Mislighold i % av brutto utlån inkl. formidlingslån*	1,96 %	0,61 %	0,60 %	0,80 %	0,97 %	0,78 %	0,69 %	0,52 %	0,60 %	0,53 %
Tapsutsatte i % av brutto utlån inkl. formidlingslån*	1,15 %	2,04 %	1,71 %	0,53 %	0,39 %	0,60 %	0,50 %	0,78 %	0,46 %	0,10 %
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer i % av bto utlån inkl. formidlingslån				0,96 %	0,96 %	0,93 %	0,87 %	0,89 %	0,75 %	0,44 %
Tapsavsetningsgrad		42,11 %	46,89 %	26,59 %	28,39 %	31,15 %	25,46 %	30,64 %	28,41 %	31,26 %

*) I formidlingslån inngår lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

ÅRSREGNSKAP KONSERN - RESULTATANALYSE

Beløp i mill kroner	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
FRA RESULTATREGNSKAPET										
Renteinntekter	2 998	2 990	2 845	2 823	2 549	2 763	4 334	3 250	2 215	1 765
Rentekostnader	1 572	1 705	1 679	1 694	1 420	1 590	3 014	2 044	1 118	690
Netto renteinntekter	1 426	1 285	1 166	1 129	1 129	1 173	1 320	1 206	1 097	1 075
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	469	330	227	209	294	304	293	242	173	98
Provisjonsinntekter	940	892	686	567	590	526	478	502	427	403
Provisjonskostnader	74	75	74	80	85	88	84	65	65	63
Netto gevinst/ tap på verdipapirer og valuta	133	16	33	-25	110	220	-377	-41	95	77
Andre driftsinntekter	100	114	44	19	8	24	17	28	80	76
Dekningsbidrag	2 994	2 562	2 082	1 819	2 046	2 159	1 647	1 872	1 807	1 666
Lønn og generelle administrasjonskostnader	1 053	975	900	827	758	792	767	766	710	710
Avskrivninger av varige drifts- midler og immaterielle eiendeler	97	53	54	47	45	49	62	55	49	49
Andre driftskostnader	178	181	166	162	154	131	142	134	119	113
Resultat før tap	1 666	1 353	962	783	1 089	1 187	676	917	929	794
Tap på utlån og garantier	321	172	195	101	87	185	183	17	-43	65
Resultat før skatt	1 345	1 181	767	682	1 002	1 002	493	900	972	729
Skatt på ordinært resultat	223	214	172	157	186	143	143	193	205	172
Resultat fra virksomhet holdt for salg	-27									
Resultat for regnskapsåret	1 095	967	595	525	816	859	350	707	767	557
Minoritetsinteresser	-1	1	0	0	0	1	2	4	5	3
Majoritetsinteresser	1 096	966	595	525	816	858	348	703	762	554

I % av gj.sn. forvaltning										
FRA RESULTATREGNSKAPET										
Renteinntekter	3,74%	3,94%	3,90%	4,02%	3,85%	3,91%	4,51%	5,61%	4,32%	3,93%
Rentekostnader	1,96%	2,24%	2,30%	2,41%	2,14%	2,18%	2,60%	3,53%	2,18%	1,54%
Netto renteinntekter	1,78%	1,69%	1,60%	1,61%	1,70%	1,73%	2,15%	2,08%	2,14%	2,39%
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer	0,58%	0,43%	0,31%	0,30%	0,44%	0,47%	0,50%	0,42%	0,34%	0,22%
Provisjonsinntekter	1,17%	1,17%	0,94%	0,81%	0,89%	0,81%	0,86%	0,87%	0,83%	0,90%
Provisjonskostnader	0,09%	0,10%	0,10%	0,11%	0,13%	0,14%	0,14%	0,11%	0,13%	0,14%
Netto gevinst/ tap på verdipapirer og valuta	0,17%	0,02%	0,05%	-0,04%	0,17%	0,17%	0,36%	-0,07%	0,19%	0,17%
Andre driftsinntekter	0,12%	0,15%	0,06%	0,03%	0,01%	0,04%	0,04%	0,05%	0,16%	0,17%
Dekningsbidrag	3,73%	3,37%	2,86%	2,59%	3,09%	3,14%	2,69%	3,23%	3,53%	3,71%
Lønn og generelle administrasjonskostnader	1,31%	1,28%	1,23%	1,18%	1,14%	1,22%	1,29%	1,32%	1,39%	1,58%
Avskrivninger av varige drifts- midler og immaterielle eiendeler	0,12%	0,07%	0,07%	0,07%	0,07%	0,08%	0,08%	0,09%	0,10%	0,11%
Andre driftskostnader	0,22%	0,24%	0,23%	0,23%	0,23%	0,20%	0,21%	0,23%	0,23%	0,25%
Resultat før tap	2,08%	1,78%	1,32%	1,11%	1,64%	1,82%	1,10%	1,58%	1,81%	1,77%
Tap på utlån og garantier	0,40%	0,23%	0,27%	0,14%	0,13%	0,28%	0,30%	0,03%	-0,08%	0,14%
Resultat før skatt	1,68%	1,55%	1,05%	0,97%	1,51%	1,54%	0,80%	1,55%	1,90%	1,62%
Skatt på ordinært resultat	0,28%	0,28%	0,24%	0,22%	0,28%	0,22%	0,23%	0,33%	0,40%	0,38%
Resultat fra virksomhet holdt for salg	-0,03%									
Resultat for regnskapsåret	1,37%	1,27%	0,82%	0,75%	1,23%	1,32%	1,40%	1,22%	1,50%	1,24%
Minoritetsinteresser	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%
Majoritetsinteresser	1,37%	1,27%	0,82%	0,75%	1,23%	1,32%	1,40%	1,21%	1,49%	1,23%

STYRETS ÅRSBERETNING 2014

Hovedtrekk 2014

(Samme periode 2013)

- Resultat før skatt; 1 345 mill kroner (1 181 mill kroner).
- Årsresultat etter skatt; 1 095 mill kroner (967 mill kroner).
- Egenkapitalavkastning (konsern); 12,2 % (13,0 %).
- Resultat per egenkapitalbevis (konsern); kr 5,17 (kr 4,60).
- Egenkapitalavkastning ekskl. nedskrivning Russland; 14,8 %.
- Meget god og forbedret underliggende bankdrift.
- Gode resultatbidrag fra felleskontrollerte virksomheter.
- Forbedret resultatbidrag fra datterselskapene.
- Kostnadsprosent (konsern); 44,4 % (47,2 %).
- Utlånstap kunder 164 mill kroner (172 mill kroner).
I tillegg er det kostnadsført tap på utlån i Russland.
Samlede utlånstap utgjør 321 mill kroner.
- Tapsføring på om lag 300 mill kroner foretatt på konsernets engasjement i Russland, herav 192 mill kroner i tap på utlån.
- Utlånsvekst; 5,5 % (6,1 %) inkludert formidlingslån.
- Innskuddsvekst siste 12 måneder; 1,8 % (3,1 %).
- Innskuddsdekning; 74,7 % (78,5 %).
- Meget god likviditet.
- God soliditet;
 - Totalkapitaldekning (konsern); 15,7 % (13,9 %).
 - Kjernekapitaldekning; 13,7 % (13,4 %).
 - Ren kjernekapitaldekning; 12,6 % (12,3 %).
- Forslag til kontantutbytte til EK-beviserne; kr 1,90 (kr 1,10).

NORD-NORGE OG SPAREBANK 1 NORD-NORGE I KORTE TREKK

Nord-Norge i vekst

Nord-Norge har vært gjennom en sterk vekstperiode siden 2010. Dette merkes i alle sektorer av samfunnet. Det pågår en bred fornyelse i næringslivet, drevet av sterke eksportnæringer. Arbeidsmarkedet er stramt, og husholdningene har vært preget av sunn økonomi og optimisme. Boligmarkedet i nord er preget av sterk prisvekst og økende boligbygging, samtidig som vekst og verdiskaping i landsdelen fortsatt hemmes av mangel på kompetent arbeidskraft og en for lite effektiv infrastruktur.

Den sterke veksten skyldes at landsdelens tilgang til naturressurser har fått større økonomisk betydning gjennom sterke fiskebestander, tilgang til sjøarealer for oppdrett, økende interesse for Nord-Norge som reisemål og betydelige olje- og gassfunn i Norskehavet og Barentshavet. Veksten i sjømateksporten drives av en sterk lakse-næring, men også torskesektoren har vist sterk fremgang i eksportverdi. I reiselivet opplever man fornyelse og endring, med en vintersesong som får stadig større betydning.

STRATEGISKE MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Strategiske mål	Måltall	Konsern 2014	Morbank 2014
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning	Bankdrift på topp internasjonalt nivå. For tiden medfører dette en egenkapitalavkastning på minimum 12 %.	12,2 %	9,8 %
Effektivitet			
Kostnadsvekst	Årlig gjennomsnittlig kostnadsvekst skal maksimalt utgjøre 2 % eksklusive omstillingskostnader (ultimo 2014 endret til maksimalt 1 %).	9,8 %	6,2 %
Soliditet			
Ren kjernekapitaldekning	Minimum ett prosentpoeng over myndighetspålagte krav. Langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning; pt 14,5 %	12,6 %	15,4 %

Oljesektoren gir nye impulser til leverandørindustrien, med store funn, åpning av nye leteområder og aktiviteten rundt feltene som allerede er i drift. Boligbygging og offentlige investeringer har ført til vedvarende høy aktivitet i bygg- og anleggssektoren.

SpareBank 1 Nord-Norge publiserer to ganger i året analyser av landsdelens økonomiske utvikling i Konjunkturbarometer for Nord-Norge.

Ved inngangen til 2015 viser prognosen fortsatt gode vekstutsikter. Usikkerheten har imidlertid økt som følge av en fortsatt ustabil internasjonal økonomi, og en lavere oljeaktivitet som bremser veksten i Norge. I tillegg er det sannsynlig at husholdningene vil bli mer tilbakeholdne med forbruk og investeringer.

SpareBank 1 Nord-Norge – god lønnsomhet tross nedskrivning i Russland

Konsernets regnskap for 2014 reflekterer på mange måter landsdelens økonomiske utvikling. Regnskapet påvirkes likevel av en nedskrivning på 299 mill kroner på konsernets engasjement i Russland.

I 2014 økte utlånene (inklusive formidlingslån) til personkunder med 6,2 % og innskuddene med 9,0 %. For bedriftene var utlånsvæksten 3,8 % og innskuddsvæksten 7,1 %.

Konsernets utlåns- og innskuddsvækt er over gjennomsnittet for landet som helhet. Dette gjenspeiler da også den generelt sett høyere økonomiske væksten i nord.

Nye regulatoriske krav til egenkapital i finansinstitusjoner medfører behov for å øke den rene kjernekapitalen, også i SpareBank 1 Nord-Norge. Konsernet har et mål om å ha en intern kapitalbuffer som er minimum ett prosentpoeng høyere enn myndighetspålagte minstekrav. Konsernets soliditet betegnes som god.

SpareBank 1 Nord-Norge har økt konsernets netto renteinntekter (inkludert provisjoner fra overført portefølje) med 9,4 % fra 1 617 mill kroner i 2013 til 1 769 mill kroner i 2014. Foruten væksten i volum, skyldes økningen i netto renteinntekter i hovedsak reduserte finansieringskostnader fra pengemarkedet. Reduserte utlånsmarginer er i stor grad kompensert av økte innskuddsmarginer.

Konsernets netto provisjons- og andre inntekter (eksklusive provisjoner fra overført portefølje) utgjorde 623 mill kroner for 2014, 24 mill kroner mer enn året før. Konsernet vil fortsatt arbeide med å øke provisjons- og andre inntekter.

Det strategiske samarbeidet i SpareBank 1-alliansen er blitt viktigere de siste årene. Samarbeidet skjer langs flere dimensjoner, og det direkte resultatbidraget fra de felleskontrollerte virksomhetene i SpareBank 1-alliansen, har fått økt betydning for SpareBank 1 Nord-Norge.

Resultatbidraget fra de felleskontrollerte virksomhetene utgjorde 453 mill kroner for 2014. Tilsvarende tall for 2013 var 303 mill kroner. Det samlede netto resultatet fra finansielle

investeringer utgjorde 602 mill kroner for 2014, mot 346 mill kroner for 2013. Resultatet fra finansielle investeringer er i stor grad preget av et spesielt godt år for SpareBank 1 Gruppen og bankens salg av eierposten i Nets.

Kostnadsprosenten i konsernregnskapet for 2014 er på 44,4, en reduksjon fra 47,2 i 2013. De nominelle kostnadene viser en økning på 9,8 % for konsernet, mens tilsvarende tall for morbanken er 6,2 %.

I konsernet er det til sammen bokført 321 mill kroner i tap på utlån i 2014. 192 mill kroner av dette er tap på engasjementet i Russland som følge av krisen i russisk økonomi. I tillegg er verdien av konsernets eierandeler i den russiske bankvirksomheten nedskrevet med 107 mill kroner. Samlet tapsavsetning på engasjementet i Russland er dermed 299 mill kroner.

Konsernets risikoklassifiseringssystem viser at samlet kreditrisiko i utlånsporteføljen fortsatt er lav. Det arbeides for tiden godt med mislighold og tapsutsatte engasjement i konsernet, et arbeid som fortsatt vil være høyt prioritert. Det generelle tapsnivået for-

ventes å være moderat den nærmeste tiden. Det vises også til nærmere informasjon i note 11 i årsregnskapet.

Til tross for den betydelige nedskrivningen i Russland, utgjorde konsernets egenkapital-avkastning 12,2 % for 2014, mot 13 % året før.

Det vises til ytterligere omtale av konsernets resultatregnskap og balanse senere i beretningen.

Mål og strategi

SpareBank 1 Nord-Norge har en unik posisjon i landsdelen, med nesten halve befolkningen som kunder, og en kraftfull distribusjon med kontorer på 67 steder. Kundesenteret er åpent til midnatt, mens nettbank, mobile og digitale løsninger sikrer kunden tilgjengelighet til banken hele døgnet.

Visjonen vår er **For Nord-Norge!**

I dette ligger det at SpareBank 1 Nord-Norge skal kjennetegnes av å være

- Landsdelens egen bank
- En virksomhet som skaper og legger igjen verdiene i Nord-Norge
- Nær og dyktig
 - med korteste beslutninger
- Solid, raus og folkelig. Tradisjonsrik og moderne
- En utvikler av Nord-Norge
 - vi bryr oss om deg!

Forretningsidé

SpareBank 1 Nord-Norge leverer helhetlige og moderne finansielle løsninger til kunder med tilhørighet til det nordnorske markedet. Vi ønsker å bruke vårt samfunnsengasjement som konkurransefortrinn. Dette gjør vi gjennom vår tilstedeværelse og lokale kunnskap. Banken bidrar gjennom sitt eierskap til lokal utvikling og verdiskaping.

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig finanskonsern i SpareBank 1-alliansen. Som en del av en nasjonal allianse sikrer det effektiv teknologiutvikling og konkurransedyktige betingelser.

Vi ønsker å være en bank som fornyer seg til nytte for folk og bedrifter i Nord-Norge. Vi skal være offensive og fremstå som et tydelig alternativ til nasjonale og internasjonale konkurrenter.

SpareBank 1 Nord-Norge er en attraktiv arbeidsplass med en kultur preget av dynamisk læring, villighet og samhandling. Vår virksomhet bygger på strenge krav til redelighet og forretningsetikk, nedfelt i SNN-koden.

Strategiske mål

SpareBank 1 Nord-Norges strategiske mål:

- Nummer 1 i Nord-Norge!
- De mest fornøyde kundene
- Den mest attraktive arbeidsplassen, med de dyktigste og mest engasjerte medarbeiderne
- Ubestridt solid, med bankdrift på topp internasjonalt nivå
- Kvalitet i alt vi gjør

SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen

Bankens deltakelse i SpareBank 1-alliansen og eierskapet i SpareBank 1 Gruppen er en viktig del av konsernets strategi og har betydd mye for den positive utviklingen av SpareBank 1 Nord-Norge. Deltakelsen har i stor grad bidratt til at banken har blitt en solid og sterk bank *For Nord-Norge*.

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet og utviklingen av produktselskapene gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Banksamarbeidet DA og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1-alliansens formål er å anskaffe og levere konkurransedyktige finansielle tjenester og produkter, og oppnå stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Slik bidrar alliansen til at privatpersoner og bedrifter tilbys både dyktighet, lokal forankring og en enklere bankhverdag. Alliansen skal også bidra til å sikre bankenes verdiskaping, til glede for egen region og bankens eiere.

Det vises også til egen omtale av selskapene i SpareBank 1-alliansen senere i årsberetningen.

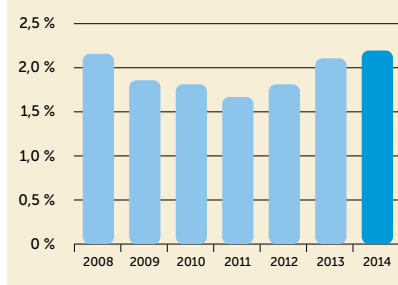

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning er årsregnskapet for 2014 avlagt under forutsetning av fortsatt drift. SpareBank 1 Nord-Norges regnskap for konsernet er avlagt i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-9, i overensstemmelse med IFRS (International Financial Reporting Standards), godkjent av EU.

RESULTATUTVIKLING	KONSERN		MORBANK	
	2014	2013	2014	2013
Beløp i mill kroner				
Netto renteinntekter	1 426	1 285	1 242	1 113
Netto provisjons- og andre inntekter	996	931	750	735
Netto inntekter finansielle investeringer	602	346	255	383
Driftskostnader	1 328	1 209	1 039	978
Tap	321	172	290	146
Resultat før skatt	1 345	1 181	918	1 107
Skatt	223	214	175	192
Resultat virksomhet holdt for salg	-27	0	0	0
Årsresultat	1 095	967	743	915

Netto renteinntekter inkludert provisjon fra SP1 Boligkreditt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital: (2008-14)

Resultatet for 2014 preges som nevnt av nedskrivningen på konsernets engasjement i Russland med 299 mill kroner. Det vises til et eget avsnitt om dette senere i beretningen. Resultatet betegnes likevel som godt, med en egenkapitalavkastning på 12,2 %. Dette er over det strategiske målet på 12 % eller høyere. Bankens basisdrift er ytterligere styrket i 2014 og er fortsatt meget god, med et resultat før tap på 1 064 mill kroner (1 007 mill kroner).

Konsernet og morbanken har meget god soliditet og likviditet, og god innskuddsdekning. Etter styrets vurdering er konsernet godt rustet til å møte landsdelens behov for finansielle tjenester i årene fremover.

Netto renteinntekter

Konsernets samlede netto renteinntekter utgjør 1 426 mill kroner for 2014, en økning på 141 mill kroner fra 2013. Utlånsveksten har vært tilfredsstillende i både person- og bedriftsmarkedet, men veksten i personmarkedet er noe redusert sammenlignet med foregående år. Veksten i begge markeder ser ut til å ha vært over den generelle utlånsveksten i markedet. I løpet av 2014 skjedde en reduksjon i utlånsmarginer, noe som er blitt kompensert av økte innskudds-

marginer og reduserte finansieringskostnader fra pengemarkedet. Til sammen bidro dette til vekst i netto renteinntekter.

Utviklingen i netto renteinntekter påvirkes også av overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Inntektene på 343 mill kroner fra den overførte porteføljen er ført under provisjonsinntekter. Tilsvarende tall for 2013 var 332 mill kroner.

Netto provisjons- og andre inntekter

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å øke inntektene fra risikofrie områder gjennom et bredt produktspekter innen sparing, plassering og forsikring. For 2014 utgjør andelen netto provisjons- og andre inntekter 32 % av totale inntekter, mot 36 % i 2013.

Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt har økt noe i 2013. Først og fremst på grunn av reduserte innlånskostnader. Av øvrige provisjonsinntekter nevnes økningen fra konsernets datterselskap innenfor regnskapsførsel.

Netto renteinntekter, inklusive provisjonsinntekter fra overført utlånsportefølje, har økt fra 1 617 mill kroner i 2013 til 1 769 mill kroner i 2014.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer i 2014 utgjør 602 mill kroner.

Disse fordeler seg som følger:

Resultatandeler fra

felleskontrollerte virksomheter:	453 mill kroner
Netto inntekter verdipapirer:	149 mill kroner
• aksjer	207 mill kroner
• aksjer vedr Russland	-93 mill kroner
• sertifikater/obligasjoner	42 mill kroner
• valuta og finansielle derivater	-7 mill kroner

Tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter

Resultatandeler fra tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter bokføres i konsernregnskapet i henhold til bankens eierandel etter egenkapitalmetoden. I henhold til kostmetoden, bokføres bare mot-tatt utbytte i morbankens regnskap.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt utgjør 1 849 mill kroner (1 118 mill kroner) for 2014. I konsernet SpareBank 1 Nord-Norge er andelen av resultatet innarbeidet med 360 mill kroner (210 mill kroner). SpareBank 1 Livsforsikring og SpareBank 1 Skadeforsikring er de vesentligste bidragsyterne til resultatet i SpareBank 1 Gruppen.

Selskap	2014	2013	2014	2013
Beløp i mill kroner	Resultatandel i konsernregnskapet	Resultatandel i konsernregnskapet	Utbytte i morbankregnskapet	Utbytte i morbankregnskapet
SpareBank 1 Gruppen AS (19,50 %)	360	210	33	134
SpareBank 1 Boligkreditt AS (13,15 %)	31	29	43	19
SpareBank 1 Næringskreditt AS (20,92 %)	24	5	7	3
SpareBank 1 Oslo Akershus (4,9 %)		0		
BN Bank ASA (23,50 %)	66	67	56	44
SpareBank 1 Kundesenter AS (14,91 %)		0		
SpareBank 1 Verdipapirservice AS (24,90 %)		-2		
SpareBank 1 Kredittkort AS (19,83 %)	2	-5		
SpareBank 1 Markets AS (23,89 %)	-30	-1		
SUM	453	303	139	200

Allianseselskapene SpareBank 1 Verdipapirservice og SpareBank 1 Kundesenter ble etablert i 2. kvartal 2012. SpareBank 1 Nord-Norge hadde eierinteresser på henholdsvis 24,9 % og 14,91 % i disse to selskapene. Per 01.01.14 ble disse selskapene solgt til SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i alliansen for å dra nytte av kapitalmarkedsinnlån ved bruk av obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene overfører boliglån med svært god sikkerhet til dette selskapet, noe som gir reduserte innlånskostnader og økt konkurransekraft for SpareBank 1-bankene. Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er per 31.12.14 på 14,71 %, og andelen av resultatet i selskapet er 31 mill kroner (29 mill kroner) for 2014.

SpareBank 1-bankene etablerte i 2009 SpareBank 1 Næringskreditt, etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. SpareBank 1 Nord-Norges eierandel er nå 20,83 %, og andelen av resultatet er 24 mill kroner (5 mill kroner) for 2014.

BN Bank

SpareBank 1 Nord-Norge har en eierandel på 23,5 % i BN Bank per 31.12.14. Andelen av resultatet for 2014 er på 66 mill kroner (66 mill kroner).

SpareBank 1 Markets

SpareBank 1 Nord-Norges eierandel i SpareBank 1 Markets er 27,03 % per 31.12.14, og andel resultat for 2014 er innarbeidet med -30 mill kroner.

Det vises også til nærmere omtale om selskapet under eget avsnitt om bankens direkte eierskap i selskap i SpareBank 1-alliansen.

SpareBank 1 Kredittkort

Andel resultat i SpareBank 1 Kredittkort for 2014 på 2 mill kroner (eierandel 19,83 %), er i tillegg innarbeidet.

Andre selskap

Allianseselskapene SpareBank 1 Verdipapirservice og SpareBank 1 Kundesenter ble etablert i 2. kvartal 2012. Her har SpareBank 1 Nord-Norge eierinteresser på henholdsvis 24,9 % og 14,91 %. Per 01.01.14 ble disse selskapene solgt til SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

Verdipapirer

I konsernregnskapet er det mottatt 16 mill kroner i utbytte på aksjeinvesteringer i 2014, og 98 mill kroner er inntektsført i netto kursgevinst på porteføljen – herav 27 mill kroner fra datterselskapet SpareBank 1 Portefølje AS.

I bankens regnskap utgjør utbytte 16 mill kroner og netto kursgevinst 71 mill kroner. Sammen med øvrige eiere inngikk SpareBank 1 Nord-Norge i slutten av 1. kvartal 2014 avtale om salg av sitt eierskap i selskapet Nets. Bankens eierandel utgjorde 1,9 %, tilsvarende 3 647 975 aksjer. I 1. kvartal 2014 ble det inntektsført en urealisert gevinst på 137 mill kroner og mottatt kontantutbytte på 11 mill kroner fra samme eierpost.

Datterselskap

Konsernets datterselskap har et samlet årsresultat på 156 mill kroner før skatt. Resultatbidraget på 123 mill kroner etter skatt, er konsolidert inn i konsernregnskapet. I morbankens regnskap bokføres kun mottatt utbytte fra datterselskapene i henhold til kostmetoden.

Datterselskap Tall i hele 1 000 kroner	Resultatandel 2014 etter skatt	Utbytte 2014 i morbank- regnskapet	Nedskrivninger 2014 i morbank- regnskapet
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	85 771	72 415	
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS	23 172		-17 351
Nord-Norge Eiendom IV AS	898		
Alsgården AS	-245		
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	11 102	11 000	
EiendomsMegler 1 Lofoten AS	251		
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning AS	1 831	1 719	
North-West 1 Alliance Bank	-3 234		
Fredrik Langesg 20 AS	1 026		
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS*	2 799		
SUM	123 371	85 124	-17 351

* Konsolidert resultat eksklusive goodwillavskrivninger

Resultatet i SNN Portefølje AS er påvirket av verdiendringer på enkelte aksjeposter, herunder 5 mill kroner i investeringsfondene Nord I IS og 18 mill kroner i Nord II IS. SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS eier 100 % av selskapet Nord-Norge Eiendom IV, som igjen eier selskapet Alsgården AS med 100 %. Begge selskapene er konsolidert inn i konsernregnskapet per 31.12.14. Det er i 2014 bokført 25 mill kroner som nedskrivning av verdi på et forretningsbygg i sistnevnte selskap.

I 2014 er forretningsbygget Fredrik Langes gate 20 kjøpt, og datterselskapet Fredrik Langesg 20 AS er etablert.

I tillegg har konsernet i 4. kvartal besluttet å bokføre et overtatt engasjement etter IFRS 5 – Virksomhet holdt for salg. Overtatte eiendeler og gjeld fremkommer på egne linjer i balansen per 31.12.14. I resultatregnskapet fremkommer drift for hele 2014 på en egen resultatlinje – "Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt". I 2014 har dette engasjementet et negativt resultat på 27 mill kroner.

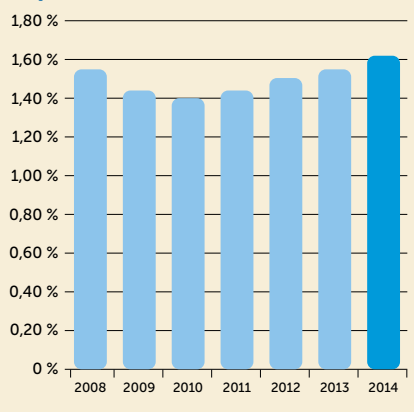
SpareBank 1 Nord-Norges bankvirksomhet i Russland, gjennom North-West 1 Alliance

Bank, eies med 75 % av SpareBank 1 Nord-Norge og 25 % av den russiske samarbeidspartneren Bank Tavrichesky i St. Petersburg. Det vises også til eget avsnitt nedenfor om tapsavsetning på engasjementet i Russland.

Driftskostnader

Ordinære driftskostnader utgjør 1 328 mill kroner for 2014, en økning på 119 mill kroner, eller 9,8 %, fra 2013. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital, utgjorde kostna-

Kostnadsutvikling i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital: (2008-14)

dene 1,66 %, en økning på 0,06 prosentpoeng fra året før.

Kostnadsprosenten i konsernregnskapet for 2014 er på 44,4, en reduksjon fra 47,2 % i 2013. De nominelle kostnadene viser en økning på 9,8 % for konsernet, mens tilsvarende tall for morbanken er 6,2 %.

Økt arbeidsgiveravgift, større avsetninger til bonus og fremtidige omstillingskostnader, samt nedskrivninger på overtatte eiendeler har gitt en noe høyere kostnadsøkning for 2014 enn normalt.

Formuesskatt på 12 mill kroner er i henhold til IFRS resultatført som en del av andre driftskostnader.

Konsernet har et mål om at gjennomsnittlig årlig kostnadsøkning i framtiden ikke skal overstige 1 %, eksklusive omstillingskostnader og gjennomførte virksomhetsutvidelser. Det ble i 2013 satt i gang ulike lønnsomhetsforbedrende tiltak. Dette inkluderer både effektiviseringstiltak innenfor bemanning og andre kostnader. Arbeidet med lønnsomhetsforbedring forsterkes for tiden og gjelder hele konsernet.

Konsernets virksomhet i Russland – tapsavsetning

SpareBank 1 Nord-Norge er involvert i bankvirksomhet i Russland gjennom Bank Tavrichesky (TB) og North-West 1 Alliance Bank (NW1).

Som følge av krisen i russisk økonomi, ønsket mange kunder rundt årsskiftet 2014/2015 å flytte sine bankinnskudd ut av landet, eller til banker som var opplevd som garantert av staten. Dette førte til at mange russiske banker – også TB – kom i en vanskelig likviditetsmessig situasjon.

Som et resultat av dette, er det i regnskapet for 2014 gjort en tapsavsetning for konsernets eksponering i Russland på 299 mill kroner. Avsetning for tap på utlån utgjør 192 mill kroner, herav 157 mill kroner som tap på kredittinstitusjoner. Den øvrige tapsavsetningen er gjort

under verdiendring på finansielle eiendeler. Den samlede eksponeringen var 615 mill kroner før disse avsetningene. Egenkapital-eksponeringen var på 165 mill kroner, fordelt på om lag 93 mill kroner i TB (eierandel ca 10 %) og 72 mill kroner i NW1 (eierandel 75 %).

NW1 er i hovedsak finansiert av SpareBank 1 Nord-Norge og har ikke opplevd de samme likviditetsutfordringene som mange andre russiske banker. NW1 har en samlet balanse på motverdien av om lag 400 mill kroner. Bankens kundeutlån vurderes å være diversifisert med 60 % til mindre russiske bedrifter og 40 % til personmarkedet.

Under ny ledelse, og som del av ny strategi, besluttet banken allerede i 2013 å trappe ned satsingen i Russland. Siden da har det vært arbeidet med exit-løsninger. På grunn av en stadig forverret russisk økonomi, har dette ikke vært mulig. Banken har siden 2013 redusert eksponeringen med mer enn 200 mill kroner, og dette arbeidet fortsetter. Bankens følger utviklingen i Russland tett.

Tap og mislighold på utlån

Konsernets netto tap på utlån per 4. kvartal 2014 utgjør 164 mill kroner (172 mill kroner). Tapet fordeler seg med 132 mill kroner fra bedriftsmarkedet og 32 mill kroner fra personmarkedet. I tillegg er det bokført 157 mill kroner som tap på kredittinstitusjoner vedrørende konsernets engasjement i Russland.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement per 31.12.14 utgjør 411 mill kroner (615 mill kroner), 0,5 % av brutto utlån inkl. formidlingslån. Dette er 0,03 prosentpoeng lavere enn per 31.12.13.

Konsernets samlede avsetninger til individuelle tapsnedskrivninger på utlån kunder er 171 mill kroner per 31.12.14 (244 mill kroner). Avsetningen er redusert med 72 mill kroner det siste året.

Gruppevis nedskrivninger utgjør 236 mill kroner per 31.12.14 (209 mill kroner), en økning på 27 mill kroner fra forrige år. Gruppevis nedskrivninger utgjør 0,4 % av konsernets

samlede brutto utlån per 31.12.14 (0,3 % av brutto utlån inkl. formidlingslån).

Konsernets risikoklassifiseringssystem viser at den samlede kredittrisiko i utlånsporteføljen fortsatt er god. Konsernet har siden 2012 hatt en positiv utvikling for misligholdte og tapsutsatte engasjement. Det samme gjelder avsetninger til tap på utlån. Konsernets portefølje innenfor bedriftsmarkedet er godt diversifisert, og veksten i 2014 er moderat og med forsvarlig risiko.

Individuelle nedskrivninger på utlån foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter, er identifisert som tapsutsatte.

Definisjonen av engasjement med høy risiko og tapsutsatte lån beregnes i forhold til misligholdssannsynlighet. Andel eksponering med høy risiko utgjør 8,3 % per 31.12.14. Andel tapsutsatte engasjement utgjør 1,0 % av bankens totale eksponering på samme tidspunkt. Forventet gjennomsnittlig årlig netto tap over en konjunktursyklus er satt lik ett års forventet tap, slik dette er beregnet ved anvendelse av bankens klassifiseringssystem. Under en høykonjunktur med lavere kredittrisiko vil de faktiske årlige tap ligge under en fremtidig lavkonjunktur. Under lavkonjunktur med økt kredittrisiko forventes tapene for det enkelte år likeledes å ville overstige det forventede gjennomsnittlige tapsnivå. Se for øvrig til note 11 i årsregnskapet.

Etter styrets vurdering, arbeides det godt med mislighold og tapsutsatte engasjement i konsernet, et arbeid det fortsatt vil holdes et sterkt fokus på. Det generelle tapsnivået forventes å være moderat den nærmeste tiden.

Øvrige tap

Som nevnt har konsernet i 2014 bokført et overtatt engasjement etter IFRS 5 – "Virksomhet holdt for salg". I resultatregnskapet fremkommer resultatet for hele året 2014 på egen resultatlinje – "Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt". I 2014 har dette engasjementet et negativt resultat på 27 mill kroner.

Skatt

Konsernets skattekostnad for 2014 er estimert til 223 mill kroner. Grunnlaget for skatt er redusert med permanente forskjeller og effekter av fritaksmodellen.

Disponering av overskudd

Bankens utbyttepolitikk tilsier en utdelingsgrad på inntil 50 % av årsoverskuddet. I forbindelse med tilpasning til nye kapitalkrav, har styret kommunisert en redusert utbyttegrad fram mot 2016. Etter styrets vurdering, tilsier bankens soliditet at en normalisering av utbyttegraden kan forseres. Det er derfor vedtatt en økt utdelingsgrad av konsernets årsoverskudd for 2014. Som et ledd i en forsert tilpasning til normalisert utbyttepolitikk, tar styret sikte på å øke utbyttegraden ytterligere for regnskapsåret 2015.

Morbankens overskudd etter skatt er fordelt mellom egenkapitalbeveiserne og bankens samfunnsmessige eide kapital ut fra den relative fordeling av egenkapitalen mellom eiergrupperingene i morbanken. Eierandelsbrøken (EK-beveiserne andel av egenkapitalen) per 01.01.14 var 47,33 %.

Det er vedtatt et kontantutbytte på kroner 1,90 per egenkapitalbevis, totalt 190,8 mill kroner, og avsetning til utjevningfond på 161 mill kroner. Det settes også av 212,3 mill kroner til gaver til allmennyttige formål. Disse midlene deles ut gjennom bankens gavefond; SNN fondet. Årsregnskapet med disponering av resultatet, er godkjent av bankens representantskap.

Disponering resultat 2014	SUM
Resultat morbank etter skatt	743,3
Utdeling/utbytte	403,0
Tilbakeholdt overskudd	340,3
herav til utjevningfond	161,0
herav til Sparebankensn fond	179,2
Sum disponert	743,3
Tilbakeholdt andel, morbankresultat	45,8 %
Tilbakeholdt ande, konsernresultat	63,2 %

Utbytte utbetales til egenkapitalbeveiere som er registrerte eiere per 24.03.15.

Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 25.03.15.

Balanseutvikling

Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13	Endring i kr	Endring i %
Forvaltningskapital	83 188	77 520	5 668	7 %
Brutto lån	61 249	57 282	3 967	7 %
Utlån til kunder inkl. formidlingslån	84 980	80 581	4 399	5 %
Innskudd fra kunder	45 761	44 940	821	2 %

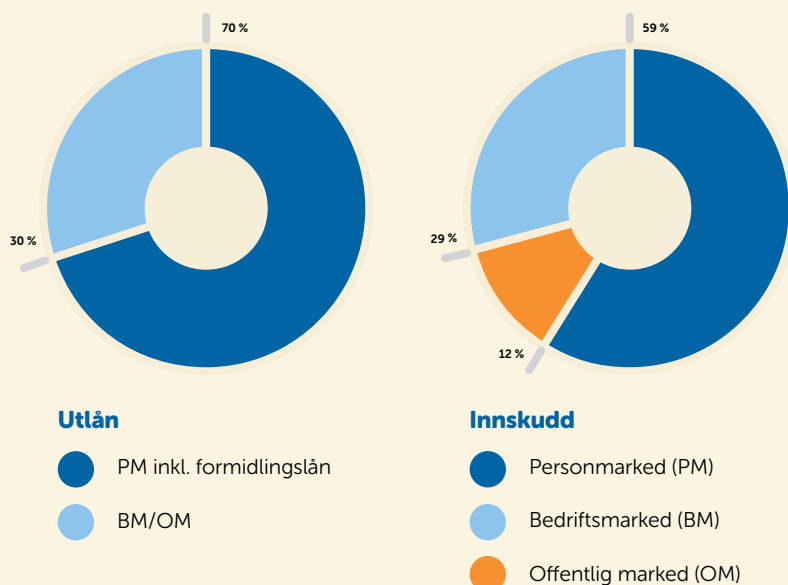
Per 31.12.14 er utlån på til sammen 24 mrd kroner (23 mrd kroner) overført til SpareBank 1 Boligkreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarer som omhandler vekst i utlån inkluderer disse formidlingslånene.

Konsernets brutto utlån til kunder inklusive formidlingslån, utgjør 85 mrd kroner per 31.12.14. Sammenlignet med 31.12.13, er dette en økning på 5,5 % (6,3 %). Veksten fordeler seg med 6,2 % (8,4 %) i personmarkedet mens bedriftsmarkedet og offentlig sektor har en økning på 3,8 % (1,6 %).

Ved nye utlån legges det særlig vekt på betalingsevne og tilfredsstillende sikkerhetsdekning, for å holde kredittrisikoen på et akseptabelt nivå.

Konsernets innskudd finansierer 74,7 % av brutto utlån per 31.12.14 (78,5 % per 31.12.13). Innskuddsdekningen vurderes som god.

Konsernets brutto utlån (inkl. overførte boliglån) og innskudd per 31.12.14 fordelt på de ulike markedene.

Beholdning av sertifikater og obligasjoner

Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner utgjør 9 720 mill kroner per 31.12.14 (11 207 mill kroner per 31.12.13).

Per 01.07.08 ble store deler av bankens rentebærende portefølje i handelsporteføljen omklassifisert fra "virkelig verdi over resultat" til kategorier som vurderes til amortisert kost. Uten omklassifiseringen ville konsernet ha kostnadsført 212 mill kroner som urealisert tap siste halvår 2008 på grunn av økte kredittspreader. Per 31.12.14 ville tilsvarende beløp vært en urealisert gevinst på 5,2 mill kroner.

Kapitaldekning

SpareBank 1 Nord-Norge fikk fra 1. januar 2007 tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko.

Kapitaldekning	KONSERN		MORBANK	
	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13
Ren kjernekapitaldekning	12,6 %	12,3 %	15,2 %	16,2 %
Kjernekapitaldekning	13,7 %	13,4 %	16,2 %	17,5 %
Tilleggskapitaldekning	2,0 %	0,5 %	1,7 %	1,0 %
Totalkapitaldekning	15,7 %	13,9 %	17,9 %	18,5 %

Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, BN Bank og SpareBank 1 Markets.

Det vises for øvrig til eget avsnitt om Kapitalstyring og nye regulatoriske krav.

SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om å være ubestridt solid til enhver tid, og tilfredsstillende definerte minstekrav til egenkapital. Konsernet har også et mål om en intern kapitalbuffer minimum ett prosentpoeng over myndighetspålagte minstekrav. Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er for tiden på 14,5 %.

Bankens soliditet vurderes som god ut fra gjeldende regulatoriske krav.

Virksomhetsstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)

Styring av SpareBank 1 Nord-Norge bygger på regnskapsloven og de prinsipper som er gitt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Det vises til eget kapittel i årsrapporten om "Virksomhetsstyring og selskapsledelse", som også dekker kravene i regnskapslovens § 3-3b. Kapitlet beskriver nærmere hvordan SpareBank 1 Nord-Norge følger opp anbefalingen.

God virksomhetsstyring i SpareBank 1 Nord-Norge er de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter, dette for å sikre eiernes og andre gruppers interesser i banken. Konsernets prinsipper for god virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert og innfridd.

Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs. Det foreligger ikke vedtektsbestemmelser som begrenser retten til å omsettesse. Styret er ikke kjent med avtaler mellom eiere av egenkapitalbevis som begrenser mulighetene til å omsette disse eller å utøve stemmerett.

SpareBank 1 Nord-Norge er en sparebank som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp. Eierstrukturen i en sparebank er lovregulert, og ingen kan eie mer enn 10 % av sparebankens eierandelskapital. Ved erverv utover dette, må det søkes tillatelse fra Finanstilsynet. SpareBank 1 Nord-Norges vedtekter inneholder særlige eierbeføyelser som beskytter egenkapitalbeviserne. Disse angir et krav om 2/3 tilslutning fra egenkapitalbeviserne ved en rekke beslutninger.

Det har ikke vært gjennomført emisjoner av egenkapital i 2014.

Risiko- og kapitalstyring

Ett av styrets prioriterte områder er risiko- og kapitalstyring som støtter opp under konsernets strategiske ambisjoner, mål og utvikling. Konsernet vektlegger en god risikostyring som skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forvaltning av verdier over tid.

Konsernets kontroll- og styringsmodell definerer klare ansvar og roller. SpareBank 1 Nord-Norge bruker betydelige ressurser på å etablere, følge opp og videreutvikle konsernets kvalitetssystemer, risikostyringssystemer og -prosesser.

Konsernets prinsipper og rammer for risikostyring og intern kontroll er nedfelt i en egen "Policy for risikostyring og compliance". Denne gjennomgås årlig av styret, og er konsernets interne rammeverk for god styring og kontroll. Rammeverket gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring, og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Det vises også til kapitlene Risikostyring, Kapitalstyring og Virksomhetsstyring og selskapsledelse i årsrapporten. Her er risikostyring og intern kontroll nærmere behandlet.

Intern kontroll

Styret har årlig revisjon av rammeverk for styring og kontroll, og løpende oppfølging av utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer. Alle ledere skal hvert år levere

en bekreftelse på at lover, regler, retningslinjer og rutiner følges. Avdeling for risikostyring har et overordnet ansvar for å sikre at styrings- og rapporteringssystemer benyttes aktivt av ledere i oppfølgingen av forretnings- og fagområder.

Styret mottar årlig en uavhengig vurdering av konsernets risiko, og om den interne kontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende. Den uavhengige vurderingen gjøres av intern revisor og ansvarlig revisor.

Risikostyring

Finansiell virksomhet innebærer behov for styring og forvaltning av risiko. Styret i SpareBank 1 Nord-Norge legger vekt på god risikostyring som strategisk virkemiddel for å øke verdiskapingen, og har ansvaret for å overvåke konsernets risikoeksponering. Styret fastsetter rammer for alle sentrale forretnings- og risikoområder, som igjen måles og rapporteres i henhold til retningslinjene som er vedtatt.

Avdeling for risikostyring legger kvartalsvis frem en oppsummering av risikobildet for konsernet. Dette danner grunnlaget for styrets diskusjoner og vurderinger av nødvendige tiltak. Sentralt i denne gjennomgangen er vurderingen av konsernets soliditet, lønnsomhet og effektivitet på bakgrunn av utviklingen i underliggende porteføljer og risikoer.

Forretningsrisiko

Konsernets forretningsrisiko knytter seg både til eventuell svikt i inntjeningen, vesentlige endringer i kapitalbehov som følge av nye regulatoriske krav, og/eller sviktende tillit og omdømme i markedet på grunn av alvorlige hendelser.

Forretningsrisiko kan oppstå som følge av ulike risikofaktorer, og konsernet benytter et bredt sett av verktøy (kvantitative og kvalitative) for å identifisere og rapportere slik risiko.

God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere forretningsrisikoen, og innbefatter både forebyggende tiltak og planer for hvordan hendelser skal håndteres.

Styret behandler årlig forretningsstrategier og planer for området forretningsrisiko. Konsernets rammer og retningslinjer for God virksomhetsstyring og SNN-koden har viktige roller i den forretningsmessige styringen av virksomheten. Retningslinjene setter fokus på holdninger og etikk, og hvordan SpareBank 1 Nord-Norge gjør forretninger med kunder og andre forbindelser, og skal underbygge en god og positiv bedriftskultur.

Nye og økte krav til soliditet og likviditet innebærer at bankens inntjening må bedres. Dette må skje både gjennom økte inntekter, mer effektiv drift og god risiko- og kapitalstyring.

Kredittrisiko

Konsernet har i 2014 hatt god utlånsvekst i personmarkedet og moderat utlånsvekst i bedriftsmarkedet. Porteføljeutviklingen viser at veksten er kommet i risikoklassene lav og middels risiko.

Konsernets kredittportefølje i bedriftsmarkedet har moderat risiko, mens personmarkedsporteføljens risiko vurderes som lav. Risiko-utviklingen i begge porteføljene er stabil. Det meste av utlån til personmarkedet er sikret med pant i fast eiendom, og sikkerhetsdekningen er god. Nivået på mislighold og netto tap i 2014 er fortsatt noe høyere enn konjunkturutviklingen skulle tilsa. Tapene kommer fortsatt på enkeltstående, mellomstore kunder. I tillegg til ordinære tap, har banken satt av tap på eksponeringen i Russland som følge av den generelle, negative utviklingen i russisk økonomi og særskilte problemer i Bank Tavrichesky. Utviklingen i den samlede kredittporteføljen er god, noe som henger sammen med god makroøkonomi og den robuste økonomiske utviklingen i landsdelen.

I kredittstrategien vektlegges etablering av mål og rammer for løpende styring av kredittrisikoen. Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er knyttet til sikkerhetsdekning og sannsynligheten for mislighold, og gjelder innenfor kredittstrategi og overordnede kredittpolitiske retningslinjer. Bevilgningsreglementet evalueres årlig i styret.

Styret følger løpende opp risikoen i bankens utlånsportefølje. Dette for å avdekke utviklingstrekk så tidlig som mulig, og om nødvendig justere kredittpolicyen.

Markedsrisiko

Konsernets markedsrisiko klassifiseres som moderat. Eksponeringen mot markedsrisiko oppstår i all hovedsak som følge av aktiviteter som skal understøtte andre deler av driften i konsernet. Porteføljen av eiendeler som er direkte utsatt for markedssvingninger utgjør således en liten del av totalbalansen, og banken driver i liten grad egenhandel med verdipapirer.

Bokført verdi av aksjer og andeler er 473 mill kroner per 31.12.14, en reduksjon på 239 mill kroner fra i fjor. Beholdningen av obligasjoner og sertifikater utgjør 9 720 mill kroner per 31.12.14. Dette er en reduksjon på 1 487 mill kroner fra 31.12.13.

Stresstester for markedsrisiko viser at banken og konsernet har evne til å holde risiko innenfor vedtatte rammer. Endringer i markedsverdier innebærer, sammen med resultatbidrag fra tilknyttede selskaper, at resultatet kan være utsatt for større svingninger enn tidligere. Økte krav til soliditet krever sterk fokus på konsernets kapitalbruk og totale risikotoleranse.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i banken vurderes som lav. SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS representerer en viktig finansieringskilde for konsernet, og det er fortsatt potensial for økt overførsel av lån til disse selskapene. Når det er tatt hensyn til forventet utlånsvekst og refinansiering av forfall på løpende kapitalmarkedsfinansiering, har banken vurdert refinansieringsbehovet i 2015 som fullt ut håndterbart.

Styret i SpareBank 1 Nord-Norge har vedtatt å søke om konsesjon for et 100 % eiet boligkredittforetak. Dette foretaket vil være et supplement til SpareBank 1 Boligkreditt, som fortsatt vil være alliansebankenes hovedverktøy for låneoptak gjennom obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Banken vil da kunne selge lån som ligger utenfor kriteriene til

SpareBank 1 Boligkreditt, herunder fastrente-lån, til det nye boligkredittselskapet. I tillegg vil opprettelsen av et 100 % eiet boligkredittforetak eliminere problemstillingen rundt forskrift om store engasjement, som regulerer maksimalt mellomværende mellom SpareBank 1 Nord-Norge og SpareBank 1 Boligkreditt.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og gjeld til kredittinstitusjoner er 21 116 mill kroner per 31.12.14, en økning på 4 780 mill kroner fra 2013. Arbeidet med, og fokus på likviditetsområdet har høy prioritet i banken.

01.01.14 ble CRD IV gjort gjeldende i EU. CRD IV innebærer et formelt rapporteringskrav til LCR (Liquidity Coverage Ratio). 10.10.14 publiserte EU-kommisjonen «delegated act», som blant annet definerer endelige krav til sammensetning av bankenes likviditetsbuffer og minimumskrav til LCR. Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) kvalifiserer nå som såkalt "Nivå 1" eiendel, forutsatt meget god kredittvurdering og krav til låneserie på minimum 500 mill euro. Ved at andelen OMF nå kan utgjøre inntil 70 % av bufferen, mot 40 % i de tidligere forslagene, oppnås en større fleksibilitet i porteføljesammensetningen av likviditetsreservene. Innfasingen av LCR vil starte fra 01.10.15, med et minimumskrav på 60 %, og være fullt implimentert 01.01.18 (100 %).

I forbindelse med implementering av CRD IV og nye likviditetskrav, har banken betydelig fokus på konsernets samlede likviditetsrisiko. Området vil også ha høy prioritert i 2015, med hensyn til både løpende oppfølging, stresstester og rapportering. Av samme årsak kreves fortsatt en forsvarlig fundingstrategi. Denne skal ivareta ulike hensyn, herunder avveining mellom lavest mulig innlånskostnad i kapitalmarkedet og kostnadene knyttet til diversifisering av bankens innlån med hensyn til løpetid og innlånskilder. Styret behandler konsernets likviditetsstrategi og beredskapsplaner minimum én gang i året.

Nye krav til langsiktig finansiering reguleres ved minimumskrav til NSFR (Net Stable Funding Ratio). SpareBank 1 Nord-Norges finansiering vurderes i stor grad å være tilpasset disse nye kravene.

Konsernets innskuddsdekning er 74,7 % per 31.12.14, mot 78,5 % i 2013 og 75,6 % i 2012. Konsernet har hatt en positiv utvikling i innskuddsdekningen de siste årene. God innskuddsdekning og stabile kundeinnskudd er viktig for bankens likviditetsstyring, og banken forventer at nye krav til likviditetsbuffer og måling av likviditetsrisiko vil øke konkurransen om stabile kundeinnskudd.

Operasjonell risiko

Det er stor forståelse for viktigheten av å styre operasjonell risiko. Derfor er det etablert egne systemer for oppfølging, dokumentasjon og rapportering av risiko- og forbedringsområder. Konsernet har betydelig oppmerksomhet rettet mot eksterne trusler som kriminalitet og svindel. Risikoanalyser gjennomføres med utgangspunkt i Finanstilsynets Risiko- og sårbarhetsanalyse og Finansnæringens trusselvurdering.

På bakgrunn av den iboende risikoen ved bruk av informasjonsteknologi, er dette området gjenstand for løpende overvåking. Internrevisjonen foretar også uavhengige gjennomganger og tester av bankens sikkerhet på området. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke konsernets lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. Det er også et tett samarbeid innenfor SpareBank

1-alliansen for å sikre god og stabil drift. Det har ikke vært alvorlige hendelser i 2014, og de operasjonelle tapene er lave.

Området er etter styrets vurdering under tilfredsstillende kontroll, men krever kontinuerlig fokus.

Eierrisiko

Eierandeler i felleskontrollerte selskaper er betydelige, og utgjør 2 750 mill kroner (kostpris morbank) og 4 187 mill kroner (konsern) per 31.12.14. De tilknyttede og felleskontrollerte selskapene er viktige for bankens totale forretningsmodell, og banken vurderer løpende hvilke eierposter som er strategisk viktige, og hvilke som kan klassifiseres som finansielle investeringer. Resultatbidraget fra tilknyttede og felleskontrollerte selskap er viktig for konsernets totale resultatskaping, men kan både gi økt volatilitet i resultater og påvirke kapitaldekningen.

Risikoen i de ulike selskapene er moderat, men banken er gjennom eierposten i SpareBank 1 Gruppen indirekte utsatt for betydelig markedsrisiko.

SpareBank 1 Gruppen behandles kapitaldekningsmessig etter reglene om vesentlige eierposter i annet finansforetak. For eieran- deler i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank

1 Næringskreditt, BN Bank og SpareBank 1 Markets, foretar konsernet proporsjonal konsolidering ved regulatorisk beregning av kapitalkrav.

Risikojustert kapital beregnes for alle vesentlige risikoområder. Dette er en viktig forutsetning for diskusjoner vedrørende risikoeksponering, kapitalbuffer og soliditetsmål, faktorer som skal sikre konsernets drift også under stressede markedsforhold.

Det er et overordnet mål at konsernets samlede risikonivå skal være moderat og innenfor rammene konsernets kapital og øvrige avsetninger gir rom for. Gjennom god risikostyring skal konsernet ha en stabil og forutsigbar inntjenings- og resultatutvikling.

Kapitalstyring

SpareBank 1 Nord-Norge har som mål å styre alle vesentlige risikoer på linje med beste praksis for sammenlignbare banker. Det er etablert prosesser som skal vurdere kapitalbehovet i forhold til risikoprofil og kvaliteten på etablerte risikostyrings- og kontrollsystemer.

Kapitaldekningsregelverket stiller minstekrav til ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital, og omfatter kredittrisiko, markeds-

risiko og operasjonell risiko. I tillegg kreves det at finansinstitusjoner gjennomfører en intern kapitalvurderingsprosess (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP). Finanstilsynet har gitt føringer for prosessen, og kapitalvurderingen skal innbefatte alle vesentlige risikoer, også utover det regulatoriske minstekravet. Kapitalvurderingen skal videre være framoverskuende og basert på tilfredsstillende metoder og data. Det skal også tas høyde for usikkerhet i beregninger, metoder og data. Hvert kvartal vurderes og oppsummeres konsernets risiko- og kapital-situasjon i en egen rapport til styret.

Konsernets soliditetsmål inngår som en sentral størrelse i strategi- og planprosessen.

Nye regulatoriske krav

Finansdepartementet fastsatte 22.08.14 forskrifter som regulerer de mer tekniske bestemmelsene i CRD IV-regelverket. De overordnede bestemmelsene er allerede tatt inn i finansieringsvirksomhetsloven og verdipapirhandeloven. Disse trådte i kraft 01.07.13 og medfører en gradvis økning i minstekravet til ren kjernekapital frem til 01.07.16.

Norge har valgt å innføre kravene noe hurtigere enn gjennomføringsfristen i det internasjonale regelverket. Fra 01.07.14 var kravet til ren kjernekapitaldekning 10,0 % og 13,5 % til kapitaldekning, noe som oppfylles med god margin av SpareBank 1 Nord-Norge.

I Norge vil det i tillegg bli krevd en motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0–2,5 % i form av ren kjernekapital. Etter råd fra Norges Bank stadfestet Finansdepartementet 26.09.14 bufferen til ett prosentpoeng fra 30.06.15.

Finansdepartementet fastsatte 12.05.14 forskrift om systemviktige finansinstitusjoner (SIFI). Institusjoner som har en forvaltningskapital på minst 10 % av Fastlands-Norges BNP, eller en andel av utlånsmarkedet på minst 5 %, vil komme inn under definisjonen. Ved implementering er DNB, Nordea Bank Norge og Kommunalbanken definert som systemviktige. De tre SIFI-bankene vil pålegges et særskilt kapitalbufferkrav fra 01.07.15. Fra 01.07.16, når de nye kapitalkravene er fullt implementert,

skal de systemviktige institusjonene oppfylle et minstekrav til ren kjernekapitaldekning på 12 %, mens minstekravet for øvrige institusjoner blir 10 %.

Sentrale myndigheter har påpekt at det er viktig at regionale sparebanker med sin betydning for regionene, tilpasser sitt kapitalnivå uavhengig av departementets beslutning rundt SIFI. SpareBank 1 Nord-Norge har et mål om til enhver tid å være ubestridt solid, og tilfredsstillende de definerte minstekrav til egenkapital. Konsernet har et mål om en intern kapitalbuffer på minimum ett prosentpoeng over myndighetspålagte minstekrav. Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er for tiden 14,5 %.

Finanstilsynet informerte 01.07.14 om ytterligere innstramming av risikomodeller for boliglån for banker som benytter såkalt IRB-metode for fastsettelse av kapitalbehov. Påleggene er i hovedsak i tråd med det som ble varslet i høringsrunden. Innstramming i modellene for misligholdsansynlighet kombinert med et minimumsnivå for tap gitt mislighold (LGD-gulvet), vil øke den gjennomsnittlige risikovekten for SpareBank 1 Nord-Norges boliglånsportefølje fra 22 % til omlag 26 %. Finanstilsynet krever at endringene skal reflekteres i kapitaldekningsrapporteringen senest 1. kvartal 2015.

SpareBank 1 Nord-Norge leverte søknad om AIRB godkjenning til Finanstilsynet medio juni 2013, og mottok Finanstilsynets godkjenning av søknaden 24.02.15. Nettoeffekten på kapitaldekningen av en slik godkjenning vil begrenses av overgangordningen (Basel I-Gulvet).

Kapitalkrav for små og mellomstore bedrifter, SMB-rabatten, vil ikke bli innført i Norge. Det pekes på at bestemmelsen har bakgrunn i den svake økonomiske situasjonen i EU. Finansdepartementet tar sikte på å forhandle frem en tilpasningstekst om bestemmelsen, når regelverket skal innlemmes i EØS-avtalen. Finansdepartementet har også bedt Finanstilsynet vurdere når og hvordan et krav til uvektet egenkapitalandel med tilhørende definisjoner, skal innføres i Norge. Finans-

tilsynet skal blant annet vurdere hvilket nivå det vil være hensiktsmessig å legge seg på for norske banker når et slikt krav skal være en nedre grense for det risikovektede kapitalkravet. Videre bes Finanstilsynet vurdere om det vil være hensiktsmessig å offentliggjøre tilsynsmyndighetenes Pilar II-vurderinger og -krav overfor enkeltbanker. Finanstilsynet skal levere forslag og vurderinger innen juni 2015.

I Nasjonalbudsjettet 2015 understreker Finansdepartementet at transparens og enkel sammenligning av reell risiko i banker i ulike land, er viktig for å bidra til velfungerende finansmarkeder og effektiv prising av kostnadene for gjeld og egenkapital. Dette er vanskelig når reglene for kapitalkrav har betydelige ulikheter på tvers av landegrensene. Norske myndigheter vil derfor vurdere muligheten for at alle nordiske land opplyser om hva kapitaldekningen ville ha blitt for deres banker, hvis et felles sett av forenklete risikovekter legges til grunn. En slik forenklet rapporteringsstandard vil, ifølge Finansdepartementet, gjøre det mulig å sammenligne kapitaldekningen i de nordiske bankene, uavhengig av nasjonale regelverk. SpareBank 1 Nord-Norge mener dette er positivt, men ikke tilstrekkelig for å oppnå ønsket harmonisering og transparens med tanke på like konkurransevilkår mellom nordiske banker.

Etter det nye lovverket, skal Finanstilsynet vurdere alle risikoer institusjonene blir og kan bli eksponert for, og risikoen institusjonene selv representerer for det finansielle systemet. Finanstilsynet kan pålegge institusjoner som ikke oppfyller lovkravene, et høyere kapitalkrav enn summen av minstekrav og bufferkrav. De kan også gi pålegg som begrensninger i utbytte og bonuser, og endringer i virksomheten og dens organisering, styring og kontroll. Videre vil det bli tatt hensyn til gjensidige bindinger i banksystemet og avhengigheten av internasjonale finansmarkeder. Disse vurderingene vil bli knyttet opp mot både minstekravet og bufferkravet.

Revisjon

Ekstern revisor for konsernet er KPMG. Intern revisjon utføres av EY (Ernst & Young), som rapporterer til styret.

Forskning og utviklingsaktiviteter

SpareBank 1 Nord-Norge driver forretningsutvikling i egen regi, og deltar i et omfattende utviklingssamarbeid innenfor SpareBank 1-alliansen. I 2014 etablerte banken en egen enhet som ivaretar prosjekterrelaterte oppgaver spesielt. I tillegg foregår det utviklingsarbeid innenfor enheten Forretningsdrift, som blant annet har ansvar for markedsanalyser, utvikling og implementering av nye produkter, tjenester og prosesser.

Utviklingsarbeid foregår som hovedregel i nettverksbaserte kompetansemiljøer innenfor SpareBank 1 Banksamarbeidet DA. I 2014 investerte SpareBank 1-alliansen over 210 mill kroner i slike utviklingsprosjekter, som i hovedsak er rettet mot markeds- og forretningsområdene.

Banken gir som nevnt ut Konjunkturbarometer for Nord-Norge (KB) to ganger i året. KB setter søkelys på den økonomiske utviklingen i landsdelen og publiserer makroøkonomiske prognoser. Hensikten er å øke kunnskapen om økonomisk og regional utvikling i nord.

Banken forestår også løpende eksterneovervåking og markeds- og kundeanalyser, som gir viktige innspill til styrets strategiarbeid.

I 2014 etablerte SpareBank 1 Nord-Norge, sammen med LO og NHO, Agenda Nord-Norge – en arena for landsdelsutvikling og utvidet samfunnsengasjement. Agendaen settes i Nord-Norge, men arenaen er nasjonal og skal ha et globalt perspektiv.

Banken driver ikke aktiviteter som kan karakteriseres som forskning. Gjennom SNN-fondet tildeler konsernet midler til kunnskaps- og forskningsformål i landsdelen, og bidrar på denne måten til utvikling av ny kunnskap på viktige områder.

Datterselskapene

SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS

Selskapet har forretningsansvar for produktområdene leasing og salgspantfinansiering, med Nord-Norge som det primære markedsområdet. I tillegg tilbyr selskapet forbrukerfinansiering. Morbanken og kapitalvareleverandører er viktige distribusjonskanaler for selskapet.

EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS

Selskapet eies 100 % av SpareBank 1 Nord-Norge og driver eiendomsmeglervirksomhet i Nord-Norge. Selskapet er medlem i en landsdekkende allianse med andre eiendomsmeglerselskap eid av SpareBank 1-banker.

EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS eier 60 % i selskapet EiendomsMegler 1 Lofoten AS per 31.12.14.

SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje (tidligere SpareBank 1 Nord-Norge Invest)

Selskapet endret navn fra SpareBank 1 Nord-Norge Invest AS til SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje fra 29.01.14. Som et ledd i konsernets økte fokus på kjernevirksomhet, er selskapets tidligere virksomhet under omstrukturering/avvikling. Av juridiske og praktiske grunner, er SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje videreført som juridisk enhet. Formålet til selskapet er å drive med "forvaltning av eierposter eid av SpareBank 1 Nord-Norge-konsernet og virksomhet som naturlig hører dertil".

SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS eier 100 % av selskapet Bodøgruppen AS. I tillegg eier selskapet Nord-Norge Eiendom IV, som igjen eier selskapet Alsgården AS med 100 %. Alle disse selskapene er konsolidert inn i konsernregnskapet per 31.12.14.

North-West 1 Alliance Bank

SpareBank 1 Nord-Norge åpnet i september 2010 bankvirksomhet i Russland gjennom North-West 1 Alliance Bank. Banken eies med 75 % av SpareBank 1 Nord-Norge og 25 % av SpareBank 1 Nord-Norges russiske samarbeidspartner Bank Tavrichesky i St. Petersburg. Hovedkontoret ligger i St. Petersburg, med filial i Murmansk.

Det var 76 årsverk i North-West 1 Alliance Bank per 31.12.14. På samme tid hadde banken en totalbalanse tilsvarende 400 mill kroner.

Det vises forøvrig til avsnitt ovenfor om tapsavsetning på konsernets virksomhet i Russland.

SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA

Selskapet er et nordnorsk kompetansebasert forvaltningsselskap, 100 % eid av SpareBank 1 Nord-Norge. Kjernevirksomheten er aktiv forvaltning av kundeporteføljer bestående av verdipapirer innen områdene børsnoterte aksjer og -indeksfond, egenkapitalbevis og obligasjoner.

SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS

Banken startet i 2011 virksomhet innenfor økonomistyring og regnskapsførsel. Bakgrunnen for satsningen på SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS er et ønske om å utnytte synergieffekter med konsernets øvrige virksomhet, som gjennom mersalg, økt kundetilfredshet og betalingstjenester.

Etter oppstarten er flere selskap innenfor bransjen kjøpt opp, og alle ble fusjonert inn i SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS i 2013. Selskapet hadde 118 medarbeidere per 31.12.14 og avdelinger i Hammerfest, Alta, Tromsø, Balsfjord, Finnsnes, Harstad, Mo i Rana, Sandnessjøen og Mosjøen/Trofors. Satsingen på denne bransjen skjer i samarbeid med flere av bankene i SpareBank 1-alliansen som har tilsvarende virksomhet, blant annet på områder som merkevare, IT, kompetanse, kvalitet og arbeidsprosesser.

Direkte eierskap i selskap i SpareBank 1-alliansen og strategiske eierposter

BN Bank

BN Bank tilbyr finansielle tjenester for person- og bedriftsmarkedet. Innenfor personmarkedet er banken en ren nettbank. I bedriftsmarkedet er BN Bank en betydelig aktør innen finansiering av næringseiendom, med avdelinger i Oslo og Trondheim. SpareBank 1 Nord-Norge eier 23,5 % i BN Bank.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt (SB1BK) sitt formål er å finansiere 1. prioritets boliglån for bankene i SpareBank 1-alliansen. Bankene overfører boliglån til SB1BK, før selskapet gjør innlån i det norske og internasjonale kapitalmarked ved utstedelse av obligasjoner med særskilt sikkerhet (covered bonds). SB1BKs obligasjoner med særskilt sikkerhet har rating Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. Per 31.12.14 eier SpareBank 1 Nord-Norge 14,71 % i SB1BK.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditts formål er å finansiere 1. prioritets lån innenfor næringsseiendom for bankene i SpareBank 1-alliansen. Bankene overfører 1. prioritets lån til SpareBank 1 Næringskreditt, før selskapet gjør innlån i det norske og internasjonale kapitalmarkedet. SpareBank 1 Næringskreditts obligasjoner har rating Aa3 fra ratingbyrået Moody's. Per 31.12.14 eier SpareBank 1 Nord-Norge 20,83 % i SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 Markets AS

Sammen med SpareBank 1 SMN, Sparebanken Hedmark, Samspar og LO, kjøpte SpareBank 1 Nord-Norge høsten 2013 SpareBank 1 SR Bank sin eierpost i SpareBank 1 Markets AS. Per 31.12.14 eier banken 27,0 % av dette selskapet. Eierne har inngått avtale om restrukturering av selskapet, ved at SpareBank 1 SMN sin markedsvirksomhet integreres i SpareBank 1 Markets. SpareBank 1 SMN vil etter dette, og ved en ny emisjon i selskapet, ha en eierandel på 73,3 %, mens SpareBank 1 Nord-Norges eierandel vil være 9,9 %. Det forretningsmessige samarbeidet mellom SpareBank 1 Markets og eierbankene planlegges videreført. Disse transaksjonene plan-

legges gjennomført når nødvendig formell godkjenning fra myndighetene foreligger. Dette påregnes i løpet av 1. kvartal 2015.

SpareBank 1 Kredittkort AS

Selskapet ble etablert høsten 2012, og skal tilby kredittkorttjenester til alliansens kunder.

Selskapet eies av de ulike alliansebankene. SpareBank 1 Nord-Norges eierandel per 31.12.14 er 19,83 %.

SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet og utvikling av alliansens produkt-selskap gjennom det felles eide selskapet SpareBank 1 Banksamarbeidet DA og holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Nord-Norge eier 19,5 % i SpareBank 1 Gruppen AS og 17,74 % i SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

Det vises for øvrig til omtale av SpareBank 1-alliansen og SpareBank 1 Gruppen annet sted i rapporten.

Bank Tavrishesky

SpareBank 1 Nord-Norge åpnet i 2010 bankvirksomhet i Russland gjennom North-West 1 Alliance Bank, som eies 75 % av SpareBank 1 Nord-Norge og 25 % av SpareBank 1 Nord-Norges russiske samarbeidspartner Bank Tavrishesky. Bank Tavrishesky OJSC har hovedkontor i St. Petersburg og filialer i syv russiske byer. Banken er den 11. største regionale banken i Nordvest-Russland. Bankens virksomhet er i hovedsak rettet mot små og mellomstore bedrifter. SpareBank 1 Nord-Norge eier om lag 10 % av Bank Tavrishesky. Det vises forøvrig til avsnitt ovenfor om tapsavsetning på konsernets virksomhet i Russland.

Personalområdet

Konsernets medarbeidere

Visjonen *For Nord-Norge* er retningsgivende for medarbeiderne i SpareBank 1 Nord-Norge, og utgjør et kompass for rekruttering og tiltak for å beholde og utvikle medarbeidere. Vårt arbeid med kompetanseutvikling ref-

lekterer regulatoriske krav, forretningsmessige strategiske mål og den enkeltes faglige behov for utvikling.

I 2014 ble 14 nyansatte medarbeidere autorisert som finansielle rådgivere i henhold til finansbransjens krav. SpareBank 1 Nord-Norge har per i dag 337 autoriserte finansielle rådgivere.

Banken er også tilsluttet finansbransjens godkjenningsordning for selgere og rådgivere i skadeforsikring. 14 nye medarbeidere ble godkjent i 2014, og til sammen har banken nå 304 godkjente skadeforsikringsrådgivere. SpareBank 1 Nord-Norge satser med dette fortsatt tungt og bredt på at landsdelens kunder skal bli møtt med medarbeidere som tilfredsstillende nasjonale bransjestandarder for rådgiving.

Alle nyansatte gjennomgår et introduksjonsprogram for å bli kjent med og bidra til en felles kultur, forretningsforståelse, trygghet og kvalitet i møtet med kunden. I 2014 var det 36 nyansatte som gjennomførte introduksjonsprogrammet.

Bankens ledelse har gjennomført lærings-tiltak innenfor områder som HMS, sykefraværsoppfølging, konflikthåndtering og styringsrett, kommunikasjon og kundeprosesser.

Sysselsetting

SpareBank 1 Nord-Norge arbeider aktivt med å tiltrekke, ansette og utvikle medarbeidere som støtter forretningsstrategien. Banken arbeider også aktivt for å være en god arbeidsgiver gjennom å etablere og vedlikeholde god arbeidsgiverpolitikk.

Konsernet er en attraktiv arbeidsplass, noe som blant annet vises gjennom en stor og relevant søkermasse til eksternt utlyste stillinger.

Antall årsverk i konsernet var 927 ved utgangen av 2014, med 639 av dem i morbanken. Tilsvarende tall i fjor var henholdsvis 922 og 647. Økningen i konsernet er hovedsakelig knyttet til konsernets datterselskap. I morbanken er det 8 årsverk færre enn ved utgangen av 2013.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Den årlige organisasjonsmålingen, som gjennomføres i starten på året, viser at konsernet har medarbeidere og ledere som støtter opp om organisasjonen. Bankens strategi med tydelige mål, har gitt resultater. Det vises blant annet gjennom en høy score på motivasjon/trivsel og engasjement.

For å bygge en sterkere bedriftskultur, har landsdelens egen bank en ambisjon om å bli Nord-Norges sprekete bedrift. Dette gjøres ved å stimulere til fysisk aktivitet i et felles treningskonsept for hele konsernet; SPOR. Konsernet er svært fornøyd med trimaktiviteten i første hele driftsår av treningskonseptet.

Hele 92 % har deltatt i 2014. Den enkelte registrerer sin aktivitet elektronisk, og blir fulgt opp av en trener. Resultatene honorerer med premieringer.

SPOR skaper identitet, gir energi til engasjement og gjør medarbeiderne friskere. I 2014 har medarbeiderne i banken i gjennomsnitt trimmet 190 minutter per uke. Nasjonale anbefalinger fra Helsedirektoratet er 150 minutter.

SpareBank 1 Nord-Norge har et lavere sykefravær enn landsgjennomsnittet generelt og i finansbransjen. Den positive utviklingen av sykefraværet startet i 2012, og har fortsatt i riktig retning – i motsetning til landet for øvrig.

I Tromsø er konsernet med i prosjektet iBedrift, som skal gi alle ansatte kompetanse om rygg, muskel og skjelettplager. I prosjektet får medarbeidere også tilbud om individuell utredning ved behov.

I løpet av året gjennomførte 56 ledere HMS-opplæring. Kurset tilfredsstiller Arbeidstilsynets anbefalinger vedrørende innhold og omfang for slik opplæring. 16 ledere deltok på spesialkurs i sykefraværsoppfølging.

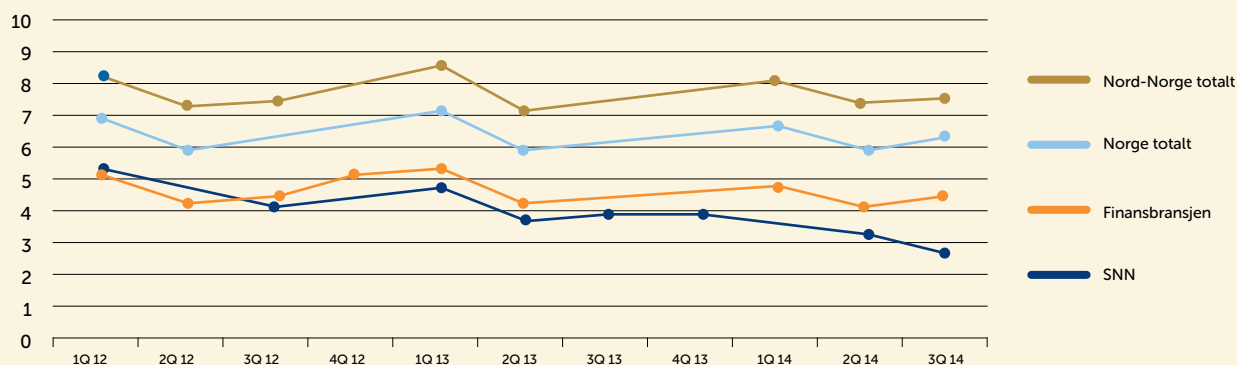
SpareBank 1 Nord-Norge tilstreber å forebygge skader som følge av ran, trusler eller andre hendelser. I 2014 hadde banken ingen ransforsøk, men to registrerte tilfeller av trusler mot ansatte. Det er ikke registrert noen arbeidsulykker i 2014.

Mangfold

SpareBank 1 Nord-Norge fremmer likestilling på arbeidsplassen blant alle sine ansatte, uavhengig av kjønn, legning, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Konsernet har medarbeidere fra flere nasjoner.

Kjønnfordelingen blant konsernets medarbeidere er 54,4 % kvinner og 44,6 % menn. Fordelingen i lederstillinger er imidlertid fortsatt en utfordring. Her er gjennomsnittlig andel kvinner på 28 %, noe som er lavere enn styret ønsker. Konsernets ambisjon er å forbedre kjønnsbalansen blant ledere gjennom systematisk kompetanseutvikling og individuell oppfølging.

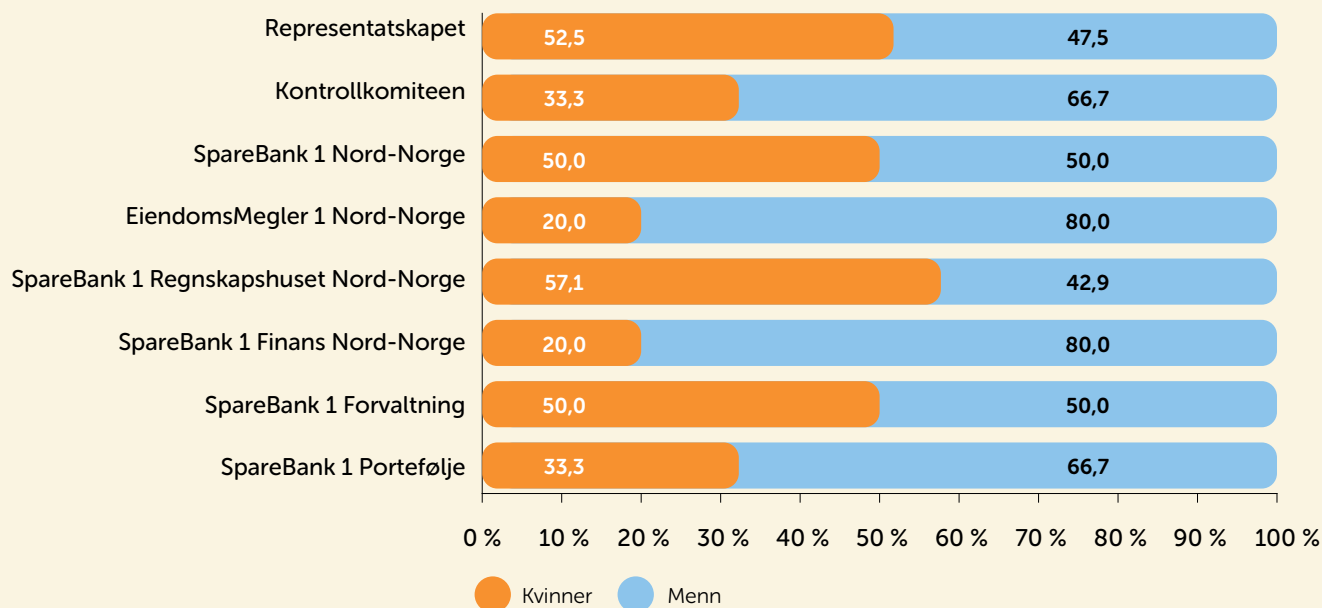
Utvikling sykefravær

Ledelsen i SpareBank 1 Nord-Norge	Kvinner	Menn	Sum
Konsernledelsen	3	7	10
Øvrig ledelse i banken	13	29	42
Markets	1	2	3
EiendomsMegler 1 Nord-Norge	5	16	21
SpareBank 1 Finans Nord-Norge	1	4	5
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning		1	1
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge	3	8	11
Sum	26	67	93
Prosentvis fordeling	28 %	72 %	

Konsernets ambisjon er å ha god kjønnsbalanse blant konsernets tillitsvalgte. Nedenfor vises en oversikt over den prosentvise kjønnsfordelingen i representantskap, kontrollkomité og konsernets styre per 31.12.14.

Balanse mellom kjønn

Samfunnsansvar

SpareBank 1 Nord-Norge utøver forretninger innenfor gjeldende rammeverk; lover, forskrifter, strategi, policy og regler. Rammeverket inneholder imidlertid ikke retningslinjer for alle typer situasjoner. Derfor er det utarbeidet en egen SNN-kode, der formålet er å vise vei for våre verdier.

I SNN-koden poengteres det at ansatte skal opptre sosialt ansvarlig og i tråd med normene i samfunnet. Konsernet uttrykker støtte til de fundamentale menneskerettigheter, og søker derfor å unngå å støtte forretningsmessige aktiviteter som kan krenke disse. Ansatte skal unngå å delta i forretninger som

har negative miljømessige konsekvenser. Konsernets retningslinjer/SNN-koden sier også at ansatte skal støtte aktiviteter som søker å eliminere korrupsjon og finansiell kriminalitet. Dersom det oppstår overtredelser i henhold til retningslinjene/SNN-koden, eller mistanke om slik adferd, blir undersø-

kelser iverksatt. I løpet av 2014 er det ikke registrert brudd på disse retningslinjene. Konsernet vil i løpet av 2015 fullføre en gjennomgang og revisjon av SNN-koden.

Konsernet skal unngå å delta i forretninger som har negative miljømessige konsekvenser. Dette uttrykkes blant annet ved at konsernet er sertifisert Miljøfyrtårn, noe som innebærer at virksomheten skal ha fokus på miljøarbeid i alle ledd, og at samtlige ansatte må bidra til at miljømålene oppnås.

Eierforhold

SpareBank 1 Nord-Norge har to eiergrupperinger. Egenkapitalbeveiseiernes beregnede eierandel av bankens egenkapital, gjennom eierandelskapitalen (eierandelsbrøken), utgjorde 47,33 % per 01.01.14, mens 52,67 % av egenkapitalen var samfunnseid.

SpareBank 1 Nord-Norges eierandelskapital utgjør 1 807 mill kroner per 31.12.14. Antall egenkapitalbevis var på samme tidspunkt 100 398 016 à kr 18, fullt innbetalt.

Antall egenkapitalbeveiseiere per 31.12.14 var 7 839, samme antallet som per 31.12.13. Andel nordnorske egenkapitalbeveiseiere er

20 %. Oversikt over bankens 20 største egenkapitalbeveiseiere finnes i årsregnskapets note 42.

Resultat per EK-bevis (konsern) var 5,17 kroner. Per 31.12.14 var kursen 39,90 kroner. Pris/Inntjening og Pris/Bok for konsernet var henholdsvis 7,7 og 0,9 per 31.12.14.

Bankens utbyttepolitikk sier at hensyntatt bankens soliditet, tar banken sikte på at inntil 50 % av årets overskudd kan benyttes til utbyttemidler (kontantutbytte og gaver til allmennyttige formål). Styret har tidligere kommunisert at økte regulatoriske krav til bankers egenkapital, gjør at det må påregnes en utbyttegrad lavere enn 50 % i årene fram mot 2016. Sett i lys av konsernets gode soliditet, signaliserte styret i forbindelse med kvartalsregnskapet per 3. kvartal 2014, at bankens soliditet tilsier en forsert normalisering av utbyttegraden.

Utbyttegraden av konsernets resultat etter skatt for 2014 er fastsatt til på 36,8 % til begge eiergrupperinger. For 2013 var utbyttegraden til bankens EK-beveiseiere og samfunnskapitalen henholdsvis 28,1 % og 8,2 %. Årets resultatdisponering medfører at 63,2 % (83,2 %) av konsernets resultat holdes til-

bake i konsernet. Egenkapitalbeveiseiernes andel av egenkapitalen (eierbrøken) endres dermed ikke og er 47,33 % per 01.01.15.

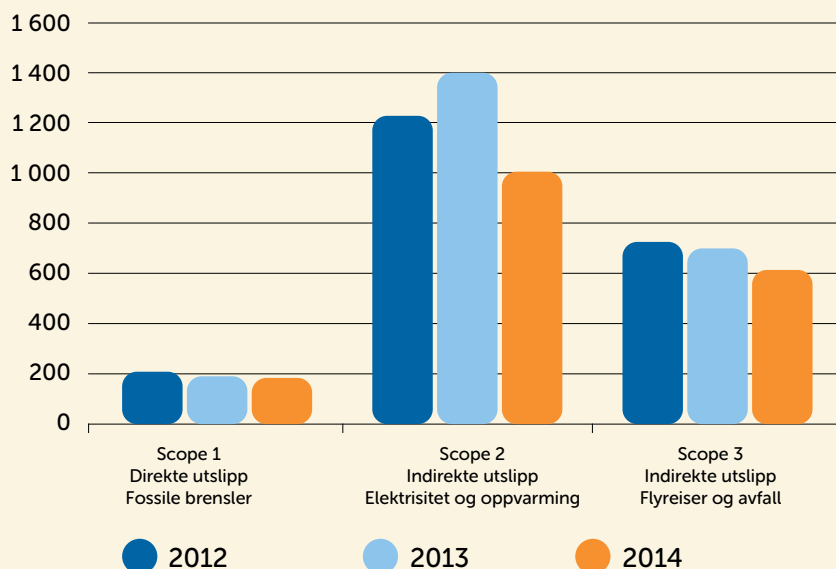
Morbanks overskudd etter skatt er fordelt mellom egenkapitalbeveiseierne og bankens samfunnsmessige eide kapital, ut fra egenkapitalens relative fordeling mellom eiergrupperingene i morbanken.

Utbytte er satt til 1,90 kroner per EK-bevis for regnskapsåret 2014. Utjevningsfondet utgjør 1 006 mill kroner per 31.12.14, etter tildeling av 161 mill kroner fra årets resultat.

I utjevningsfondet inngår også avsatt kontantutbytte på 190,8 mill kroner. Etter IFRS behandles dette som egenkapital i regnskapet til utdeling av utbytte er vedtatt av representantskapet. Utbytte til den samfunnseide kapitalen gis gjennom tildeling av midler til allmennyttige formål. For 2014 utgjør dette 212,3 mill kroner. Vedtatt utbytte og tildeling av gaver fra årets konsernresultat tilsvarer en utdelingsgrad på 36,8 % for den samfunnseide kapitalen.

Det vises for øvrig til utdypende avsnitt om eierforhold annet sted i årsrapporten.

Årlig klimagassutslipp per scope (tonn CO₂e)

Miljø og klima

SpareBank 1 Nord-Norge har vedtatt at banken skal være en ressurs- og miljøeffektiv organisasjon, med et godt og inspirerende arbeidsmiljø. Konsernet skal også være en kreativ og stimulerende tilrettelegger for kontinuerlig forbedring av arbeidsmiljø og ytre miljø.

SpareBank 1 Nord-Norge er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette er Norges mest brukte sertifikat for virksomheter som vil dokumentere miljøinnsats og vise samfunnsansvar. Det å være Miljøfyrtårn innebærer systematisk arbeid med miljøtiltak i hverdagen. Kravene er at det gjennomføres tiltak for en mer miljøvennlig drift og et godt arbeidsmiljø. Sertifikatet er anerkjent av myndighetene ved offentlige innkjøp.

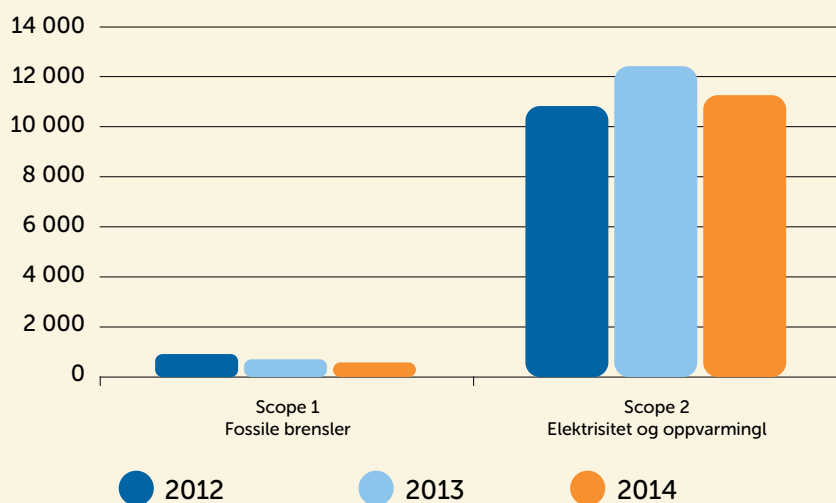
Gjennom en årlig redegjørelse som dokumenterer konsernets forbruk, gjenvinningsgrad og energiforbruk, kan konsernets CO₂-utslipp og påvirkning på det ytre miljø beregnes. Konsernet utarbeider et energi- og klimaregnskap og følger de internasjonale standardene i «The Greenhouse Gas Protocol» og ISO 14064-1. Det er fjerde året banken har en slik redegjørelse.

I 2014 brukte konsernet 11 127 MWh elektrisitet fra strømmettet og 54 MWh i form av fyringsolje. Det ble generert 50 020 kg avfall, hvorav 36 720 er gjenvunnet eller sortert. Dette gir en gjenvinningsgrad på 73 %. Transporten av varer og mennesker med bil og fly forårsaket 725 tonn utslipp. Utslippene som rapporteres i den årlige redegjørelsen blir fulgt opp av bankens ledelse.

Det har vært en reduksjon i utslipp på 9 % for persontransport (bil og fly) og 27 % for elektrisitet og fyringsolje fra 2013 til 2014. Konsernet totale utslipp ble i samme periode redusert med 20,4 %, fra 2 240 tonn til 1 783 tonn CO₂-ekvivalenter.

Det er gjort tiltak for å redusere bankens reiseaktiviteter, blant annet ved å tilrettelegge for videokonferanser, nett- og telefonmøter, samtidig som konsernets bilordning stimulerer til kjøp av biler med lavt utslipp.

Årlig energiforbruk (MWh) - Scope 1 og 2

I 2014 ble egne bygg energimerket. Rapporten som danner grunnlaget for energimerkingen, inneholder tiltak for energioptimisering som følges opp av banken.

SpareBank 1 Nord-Norge utvikler stadig nye produkter som reduserer belastningen på miljøet. Nettpålogging, mobilbank, SMS tjenester og elektronisk distribusjon reduserer transportbehov og papirforbruk. Det er stort fokus på innsalg av elektroniske løsninger til kunder.

Ved større innkjøp, stiller SpareBank 1 Nord-Norge miljøkrav til leverandørene. Ved inngåelse av kontrakter skal det fremlegges HMS egenerklæring, som forplikter leverandør til å oppfylle lovbestemte krav i Norge innen helse, miljø og sikkerhet. Tilbydere skal også dokumentere sin miljøpolicy og sitt miljøprogram i forhold til produkter og "grønn avfallshåndtering" av emballasje. Det kreves i tillegg informasjon om tilbyder er ISO-sertifisert eller har implementert tilsvarende kvalitetssikringssystem. Vektlegging av miljø i anbudskonkurranser varierer etter hvilke produkter konsernet etterspør.

God fysisk form er et viktig aspekt ved Miljøfyrtårn-arbeidet. En av konsernets målsettinger er å minimalisere bilbruk og tilstrebe miljøvennlige alternativer. Blant annet stimuleres ansatte til å gå eller sykle til jobben

gjennom aktivitetene tilknyttet treningskonseptet SPOR (se ovenfor under avsnitt om HMS). Her kommer medarbeiderne i bedre form, samtidig som aktivitetene er positive for miljøet.

Bankens bedriftsidrettslag har også høy aktivitet innen flere idretter.

Samfunnsengasjement

Som et ledende finanskonsern, har SpareBank 1 Nord-Norge et ansvar for å utvikle og ta vare på landsdelen hvor banken har sin virksomhet. Bankens samfunnsengasjement synliggjøres gjennom gavetildelinger fra SNN-fondet, kommersielle sponsoravtaler, kunnskapsformidling gjennom utvikling og publisering av Konjunkturbarometer for Nord-Norge og aktiviteten i tre stiftelser som er etablert på bankens initiativ.

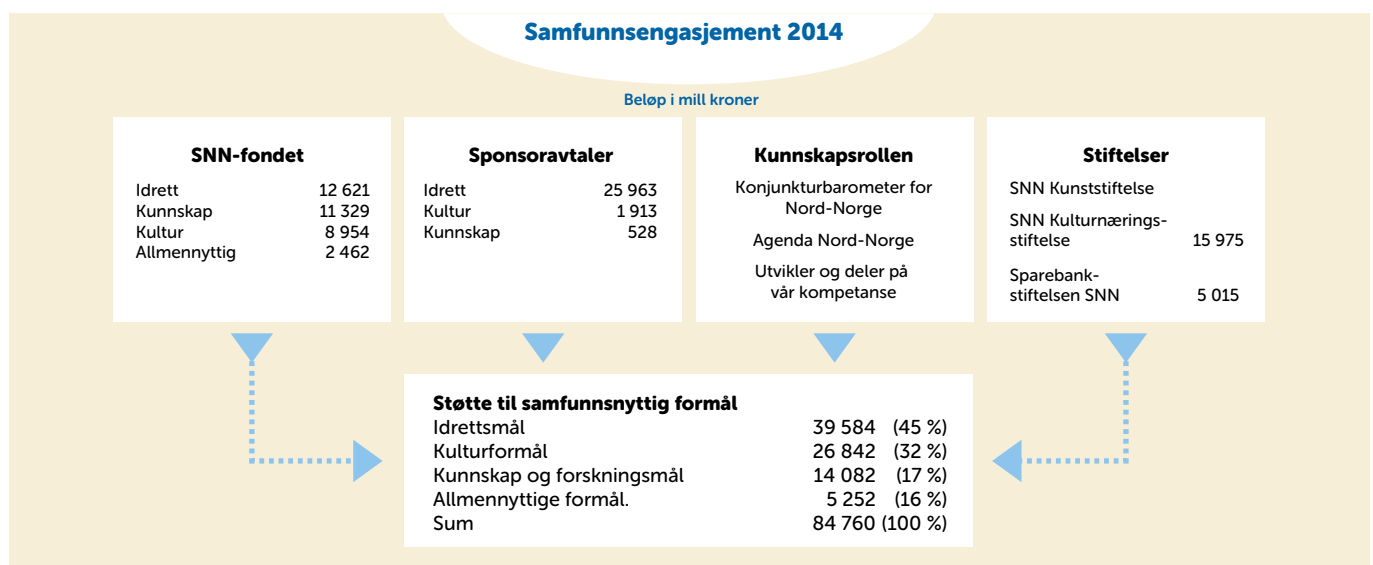
SNN-fondet er hovedpilaren i bankens samfunnsengasjement. Årlig støttes flere hundre gode prosjekter, som alle bidrar til aktivitet og mangfold innen kultur, idrett, kunnskap og allmenntilgjengelige formål. Tildeling av slike gaver er å betrakte som utbytte av årets overskudd til det samfunnsmessige eierskapet i banken. Bankens kommersielle sponsoravtaler er også med på å synliggjøre bankens samfunnsansvar. Sponsorporteføljen bidrar til å styrke konsernets

posisjon ved å skape spennende kundetilbud i digitale kanaler og gode arenaer for kundekontakt og relasjonsbygging med konsernets målgrupper. Sponsorstøtten holder i gang aktiviteter på mange nivåer, og bidrar til å skape ringvirkninger for lokalt næringsliv, og trivsel og gode oppvekstvilkår for barn og unge.

Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge

Banken opprettet Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge i 2011. Stiftelsens hovedformål er å utøve et langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 Nord-Norge, herunder å forvalte de egenkapitalbevis som stiftelsen ble tilført ved opprettelsen, og så langt det er mulig å delta i emisjoner i SpareBank 1 Nord-Norge. Stiftelsen skal også yte gaver til allmenntilgjengelige formål av avkastningen på kapitalen den forvalter.

Bakgrunnen for opprettelsen var en ny finansieringsvirksomhetslov i 2009, som la til rette for likebehandling av de to eiergrupperingene i sparebanker; samfunnet og egenkapitalbevisene. Tidligere utfordringer knyttet til såkalt utvanning av egenkapitalbevisene, med høy utdeling av utbytte til egenkapitalbevisene, var med dette løst. Banken vedtok derfor ny utbyttepolitikk i 2009. Den fastslo likebehandling av eier-

grupperingene, herunder lik utdelingsgrad av overskuddet til utbytte og gaver. Dette kunne imidlertid medført svært store utdelinger av utbytte (les; gaver) til samfunnet som eier – en eier banken ikke kan regne med som deltaker i fremtidige emisjoner. Over tid kunne dette ført til en forvitring av bankens samfunnsmessige eierskap, noe som ble vurdert til verken å være i bankens eller det samfunnsmessige eierskapets interesse.

Bankens intensjon er at deler av det årlige utbytte (gaver) til samfunnet skal skje til stiftelsen. Stiftelsen vil dermed kunne bygge opp kapital som kan benyttes i fremtidige emisjoner i banken. Over tid vil en større del av bankens samfunnsmessige eierskap dermed forvaltes av stiftelsen.

Stiftelsen hadde per 31.12.13 totalt fått tilført 258 mill kroner fra banken. I 2013 deltok stiftelsen i en rettet emisjon i banken med 11,2 mill kroner. I forbindelse med årsoppgjøret for 2014 blir ytterligere 167 mill kroner tildelt stiftelsen. Inkludert egenkapitalbevis i SpareBank 1 Nord-Norge, forvalter stiftelsen 267 mill kroner per 31.12.14 .

Gavetildeling

I vedtektene til stiftelsen står det at den skal yte gaver til allmenntilgjengelige formål innenfor SpareBank 1 Nord-Norges markedsområde. Etter høring i generalforsamlingen, har styret i Sparebankstiftelsen vedtatt retningslinjer for gavetildeling. Av de avsatte midler i 2014, er det gitt tilsagn/betalt ut gaver på til sammen 5 mill kroner til disse formål:

- Stimulerende tiltak til praktisk/yrkesrettet utdanning
- Stipend for kompetanseheving
- Friluftsliv
- Fritidstilbud til barn og unge
- Trivselstiltak for eldre

Sparebankstiftelsens hjemmeside og facebook oppdateres regelmessig med aktuelle nyheter: www.snnstiftelsene.no/sparebankstiftelsen

Det er to deltidsansatte i Sparebankstiftelsen; forretningsfører i 20 % og kontorleder i 50 % stilling.

SpareBank 1 Nord-Norges Kulturnæringsstiftelse

SpareBank 1 Nord-Norges Kulturnæringsstiftelse ble etablert i 2012 av bankens styre. Formålet er å bidra til allmenntilgjengelig utvikling av kultur næringen i bankens geografiske forretningsområde. Dette skal skje ved at stiftelsen gir økonomiske bidrag (gaver, lån eller investeringer) til kultur næringsvirksomhet eller kultur næringsfremmende aktiviteter. Det overordnede målet er å bidra til å skape flere arbeidsplasser innenfor området kultur næring.

Ved gavetildeling vektlegges blant annet:

- Mangfoldet innenfor kultur næringen
- Utvikling av kultur næring i hele markedsområdet for SpareBank 1 Nord-Norge
- Mulighetene for utvikling av bærekraftige strukturer som over tid kan danne grunnlag for økt sysselsetting innenfor kultur næringen

Kultur næringsstiftelsen er samlokalisert med bankens to øvrige stiftelser sentralt i Tromsø. I 2014 har stiftelsen hatt tre ansatte; daglig leder og prosjektrådgiver i full stilling og kontorleder i 25 % stilling.

I 2014 har Kultur næringsstiftelsen gått inn i 109 prosjekter, med til sammen 16 mill kroner. Stiftelsens viktigste virkemidler er utlysning og tildeling av tilskudd innenfor musikk, litteratur, film, scenekunst og visuell kunst. I løpet av to utlysningsrunder i 2014, ble det tildelt til sammen 13,5 mill kroner til 94 prosjekter. Tildelte midler til prosjektene var fra 20 000 til 500 000 kroner, med et gjennomsnitt på 144 000 kroner.

Videre ble det gitt støtte til fire strategiske samarbeidsprosjekter, som NN+ (musikkvideo-program) og Nordnorsk bransjetreff for film.

Kultur næringsstiftelsen er aktiv i forhold til å påvirke opinion og beslutningstakere i retning av en sterkere satsing på kultur næring. Det er i denne forbindelse holdt en rekke foredrag på workshops og konferanser, og det er skrevet kronikker i nordnorske aviser.

Kultur næringsstiftelsens virksomhetsrapport for 2014 finnes på <http://snnstiftelsene.no/kulturnaeringsstiftelsen>

SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse

SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse ble etablert i 2007 av bankens styre. Hovedformålet er å bygge opp og forvalte en samling av kunstverk av betydning for landsdelen. Verkene vises i bankens lokaler eller depoteres i offentlige institusjoner. Samlingen teller i dag 891 verker, hvorav 131 er innkjøpt etter oppstarten.

Styret arbeider med å utvikle kvaliteten og tilgjengeligheten til kunstsamlingen. Ved innkjøp rettes oppmerksomheten særlig mot visuell kunst og kunsthåndverk med tilknytning til bankens markedsområde og virkefelt; landsdelen og nordområdene. Samtidig vektlegges det at samlingen bør reflektere nasjonale og internasjonale strømninger. Formidling av samlingen til offentligheten er også et viktig arbeidsområde.

I mars opprettet kunststiftelsen en facebook-side. Hjemmesiden og facebook-siden oppdateres regelmessig med aktuelle nyheter. www.snnstiftelsene.no/kunststiftelsen.

Forvaltning og formidling av samlingen er viktig. Med stadige endringer i bankstrukturen, bidrar stiftelsen med utsmykning av banklokaler. Stiftelsen har også i år produsert SpareBank 1 Nord-Norges kunstkalender 2015, der kunst fra stiftelsens samling og Nordnorsk Kunstmuseum presenteres.

SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse har én ansatt i 25 % stilling.

Styret og konsernledelsen

SpareBank 1 Nord-Norges styreleder er Kjell Olav Pettersen. I 2014 ble det avholdt 14 styremøter. Under representantskapsmøtene i mars 2014 ble Ingvild Myhre valgt som nytt medlem av styret. Myhre er opprinnelig fra Narvik, men bor i dag i Oslo hvor hun er partner i Rådgiverne LOS. Hun har tidligere vært konsernsjef i Network Norway AS/ID Gruppen og administrerende direktør i Telenor Mobil og Alcatel Telecom Norway AS. May Britt Nilsen er i 2015 valgt inn som ansattevalgt møtende varamedlem i styret.

Fra styret utgår det følgende underutvalg: *Revisjonsutvalget* – som skal forberede styresaker som vedrører overvåking av finansiell informasjon og selskapets interne kontroll og risikohåndtering. Konsernsjef er ansvarlig for å gjøre informasjon og anbefalinger tilgjengelig for utvalget etter behov og på forespørsel. Utvalget består av tre medlemmer fra styret. Disse er uavhengige etter definisjonen i "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)".

Risikoutvalget – som skal forberede styresaker som vedrører konsernets samlede risiko og vurderinger om styrings- og kontrollordninger – er tilpasset risikonivå og omfang. Utvalget består av tre medlemmer fra styret. Disse er uavhengige etter definisjonen i "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)".

Godtgjørelsesutvalget – skal forberede styresaker som vedrører godtgjørelsesordninger, og vurdere godtgjørelser til konsernsjef og foreslå eventuelle endringer i disse. Utvalget består av styrets leder og to øvrige medlemmer, og er uavhengig av ledende ansatte. Banken innordner sin praksis i henhold til bestemmelsene fastsatt i ny forskrift om godtgjørelser i finanssektoren, og godtgjørelsesutvalgets mandat oppfyller disse bestemmelsene.

Se også kapittelet "Prinsipper for eierstyring og selskapsledelse".

I 2014 ble det gjort strukturelle endringer i banken som følge av arbeidet med ny strategi. Som en konsekvens av dette, ble antallet personer i bankens konsernledelse redusert. Ledelsen utgjorde ved årsskiftet 10 personer.

Makroøkonomiske forhold – utsiktene for 2015

Verdensøkonomien viste svak fremgang i 2014, med en vekst på i overkant av 3 %. En viktig faktor var bedringen i USAs økonomi med økte investeringer og vekst i privat forbruk. I 2015 anslås amerikansk økonomi å vokse mer enn 3 %. Kina står for det største bidraget til global vekst, men

takten forventes gradvis å svekkes fra et nivå på 7 % i 2014. Eurosonen har vedvarende lav vekst, til tross for kraftige tiltak fra den europeiske sentralbanken. Fortsatt ligger BNP for Eurosonen lavere enn før finanskrisen slo inn i 2008. Russisk økonomi, som har hatt en økende betydning for Nord-Norge, er nå i kraftig tilbakegang. Samlet er forventningene at global økonomi vil vokse i overkant av 3 % også i 2015.

Det nye i konjunkturbildet er det dramatiske fallet i oljeprisen; fra 110 dollar i juni 2014 til under 50 dollar i januar 2015. Norsk økonomi forventes å bremse opp i 2015, som følge av kutt i investeringer og driftsnivå i oljesektoren. Prognosen for norsk BNPvekst er redusert ned mot 1 %, og arbeidsledigheten forventes å stige mot 4 %. Dette vil også påvirke nordnorsk næringsliv gjennom lavere etterspørsel. Erfaringer tilsier også at husholdningene vil øke sparingen og stramme inn på forbruket i slike situasjoner, noe som vil forsterke oppbremsingen.

Svakere kronekurs som fulgte fallet i oljepris, vil gjøre norsk eksport mer konkurransedyktig. Viktige nordnorske næringer som sjømat og reiseliv, har derfor gode utsikter for 2015. Sjømat er landsdelens viktigste næring med hensyn til verdiskaping. Laks oppnådde gode priser gjennom hele 2014, og eksportverdien fra landsdelen økte til 17 mrd kroner. Det er store muligheter for større produksjon av laks langs kysten i nord. Torskesektoren har bærekraftige bestander og høye kvoter. Bedre markedspriser bidro til at eksportverdien økte mer enn 20 % i 2014.

Reiselivet i Nord-Norge forventes å fortsette fremgangen fra 2014, da veksten var 10 % og antallet utenlandske overnattinger nådde 1 million. Maritim service er også i vekst, fordi flere olje- og gassfelt kommer i drift, samt at letevirkosheten er betydelig. Samtidig holder bygg og anlegg et høyt aktivitetsnivå på grunn av økt boligbygging og store anleggsprosjekter.

Oljesektoren i nord er fortsatt i en tidlig fase, med tre felt i drift (Norne, Snøhvit og Skarv)

og to under utbygging (Goliat og Aasta Hansteen). Sammen med nye store funn (Johan Castberg, Gotha og Alta) og åpning av nye leteområder, har oljesektoren gitt viktige impulser til nordnorsk leverandørindustri. Fallet i oljeprisen ved inngangen til 2015, får på kort sikt liten betydning for aktivitetsnivået. På lang sikt vil lav oljepris få konsekvenser for aktivitetsnivå og utbygging.

Husholdningenes økonomi har avgjørende betydning for den økonomiske utviklingen. Privat forbruk utgjør mer enn halvparten verdiskapningen (BNP), og nye boliger står for en tredjedel av investeringene i landsdelen. Generelt har nordnorske husholdninger en sunn økonomi. Tall fra detaljhandelen indikerer at forbruket økte med 3 % i 2014, samtidig som privat sparing holdt seg på et høyt nivå. Økt usikkerhet om landets økonomi kan bremse veksten i privat forbruk i 2015.

Boligprisene har gjennomgående vist en kraftig økning i 2014, spesielt i de største byene i landsdelen. Antallet igangsatte nybygg har økt sterkt. Banken venter at boligprisene vil stabilisere seg i 2015, og at nybyggingen vil falle tilbake mot normalen.

De makroøkonomiske forholdene ligger til rette for at vekstperioden for Nord-Norge og SpareBank 1 Nord-Norge vil forlenges inn i 2015. Det er samtidig usikkerhetsmomenter for norsk økonomi i bildet, særlig knyttet til konsekvensene av en eventuell vedvarende lav oljepris.

Like fullt har landsdelen store muligheter for å bli en av landets viktigste vekstregioner. Bankens rolle er å sørge for at gode prosjekter med høy lønnsomhet får riktig finansiering. Banken ønsker også å bruke sin kompetanse til å bidra til at landsdelen får gjennomført tiltak og investeringer som styrker verdiskapningen. Agenda Nord-Norge var et viktig initiativ i denne sammenheng.

Sammen med NHO og LO, tok SpareBank 1 Nord-Norge initiativet til konferansen Agenda Nord-Norge. I november 2014 var 400 deltakere samlet for å identifisere,

prioritere og samle kreftene om tiltak som fremmer økt verdiskaping i Nord-Norge.

Agenda Nord-Norge har satt seg som mål å bli Norges sentrale møteplass for samarbeid og samhandling i nord. I etterkant av konferansen har 96 % av deltakerne sagt at de enten er fornøyd eller svært fornøyd med arrangementet i Tromsø, og 98 % at de ønsker å være med på neste samling. Den vil bli avholdt 3.-4. november 2015 i Bodø.

Analysen utarbeidet i forbindelse med bankens Konjunkturbarometer anslår fortsatt en høyere veksttakt i nordnorsk økonomi enn for landet som helhet. Dette gjelder blant annet for veksten i verdiskaping og eksport. Derfor vurderes utsiktene for nordnorsk økonomi fortsatt som relativt gode, selv om usikkerheten har økt.

Avslutning

De makroøkonomiske utsiktene for Nord-Norge er fortsatt gode, men usikkerheten har økt ved inngangen til 2015. Den svakere veksten i norsk økonomi har imidlertid ikke slått ut i Nord-Norge så langt, og 2014 ble på flere områder et rekordår. Prognosen for veksten i nordnorsk økonomi er likevel høyere enn for landet som helhet. Det ligger derfor til rette for at også 2015 vil bli et godt år for SpareBank 1 Nord-Norge.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Konsernets langsiktige strategiske plan og resultatprognoser for de nærmeste årene ligger til grunn for dette.

Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling. Særlig er status i bankens kjernevirksomhet fortsatt meget tilfredsstillende, med en ytterligere forbedret inntjening.

SpareBank 1 Nord-Norge vil derfor også i årene fremover være en aktiv partner i utviklingen av landsdelen, og er godt rustet til å fortsatt styrke sin ledende posisjon i Nord-Norge.

Flere tiltak er iverksatt for å sikre fremtidig lønnsomhet i tråd med konsernets lønnsomhetsmål. Disse videreføres og forsterkes, og forventes å gi effekt fra 2015.

Også i 2014 har konsernets medarbeidere vist stor arbeidsvilje. Styret takker alle for innsatsen, som er et viktig bidrag til utviklingen av konsernet SpareBank 1 Nord-Norge.

Styret takker også konsernets kunder og forretningsforbindelser for samarbeidet i 2014.

Tromsø, 24. februar 2015
Styret for SpareBank 1 Nord-Norge

Kjell Olav Pettersen
(leder)

Pål Anders Pedersen
(nestleder)

Hans-Tore Bjerkaas

Sonja Djønne

Ingvild Myhre

Greger Mannsverk

Anita Persen

Vivi-Ann Pedersen
(ansattevalgt)

Jan-Frode Janson
(konsernfjef)

ÅRSREGNSKAP

2014

ÅRSREGNSKAP - RESULTATREGNSKAP

MORBANK				KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	Noter	2014	2013
2 825	2 820	Renteinntekter	20	2 998	2 990
1 712	1 578	Rentekostnader	20	1 572	1 705
1 113	1 242	Netto renteinntekter		1 426	1 285
771	801	Provisjonsinntekter	21	940	892
71	72	Provisjonskostnader	21	74	75
35	21	Andre inntekter	21	100	114
735	750	Netto provisjons- og andre inntekter		966	931
23	16	Utbytte	22	16	27
239	134	Inntekt av eierinteresser	22	453	303
121	105	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	22	133	16
383	255	Netto inntekter fra finansielle eiendeler		602	346
2 231	2 247	Sum netto inntekter		2 994	2 562
481	538	Personalkostnader	23,25	704	638
497	501	Andre driftskostnader	24,32	624	571
978	1 039	Sum kostnader		1 328	1 209
1 253	1 208	Resultat før tap		1 666	1 353
146	290	Tap	14	321	172
1 107	918	Resultat før skatt		1 345	1 181
192	175	Skatt	26	223	214
		Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	30	27	
915	743	Resultat for regnskapsåret		1 095	967
		Majoritetsandel av regnskapsårets resultat		1 096	966
		Minoritetsandel av regnskapsårets resultat		-1	1
		Resultat per egenkapitalbevis (majoritet)			
4,36	3,50	Resultat per egenkapitalbevis *		5,17	4,60
4,36	3,50	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		5,17	4,60
		* Resultat multiplisert med egenkapitalbevisernes andel av resultatet dividert på antall egenkapitalbevis.			
		Utvidet resultatregnskap etter IAS 1			
915	743	Resultat for regnskapsåret		1 095	967
		Omregningsdifferanser		-35	1
6	4	Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring		4	6
		Netto endring i virkelig verdi av investeringer i felleskontrollert(e) virksomhet(er)		-8	
-1	-80	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger		-85	0
-2	21	Skatt på utvidede resultatposter		22	-2
3	-55	Netto utvidede resultatposter		-102	5
918	688	Totalresultat for regnskapsåret		993	972
		Majoritetsandel av regnskapsårets totalresultat		1001	971
		Minoritetsandel av regnskapsårets totalresultat		-8	1
		Totalresultat per egenkapitalbevis (majoritet)			
4,38	3,24	Resultat per egenkapitalbevis *		4,68	4,63
4,38	3,24	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		4,68	4,63
		* Resultat multiplisert med egenkapitalbevisernes andel av resultatet dividert på antall egenkapitalbevis.			
		Skatt på utvidede resultatposter			
-2	-1	Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring		-1	-2
0	22	Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger		23	0
-2	21	Skatt på utvidede resultatposter		22	-2

ÅRSREGNSKAP - BALANSE

MORBANK			KONSERN		
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	Noter	31.12.14	31.12.13
EIENDELER					
612	631	Kontanter og fordringer på sentralbanker		685	655
4 470	7 280	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	3 720	1 392
53 202	56 868	Netto utlån til og fordringer på kunder	11	60 842	56 829
556	241	Aksjer og andeler	30	473	712
11 207	9 720	Sertifikater og obligasjoner	29	9 720	11 207
1 308	2 121	Finansielle derivater	17	2 121	1 303
553	558	Investering i konsernselskap	31,41		
2 436	2 750	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	31,41	4 187	3 564
489	464	Eiendom, anlegg og utstyr	32	594	595
		Virksomhet holdt for salg	30	35	
		Immatrielle eiendeler	33	61	81
1 108	652	Andre eiendeler	34	750	1 182
75 941	81 285	Sum eiendeler		83 188	77 520
GJELD					
4 292	2 764	Gjeld til kredittinstitusjoner	10	2 758	4 284
44 889	45 734	Innskudd fra og gjeld til kunder	35	45 761	44 940
16 336	21 114	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36	21 116	16 336
722	1 493	Finansielle derivater	17	1 493	722
865	910	Andre forpliktelser	37,25	1 114	1 058
		Virksomhet holdt for salg	30		
187	185	Utsatt skatt	26	253	228
1 450	1 350	Ansvarlig lånekapital	39	1 350	1 450
68 741	73 550	Sum gjeld		73 845	69 018
EGENKAPITAL					
1 807	1 807	Eierandelskapital	42	1 807	1 807
843	843	Overkursfond		843	843
776	1 020	Utjevningsfond		1 020	776
3 565	3 745	Sparebankens fond		3 745	3 565
163	332	Gavefond		332	163
		Fond for urealiserte gevinster		-30	-2
46	- 12	Annen egenkapital		1 611	1 327
7 200	7 735	Sum egenkapital eksklusiv minoritetsinteresser		9 328	8 479
		Minoritetsinteresser		15	23
7 200	7 735	Sum egenkapital		9 343	8 502
75 941	81 285	Sum egenkapital og gjeld		83 188	77 520

Tromsø, 24. mars 2015

Kjell Olav Pettersen
(leder)

Pål Andreas Pedersen
(nestleder)

Ingvild Myhre

Sonja Djønne

Anita Persen

Jan-Frode Janson
(konsernsjef)

Vivi-Ann Pedersen
(ansattevalgt)

ÅRSREGNSKAP - ENDRINGER I EGENKAPITALEN

Beløp i mill kroner	Eier- andels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Gavefond	Annen egen- kapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
KONSERN										
Egenkapital 01.01.13	1 655	245	456	3 083	-3	150	1 273	6 859	22	6 881
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			394	478		43	51	966	1	967
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Omregningsdifferanser					1			1		1
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			2	2				4		4
Sum utvidede resultatposter			2	2	1			5		5
Totalresultat for regnskapsåret			396	480	1	43	51	971	1	972
Transaksjoner med eierne										
Emisjon	152	598						750		750
Avsatt til utbytte			-110					-110		-110
Tilbakeført utbytte			110					110		110
Utbetalt utbytte for 2012/Utdelinger			-76			-30		-106		-106
Andre føringer mot EK				2			3	5		5
Sum transaksjoner med eierne	152	598	-76	2		-30	3	649		649
Egenkapital 31.12.13	1 807	843	776	3 565	-2	163	1 327	8 479	23	8 502
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			352	179		212	353	1 096	-1	1 095
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Omregningsdifferanser					-28			-28	-7	-35
Netto endring i virkelig verdi av investering i felleskontrollert(e) virksomhet(er)							-8	-8		-8
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger							-85	-85		-85
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			2	2				4		4
Skatt på utvidede resultatposter				-1			23	22		22
Sum utvidede resultatposter			2	1	-28		-70	-95	-7	-102
Totalresultat for regnskapsåret			354	180	-28	212	283	1 001	-8	993
Transaksjoner med eierne										
Emisjon										
Avsatt til utbytte			-191					-191		-191
Tilbakeført utbytte			191					191		191
Utbetalt utbytte for 2013/Utdelinger			-110			-43		-153		-153
Andre føringer mot EK							1	1		1
Sum transaksjoner med eierne			-110			-43	1	-152		-152
Egenkapital 31.12.14	1 807	843	1 020	3 745	-30	332	1 611	9 328	15	9 343

Beløp i mill kroner	Eier- andels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Gavefond	Annen egen- kapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
MORBANK										
Egenkapital 01.01.13	1 655	245	333	2 898		133	-63	5 201		5 201
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			394	478		43		915		915
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger							-1	-1		-1
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			1	3				4		4
Sum utvidede resultatposter			1	3			-1	3		3
Totalresultat for regnskapsåret			395	481		43	-1	918		918
Transaksjoner med eierne										
Emisjon	152	598						750		750
Avsatt til utbytte			-110					-110		-110
Tilbakeført utbytte			110					110		110
Utbetalt utbytte for 2012/Utdelinger			-76			-30		-106		-106
Andre føringer mot EK			1	1				2		2
Sum transaksjoner med eierne	152	598	-75	1		-30		646		646
Egenkapital 31.12.13	1 807	843	776	3 565		163	46	7 200		7 200
Totalresultat for regnskapsåret										
Resultat for regnskapsåret			352	179		212		743		743
<i>Utvidede resultatposter:</i>										
Aktuarielle gevinster/tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger							-80	-80		-80
Effekt av endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring			2	2				4		4
Skatt på utvidede resultatposter				-1			22	21		21
Sum utvidede resultatposter			2	1			-58	-55		-55
Totalresultat for regnskapsåret			354	180		212	-58	688		688
Transaksjoner med eierne										
Emisjon										
Avsatt til utbytte			-191					-191		-191
Tilbakeført utbytte			191					191		191
Utbetalt utbytte for 2013/Utdelinger			-110			-43		-153		-153
Andre føringer mot EK								0		0
Sum transaksjoner med eierne			-110			-43		-153		-153
Egenkapital 31.12.14	1 807	843	1 020	3 745		332	-12	7 735		7 735

ÅRSREGNSKAP - KONTANTSTRØMANALYSE

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
1 107	918	Resultat av ordinær drift	1 345	1 181
50	50	+ Ordinære avskrivninger	97	56
-3	-2	+ Nedskrivninger og gevinst/tap anleggsmidler	-2	-3
146	290	+ Tap på utlån, garantier m.v.	321	172
192	175	- Skattekostnader/Resultat av virksomhet holdt for salg	250	214
106	156	- Utbetalt utbytte egenkapitalbevis/utdelinger	156	106
1 002	925	Tilført fra årets drift	1 355	1 086
54	762	Endring diverse gjeld: + økning/ - nedgang	754	82
-394	-357	Endring diverse fordringer: - økning/ + nedgang	-366	-455
-2 678	-3 956	Endring utlån til og fordringer på kunder: - økning/ + nedgang	-4 334	-2 951
1 061	1 802	Endring kortsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	1 726	1 078
1 339	845	Endring innskudd fra og gjeld til kunder: + økning/ - nedgang	821	1 352
-2	-1 528	Endring gjeld til kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	-1 526	-11
382	-1 507	A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	-1 570	181
-35	-25	- Investeringer i varige driftsmidler	-131	-136
3	2	+ Salg av varige driftsmidler	2	3
-180	-319	Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	-624	-50
-212	-342	B. Likviditetsendring fra investeringer	-753	-183
-198	4 778	Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	4 780	-198
105	-100	Endring ansvarlig lånekapital/eierandelskapital: + økning/ - nedgang	-100	105
-93	4 678	C. Likviditetsendring fra finansiering	4 680	-93
77	2 829	A + B + C. Sum endring likvider	2 357	-95
5 005	5 082	+ Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse	2 047	2 142
5 082	7 911	= Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	4 404	2 047

ÅRSREGNSKAP - NOTER

- 1 Generell informasjon
- 2 Regnskapsprinsipper
- 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper
- 4 Segmentinformasjon
- 5 Kapitaldekning
- 6 Finansiell risikostyring

KREDITTRISIKO

- 7 Kreditteksponering for hver interne risikoring
- 8 Maksimal kreditttrisikoeksponering
- 9 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler
- 10 Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld
- 11 Utlån til og fordringer på kunder
- 12 Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån
- 13 Overføring av finansielle eiendeler
- 14 Tap på utlån og garantier

MARKEDSRISIKO

- 15 Markedsrisiko knyttet til renterisiko
- 16 Markedsrisiko knyttet til valutarisiko
- 17 Finansielle derivater

LIKVIDITETSRISIKO

- 18 Gjenværende kontraktmessig løpetid på forpliktelser
- 19 Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser

RESULTATREGNSKAPET

- 20 Netto renteinntekter
- 21 Netto provisjonsinntekter og andre driftsinntekter
- 22 Inntekter fra andre finansielle investeringer
- 23 Personalkostnader, ytelser og lån til - samt egenkapitalbevis eid av ledende ansatte og tillitsvalgte
- 24 Driftskostnader
- 25 Pensjoner
- 26 Skatt

BALANSE

- 27 Finansielle instrumenter til virkelig verdi
- 28 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost
- 29 Sertifikater og obligasjoner
- 30 Aksjer og andeler
- 31 Eierinteresser i konsernselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter
- 32 Eiendom, anlegg og utstyr
- 33 Immatrielle eiendeler
- 34 Andre eiendeler
- 35 Innskudd fra kunder
- 36 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
- 37 Andre forpliktelser
- 38 Garantier
- 39 Ansvarlig lånekapital

ØVRIGE OPPLYSNINGER

- 40 Oppkjøp av virksomheter
- 41 Nærstående parter
- 42 Eierandelskapital og eierstruktur
- 43 Årsdisponeringer
- 44 Hendelser etter balansedagen

ÅRSREGNSKAP - NOTER

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Beskrivelse av virksomheten

SpareBank 1 Nord-Norge er et selvstendig norsk finanskonsern i SpareBank 1-alliansen, med egenkapitalbevis og obligasjoner notert på Oslo Børs. Vi kjenner Nord-Norge og er en ledende leverandør av finansielle tjenester i person- og bedriftsmarkedet i Nord-Norge. SpareBank 1 Nord-Norge leverer helhetlige og moderne finansielle løsninger til kunder med basis i det nordnorske markedet.

Forretningsadresse

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge har hovedkontor i Tromsø, med forretningsadresse Storgata 65, 9008 Tromsø.

Dato for vedtak av konsernregnskapet

Foreløpig årsregnskap for 2014 er vedtatt av morbankens styre 04.02.15. Endelig årsregnskap for 2014 er vedtatt av morbankens styre 24.02.15. Årsregnskap for 2014 vedtas på representantskapsmøtet 24.03.15.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet

Konsernregnskapet og morbankregnskapet 2014 for SpareBank 1 Nord-Norge er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er (International Financial Reporting Standards), IAS (International Accounting Standards) og tilhørende fortolkninger som kan anvendes per 31.12.14, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven og årsoppgjørskriften for banker og finansieringsforetak per 31.12.14. Der ikke noe annet er særskilt presisert, er regnskapsprinsippene de samme for morbank og konsern.

Regnskapet er basert på historisk kost-prinsippet, med unntak av finansielle eiendeler tilgjengelige for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet. Anvendte regnskapsprinsipper er konsistent med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperiode, med unntak av de endringene i IFRS som har blitt implementert av konsernet i inneværende regnskapsperiode. Nedenfor er det listet hvilke endringer som har vært relevant for konsernet i IFRS med virkning for regnskapsåret 2014, samt effekten dette har hatt på konsernets årsregnskap.

- Ny IFRS 10 – Konsernregnskap og ny kontrollmodell erstatter deler av tidligere IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap.
- Ny IFRS 11 – Felleskontrollerte ordninger erstatter tidligere standard IAS 31 Andeler i felleskontrollert virksomhet.
- Ny IFRS 12 – Opplysninger om interesser i andre foretak inneholder tilleggsopplysningskrav som tidligere fremgikk av IAS 27 relatert til konsoliderte regnskaper, i tillegg til opplysningskrav som tidligere var inkludert i IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og IAS 31.

Overnevnte endringer – og da spesielt vurderingen av kontrollspørsmålet – medfører mer skjønn i denne vurderingen. Med bakgrunn i dette er det gjennomført en totalgjennomgang av alle selskapene i SpareBank 1-alliansen, mht klassifisering. Tidligere har alle slike selskap vært regnskapsmessig behandlet som felleskontrollert virksomhet. Ny vurdering fremkommer nedenfor, samt i note 31.

Endringen i IAS 32, Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser, innebærer at kriterier for motregning er mer klarlagt med henyn til netto presentasjon. Endringen medfører ingen vesentlige forhold i regnskapet.

De IFRS'er og fortolkningsuttalelser som er utgitt frem til forslag til årsregnskap er fastsatt, og som ikke er obligatoriske å anvende per 31.12.14 antas, basert på de vurderinger som er gjort så langt, ikke å få vesentlig effekt for rapporterte tall, herunder IFRS 10 om underkonsernunntak og IAS 28 om bruk av egenkapitalmetoden for investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter.

Forslag til årsregnskap ble fastsatt av styret og konsernsjef på det tidspunkt som fremgår av datert og signert balanse. Årsregnskapet skal behandles av Representantskapet 24.03.15 for endelig godkjenning. Frem til endelig godkjenning, har styret myndighet til å endre årsregnskapet.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens gjeldende valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner, med mindre noe annet er angitt.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterselskaper som ikke er planlagt avhendt i nær framtid og derfor skal klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5. Som datterselskaper regnes alle selskaper hvor banken har kontroll, det vil si makt til å styre et selskaps finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av selskapets aktiviteter. Datterselskaper er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Per 31.12.14 er følgende selskap fullt ut konsolidert inn i konsernregnskapet: SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS (100 %), SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS (100 %), SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA (100 %), EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS (100 %), SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS (100 %), NorthWest 1 Alliance Bank (75 %), EiendomsMegler 1 Lofoten AS (60 %), Nord-Norge Eiendom IV AS (100 %), Alsgården AS (100 %), og Fredrik Langesg 20 AS (100 %).

Ved overtakelse av kontroll i et selskap (virksomhetssammenslutning), blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler. I morbankens balanse er eierandeler i konsernselskaper, tilknyttede- og felleskontrollerte virksomheter iht IFRS bokført til kostpris.

I morbankens resultatregnskap fremkommer kun mottatte årlige utbytter fra disse, samt resultat effekt av eventuelle nedskrivninger av verdi på aksjene. I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden, der resultater fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap tas inn i konsernets resultatregnskap etter eierandel (enlinjeskonsolidering), og hensyntas i balanseført verdi på eierandelene i balansen. Døtrenes resultatregnskap og balanse konsolideres fullt ut, inn på respektive linjer i morbankens resultat- og balanseoppstilling. Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskapene er eliminert. Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert på egen linje i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises også minoritetsandelens andel på egen linje.

Bokførte verdier er testet for verdifall og eventuell nedskrivning.

Tilknyttet selskap

Tilknyttet selskap er selskap der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt er det betydelig innflytelse når man har en eierandel mellom 20 og 50 %. Tilknyttede selskap føres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost, og justeres deretter for endring i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede selskapet. Banken resultatfører sin andel av resultatet i det tilknyttede selskapet i konsernregnskapet, mens man i morbankens regnskap bokfører eierposten etter kostmetoden, tilsvarende som for konsernselskaper nevnt ovenfor.

Per 31.12.14 er følgende tilknyttede selskaper konsolidert inn etter egenkapitalmetoden: SpareBank 1 Boligkreditt AS (14,71 %), SpareBank 1 Næringskreditt AS (20,83 %), BN Bank AS (23,5 %), SpareBank 1 Kredittkort AS (19,83 %) og SpareBank 1 Markets AS (27,02 %).

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte selskap. Felles kontroll innebærer at banken gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert drift og felleskontrollerte eiendeler regnskapsføres ved at bankens forholdsmessige andel av eiendeler, forpliktelser og balanseposter innregnes i bankens konsernregnskap. Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden. I morbankens regnskap benyttes kostmetoden.

Per 31.12.14 er følgende felleskontrollerte virksomheter konsolidert inn etter egenkapitalmetoden: SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 %) og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA (17,74 %).

Virksomhet holdt for salg

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg etter IFRS 5, når ledelsen har vedtatt en plan for avhendelse. Dette gjelder også datterselskaper som er ervervet med tanke om videresalg, herunder selskaper som er overtatt som ledd i restrukturering av utlån, dersom konsernet forventer å avhende selskapet innen rimelig tid.

Klassifisering og verdsettelse av balanseposter

Konsernets balanseposter er klassifisert i forhold til om de er finansielle eiendeler og forpliktelser, eller øvrige poster. En finansiell eiendel eller forpliktelse må ha enkelte kriterier oppfylt for å kunne verdsettes til virkelig verdi med føring av verdiendringer over resultatet.

Finansielle eiendeler eller forpliktelser klassifiseres i en av følgende kategorier:

- holdt for omsetning
- bestemt verdsatt til virkelig verdi første gang
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- tilgjengelig for salg
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Dette fremkommer i tabellen nedenfor.

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi. For instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet hensyntas transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Konsernet fraregner en finansiell eiendel når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, når den overfører rettighetene til å motta de avtalte kontantstrømmene i en transaksjon der risiko og fordeler ved eierskap til den finansielle eiendelen overføres, eller når denne verken overfører eller beholder risiko og fordeler ved eierskap, og den heller ikke beholder kontroll over den finansielle eiendelen. Alle rettigheter og plikter som ble skapt eller beholdt ved overføringen av den finansielle eiendelen som ble fraregnet, innregnes separat som eiendeler eller forpliktelser. Overføring av eiendeler hvor risiko og fordeler er i behold omfatter for eksempel gjenkjøpsavtaler og overføring av enkelte bolig- og næringslivslån. Dersom konsernet verken overfører eller beholder risiko og fordeler ved eierskapet til den finansielle eiendelen og samtidig har beholdt kontroll, fortsetter konsernet å innregne den finansielle eiendelen i det omfang banken har et vedvarende engasjement i den finansielle eiendelen.

		KLASSIFISERING					
		Finansiell eiendel eller gjeld	Kriterier for at en finansiell eiendel eller forpliktelse kan følge reglene om virkelig verdi over resultatet				
			Holdt for omsetning	Bestemt til virkelig verdi første gang	Holde til forfall	Utlån og fordringer	Tilgjengelig for salg
Eiendeler							
Konter og fordringer på sentralbanker	Ja	x					
Utlån til kredittinstitusjoner	Ja				x		
Utlån til kunder	Ja		x		x		
Aksjer	Ja	x	x			x	
Sertifikater og obligasjoner	Ja	x		x	x		
Finansielle derivater	Ja	x					
Eiendom	Nei						
Anlegg og utstyr	Nei						
Immaterielle eiendeler	Nei						
Andre eiendeler	Nei						
Gjeld							
Gjeld til kredittinstitusjoner	Ja						
Innskudd fra kunder	Ja						
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer/funding	Ja						
Finansielle derivater	Ja	x					
Andre forpliktelser	Nei						
Fondsobligasjon	Ja						
Ansvarlig lånekapital	Ja						

Banken har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. I tillegg til salgssummen, mottar banken et vederlag i form av løpende provisjoner for lånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene, kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Banken har derfor verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til solgte utlån. Banken bokfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Viser for øvrig til note 13.

Ved tilbakekjøp av egne obligasjoner, fraregnes de tilbakekjøpte obligasjoner med resultatføring av forskjellen mellom vederlaget og bokført beløp av tilbakekjøpt obligasjon.

Utlån og tap på utlån

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette og som ikke er notert i et aktivt marked. Utlån og fordringer regnskapsføres til virkelig verdi med tillegg av direkte marginale transaksjonskostnader ved førstegangsinnregning, og til amortisert kost etter effektiv rentes metode i etterfølgende perioder. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. I perioder etter første måling verdivurderes utlån til amortisert kost etter effektiv rentemetode i samsvar med IAS 39, som et uttrykk for virkelig verdi på utlånet. Fastrentelån øremerkes ved første gangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført mot resultat. Virkelig verdi fastsettes ved at faktiske kontantstrømmer fra kunder neddiskonteres etter konsernets eget fastsatte avkastningskrav iht faktisk løpetid på lånet. I avkastningskravet inngår også kredittrisiko. Gevinst og tap som skyldes endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet som verdiendringer. Opptjente renter og over-/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med renteswapper som bokføres til virkelig verdi.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall for enkelt utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med lånets

	MÅLING TIL					Amortisert kost (effektiv rentes metode)	Anskaffelseskost	Sikringsbokføring (Hedge)	
	Virkelig verdi over resultat IFRS 7.25-26	Virkelig verdi opsjon	Virkelig verdi hierarki IFRS 13.93 (b), BC216					Virkelig verdisikring	Kontantstrømsikring
			Nivå 1 noterte priser i aktivt marked IFRS 13.76	Nivå 2 observerbare markedsdata IFRS 13.81	Nivå 3 annet IFRS 13.86				

Eiendeler

Kontanter og fordringer på sentralbanker	x		x	x				
Utlån til kredittinstitusjoner						x		
Utlån til kunder		x			x	x		
Aksjer	x		x		x		x	
Sertifikater og obligasjoner	x		x	x		x		
Finansielle derivater	x			x				x
Eiendom								
Anlegg og utstyr								
Immaterielle eiendeler								
Andre eiendeler								

Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner						x		
Innskudd fra kunder						x		
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer/funding						x		x
Finansielle derivater	x			x				x
Andre forpliktelser								
Fondsobligasjon						x		
Ansvarlig lånekapital						x		

effektive rente. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering, blir ikke justert som følge av endring i lånets kredittrisiko og lånebetingelser. Nedskrivning er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Objektive bevis for verdifall for individuelle utlån inkluderer blant annet:

- vesentlige finansielle problem hos debitor
- betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- det anes som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitorens bo blir tatt under konkursbehandling

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt, men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovednæringer samt risikoklasse.

Grupper av utlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis som:

- det skjer dramatiske markedsendringer i en risikoklasse der banken har grupper av utlån
- det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder
- en gruppe av låntakere åpenbart ikke er i stand til å følge opp nødvendig fornyelser og investeringer
- en gruppe av låntakere utsettes for hendelser som gir varig og vesentlig reduksjon av betjeningsevnen (eks. hjørnesteinsbedrift med mange middelaldrende arbeidstakere går konkurs)
- negative endringer i betalingsevnen for låntakere i gruppen
- nasjonale eller lokale økonomiske forhold som står i forbindelse med mislighold av eiendelene i gruppen

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Et krav er forfalt med mer enn 90 dager, og beløpet er over 1 000 kroner, eller når banken holder det for usannsynlig at kunden vil overholde sine betalingsforpliktelser
- Et engasjement anses for å være tapsutsatt når det foreligger objektive bevis for at én eller flere tapshendelser har funnet sted, og tapshendelsen har en effekt på den forventede fremtidige kontantstrøm som lar seg anslå på en pålitelig måte

Verdipapirer og derivater

Verdipapirer og derivater består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner og derivative valuta-, rente- og råvareinstrumenter. Aksjer og andeler klassifiseres enten til virkelig verdi over resultatet eller som tilgjengelig for salg. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten til virkelig verdi over resultatet, holde til forfall eller som

lån og fordringer. Derivater regnes alltid til virkelig verdi over resultatet. Konsernet benytter kurs på handelsdato ved førstegangsinnregning av verdipapirer.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt eller kostnad fra andre finansielle investeringer. Dette gir etter konsernets syn mest relevant informasjon. Aksjer og andeler som er klassifisert som tilgjengelig for salg, måles også til virkelig verdi, men endringen i verdi fra inngående balanse føres mot egenkapital. Der det ikke har vært mulig å finne virkelig verdi på unoterte aksjer, er kostpris benyttet. Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som lån og fordringer, måles til amortisert kost ved en tilnærmet effektiv rentemetode, som nevnt under avsnittet om utlån. Investeringer som holdes til forfall er sertifikater og obligasjoner med faste eller bestembare kontantstrømmer, i tillegg til en fast forfallsdato. Dette er obligasjoner og sertifikater som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall, med unntak av de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning, og de som tilfredsstillter definisjonen på utlån og fordringer.

Etter førstegangsinnregning blir finansielle eiendeler som holdes til forfall, målt til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentemetode, redusert med eventuelle tap ved verdifall. Salg eller omklassifisering før forfall, av mer enn et betydelig beløp av investering som holdes til forfall, vil resultere i en omklassifisering av gjenværende investeringer som holdes til forfall til tilgjengelige for salg. Denne type salg/omklassifisering vil i tillegg forhindre konsernet i å klassifisere investeringer som holdes til forfall de to påfølgende regnskapsårene.

Derivater som er øremerket som sikringsinstrumenter er ført til virkelig verdi i balansen. Kriterier og behandling av sikringsbokføring er omtalt nedenfor.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av utsatt skattefordel, goodwill og lisenser. Immaterielle eiendeler innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Det skilles mellom immaterielle eiendeler med bestemt og ubestemt utnyttbar levetid. Eiendeler med endelig levetid avskrives over utnyttbar levetid. Utgifter til egenutvikling av immaterielle eiendeler aktiveres bare når kriteriene for utviklingsfasen er oppfylt. Øvrige utgifter belastes resultatregnskapet etter hvert som de pådras. Immaterielle eiendeler utenom goodwill er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36, når omstendighetene indikerer det. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, jamfør omtale under konsolidering. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36.

Årlig beregnes gjenvinnbart beløp på balansedagen for goodwill, eiendeler som har en ubegrenset utnyttbar levetid, og immaterielle eiendeler som enda ikke er tilgjengelig for bruk. Nedskrivninger

foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp. Se note 33.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr, med unntak av investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom, førsteganginnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan, splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper. Ved implementering av IFRS 01.01.04, ble alle eiendommer verdiregulert til virkelig verdi. Etter IAS 16 ansees disse eiendommene å ha en estimert anskaffelseskost som tilsvarer verdiregulert beløp på tidspunktet for verdireguleringen. Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36, når omstendighetene indikerer det.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg, og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler, føres som tillegg eller fradrag i tap på utlån.

Gjeld

Innlån førstegangsinregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Lån til fast rente inngår i sikringsbokføring med neddiskontering etter gjeldende rentekurve. Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld. Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Usikre forpliktelser

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Latente forpliktelser fremgår av note 38.

Tapsvurderinger skjer som et ledd i vurderingen av tap på utlån og etter samme prinsipper, og rapporteres sammen med disse, jf note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser, dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg, og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig.

Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld, klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og verdsettes til amortisert kost. En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ikke plikt å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og en investor har ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt. Fondsobligasjoner klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og verdsettes til amortisert kost.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil markedsrenten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av renteendringer klassifiseres som inntekt fra andre finansielle investeringer.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelig, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket av tidligere foretatte individuelle tapsavsetninger, føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres, med mindre de føres rett mot egenkapital etter prinsippene om sikringsbokføring. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

Sikringsbokføring

Konsernet benytter derivater i operasjonell sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrente instrumenter. Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdisikring, blir verdiendring av den sikrede risiko regnskapsført, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Banken har i ubetydelig grad benyttet seg av kontantstrømsikring.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Formueskatt beregnes og kostnadsføres som andre driftskostnader. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Se for øvrig note 26.

Pensjoner

SpareBank 1 Nord-Norge er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Konsernet har to typer pensjonsavtaler, én ytelsesbasert og én innskuddsbasert ordning. Ytelsesbasert ordning forvaltes i egen pensjonskasse. Innskuddspensjonsordningen ble etablert 01.07.06. Alle nytilsatte etter denne dato meldes inn i denne ordningen. Pensjoner behandles regnskapsmessig i henhold til internasjonale standarder for beregning og bokføring av pensjoner (IAS 19). Se note 25.

Segmentrapportering

Konsernet har ordinær bankdrift, personmarked og bedriftsmarked, som sitt primære rapporteringsformat, og inntekter fra markets og leasing som sitt sekundære rapporteringsformat. Se note 4.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater, og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige. Slike forhold fremgår i note 44.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse. Styrets forslag til utbytte fremgår av årsberetningen. Foreslått utbytte og utdelinger til allmenntilfelle formål klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

NOTE 3 - KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Tap på utlån og garantier

Banken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt mer enn 55 dager, eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Det beregnes en misligholdssannsynlighet for hver kunde, basert på historiske regnskapsdata og anmerkingshistorikk, tilsvarende for privatkunder, og da med utgangspunkt i likningstall og anmerkingshistorikk. Bankens har i dag ni risikoklasser for friske engasjement og to klasser for misligholdte engasjement, basert på misligholdssannsynligheten til hver kunde. Disse 11 klassene deles videre inn i gruppene lav, middels, høy, høyeste risiko, samt mislighold og tap i forhold til misligholdssannsynlighet. Hele porteføljen scores månedlig med bruk av automatisk datafangst, og med utgangspunkt i objektive data. Bankens foretar individuelle nedskrivninger for lån hvor det foreligger objektive bevis for at lånet er tapsutsatt.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm, basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs nedskrivning. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente.

Gruppevis nedskrivninger beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektiv informasjon som viser at kredittrisikoen har økt etter at kredittene er bevilget, men hvor det ikke er mulig å gjennomgå alle engasjementer på individuell basis, eller informasjonen ikke lar seg spesifisere på engasjementsnivå. Slik informasjon kan være negativ utvikling i risikoklassifisering eller informasjon om negativ utvikling i sikkerhetsverdier, lønnsomheten i en bransje eller grupper av debitorers betalingsevne.

Vurdering av tapsnedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilke relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. I mange tilfeller vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder og prisfastsettelsen kan derfor være beheftet med betydelig usikkerhet.

Virkelig verdi av verdipapirer

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet, vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelig for salg, vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som fremkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike verdier vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak for noen få aksjer, er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. I noen tilfeller der likviditeten er dårlig, og det fremkommer større uforklarte prisbevegelser rundt årsskiftet, vil kursen kunne være fastsatt som volumvektet gjennomsnitt over en tidsperiode, vanligvis desember.

Dersom det ikke har vært representative transaksjoner, har man benyttet andre verdsettelsesmetoder i henhold til verdsettelseshierarkiet i IAS 39.

Virkelig verdi av derivater

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verdierverdingsmodeller, der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

For derivater der motpart har svakere kredittrating enn banken, vil prisen reflektere en underliggende kredittrisiko. I den utstrekning markedspriser innhentes med utgangspunkt i transaksjoner med lavere kredittrisiko, vil dette hensyntas ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko, amortiseres over løpetiden.

Immaterielle eiendeler

Nedskrivningstester av immaterielle eiendeler er i hovedsak basert på neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Det vil alltid være betydelig usikkerhet knyttet til kontantstrømestimer, og i noen tilfeller vil også metodene for tilordning av kontantstrømmer til ulike eiendeler være beheftet med usikkerhet.

Pensjoner

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater, herunder avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i G og den generelle utviklingen i antall uføretrygdde og levealder. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som fremkommer i balansen. Konsernet har tidligere benyttet korridormetoden for regnskapsføring av uamortiserte estimatavvik. Korridormetoden er ikke lenger tillatt, og alle estimatavvik skal føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader under utvidede resultatposter, såkalt OCI (Other Comprehensive Income).

Oppkjøp

Oppkjøp av annet selskap regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden, jf IFRS 3. Ved oppkjøpsmetoden foretas det en oppkjøpsanalyse med fullstendig merverdiallokering, der kjøpesummen allokeres til identifiserte eiendeler og forpliktelser i det oppkjøpte selskapet. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, oppføres som goodwill. Eventuelle mindreverdier (badwill) kan, etter gitte kriterier, inntektsføres i resultatregnskapet i oppkjøpsåret. Oppkjøpsanalysen kan anses som foreløpig eller endelig.

Oppkjøpsanalysene inneholder både konkrete beregninger og bruk av beste skjønn. Det er alltid knyttet noe usikkerhet til skjønnsmessige poster, men disse er etter beste evne underbygget av beregninger om forventede kontantstrømmer, sammenlignbare transaksjoner mv. Se også note 33 og 40.

NOTE 4 - SEGMENTINFORMASJON

Ledelsen har vurdert hvilke segmenter som er rapporterbare med utgangspunkt i distribusjonsform, produkter og kunder. Det primære rapporteringsformatet tar utgangspunkt i eiendelenes risiko og avkastningsprofil, og er delt opp i privatmarked, bedrifts- marked, markets og datterselskap av vesentlig betydning.

Under posten ufordelt er aktiviteter som ikke lar seg allokere til privat, bedriftsmarked, markets eller datterselskap av vesentlig betydning.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område, og rapportering på geografiske sekundærsegmenter gir lite tilleggsinformasjon. Viktige eiendelsklasser (utlån) er imidlertid fordelt geografisk i egen note under utlån.

31.12.14

Beløp i mill kroner	PM	BM	SB1 Finans	Markets	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	933	287	166	22	18	1 426
Netto provisjonsinntekter	548	168		20	230	866
Andre driftsinntekter				29	573	702
Driftskostnader	781	240	44	36	227	1 328
Resultat før tap	700	215	122	35	593	1 666
Tap på utlån og garantier	25	98	6		192	321
Resultat før skatt	675	117	116	35	401	1 345

Utlån til kunder	36 095	21 169	3 985			61 249
Individuell nedskrivning utlån	-24	-249	-11		113	-171
Gruppenedskrivning utlån	-37	-178	-10		-11	-236
Andre eiendeler					22 346	22 346
Sum eiendeler per segment	36 034	20 742	3 964		22 448	83 188

Innskudd fra og gjeld til kunder	27 007	18 754				45 761
Annen gjeld og egenkapital	9 027	1 988	3 964		22 448	37 427
Sum egenkapital og gjeld per segment	36 034	20 742	3 964		22 448	83 188

31.12.13

Beløp i mill kroner	PM	BM	SB1 Finans	Markets	Ufordelt	Totalt
Netto renteinntekter	881	214	150	18	22	1 285
Netto provisjonsinntekter	582	141		53	155	931
Andre driftsinntekter					346	346
Driftskostnader	774	188	41	30	176	1 209
Resultat før tap	689	167	109	41	347	1 353
Tap på utlån og garantier	15	90	10		57	172
Resultat før skatt	674	77	99	41	290	1 181

Utlån til kunder	33 374	20 150	3 758			57 282
Individuell nedskrivning utlån	-32	-189	-23			-244
Gruppenedskrivning utlån	-41	-148	-21			-210
Andre eiendeler		379	1		20 313	20 693
Sum eiendeler per segment	33 301	20 192	3 715		20 313	77 521

Innskudd fra og gjeld til kunder	24 748	20 192				44 940
Annen gjeld og egenkapital	8 553		3 715		20 313	32 581
Sum egenkapital og gjeld per segment	33 301	20 192	3 715		20 313	77 521

NOTE 5 - KAPITALDEKNING

Finansdepartementet har i 2014 fastsatt endringer i forskrifter om kapitalkrav, med virkning fra 30.09.14. Endringene er en tilpasning til EUs nye kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak (CRD IV/CRR), og innebærer at minstekrav til ren kjernekapitaldekning vil øke gradvis fram til 01.07.16.

SpareBank 1 Nord-Norge har fått tillatelse fra Finanstilsynet til å benytte interne målemetoder IRB (Internal Rating Based Approach) fra 01.01.07. Dette vil gjøre det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Banken benytter interne modeller utviklet i SpareBank 1-alliansen, for beregning av økonomisk kapital for kredittrisiko. Beregningene suppleres med vurderinger av kapitalbehov for konsentrasjonsrisiko, effekter av diversifisering, utfall av stressscenarier og ekspansjonsplaner.

SpareBank 1 Nord-Norge har søkt om overgang til avansert IRB (AIRB). Konsernet benytter proporsjonal konsolidering i kapitaldekningsrapporteringen av eierandelene i SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, BN Bank og SpareBank 1 Markets.

SpareBank 1 Nord-Norge har mål om å ha en intern kapitalbuffer på minimum ett prosentpoeng over myndighetspålagte minstekrav. Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er for tiden 14,5 %.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
ANSVARLIG KAPITAL				
Kjernekapital				
1 807	1 807	Eierandelskapital	1 807	1 807
843	843	Overkursfond	843	843
3 565	3 745	Sparebankens Fond	3 745	3 565
776	1 020	Utjevningfond	1 020	776
163	332	Gavefond	332	163
		Fond for urealiserte gevinster	-30	-2
46	-12	Annen egenkapital	1 611	1 327
		Minoritetsinteresser	15	23
7 200	7 735	Balansført egenkapital	9 343	8 502
		Justert kjernekapital fra konsoliderte finansinstitusjoner	80	-163
-154	-405	Avsatt utbytte til eiere og samfunn	-522	-154
	-20	Justeringer i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	-30	69
		Immaterielle eiendeler	-83	-116
-102		Forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (50 %)		-94
	-150	Justering av forventet tap IRB	-385	
-131	-50	Overfinansiering av pensjonsforpliktelse	-51	-134
-472		Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50 %)		-174
		Kapitaldekningsreserve (50 %)		-606
		Beholdning av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med ikke vesentlig eierandel		
		Beholdning av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel utover unntaksgrensen på 10 %	-591	
6 341	7 110	Ren kjernekapital	7 761	7 130
500	500	Fondsobligasjonskapital	687	653
		Beholdning av egen fondsobligasjonskapital	-6	
		Beholdning av annen godkjent kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med ikke vesentlig eierandel		
		Beholdning av annen godkjent kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel		
		Annen godkjent kjernekapital		
500	500	Annen kjernekapital	681	653
6 841	7 610	Kjernekapital	8 442	7 783

NOTE 5 - KAPITALDEKNING

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Tilleggs kapital				
950	850	Ansvarlig lånekapital som kvalifiserer som tilleggs kapital	1 239	1 160
-451		Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50 %)		-174
		Kapitaldekningsreserve (50 %)		-585
		Beholdning av egen ansvarlig lånekapital	-73	
		Ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	118	
-102		Forventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (50 %)		-94
		Beholdning av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor med ikke vesentlig eierandel		
-21	-43	Beholdning av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	-43	-21
		Andre poster vedrørende tilleggs kapitalen		
376	807	Tilleggs kapital	1 241	286
7 217	8 417	Ansvarlig kapital	9 683	8 069
Risikovektet beregningsgrunnlag				
29 312	34 053	Kreditrisiko IRB	36 638	26 778
7 207	7 949	Kreditrisiko unntatt IRB (Standardmetoden)	19 137	20 443
	1 072	Tilleggsvektning ansvarlig lånekapital og ren kjernekapital i selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel	1 320	
36 519	43 074	Sum kreditrisiko	57 095	47 221
267	235	Gjeldsrisiko	235	263
164	118	Egenkapitalrisiko	500	501
270	143	Valutarisiko	143	276
		Operasjonell risiko (Basismetoden)	56	2 966
2 784	3 121	Operasjonell risiko (Sjablongmetoden)	3 121	
-944		Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (100 %)		-348
		Kapitaldekningsreserve (100 %)		-1 211
-3		Foventet tap utover regnskapsmessige avsetninger (100 %)		-47
	237	Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-tillegg "Credit Valuation Adjustment")	688	
39 057	46 928	Risikovektet beregningsgrunnlag IRB	61 838	49 621
		Overgangsordning - tillegg i forhold til "gulv" etter Basel I		8 368
39 057	46 928	Risikovektet beregningsgrunnlag	61 838	57 989
20,0 %	20,0 %	Korreksjon andel "gulv" etter Basel I	20,0 %	20,0 %
Kapitalkrav				
938	1 101	Engasjement med spesialiserte foretak	1 283	939
631	135	Engasjement med øvrige foretak	163	632
20	420	Engasjement med SMB (små og mellomstore bedrifter)	469	23
298	674	Engasjement med massemarked	976	497
47	30	Øvrige engasjement med massemarked	28	51
410	364	Egenkapitalposisjoner	12	
2 344	2 724	Sum interne målemetoder (IRB)	2 931	2 142
576	722	Engasjement standardmetoden	1 636	1 635
-76		Avsvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor med vesentlig eierandel		-128
2 844	3 446	Sum kreditrisiko	4 567	3 649

31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13				
21	19	Gjeldsrisiko	19	21				
13	9	Egenkapitalrisiko	40	41				
22	11	Valutarisiko	11	22				
		Operasjonell risiko (Basismetoden)	4	237				
223	250	Operasjonell risiko (Sjablongmetoen)	250					
	75	CVA-tillegg	55					
		Overgangsordning		669				
3 123	3 810	Kapitalkrav	4 946	4 639				
17,5 %	16,2 %	Kjernekapitaldekning	13,7 %	13,4 %				
1,0 %	1,7 %	Tilleggskapitaldekning	2,0 %	0,5 %				
18,5 %	17,9 %	Kapitaldekning	15,7 %	13,9 %				
16,2 %	15,2 %	Ren kjernekapitaldekning	12,6 %	12,3 %				
17,5 %	16,2 %	Kjernekapitaldekning IRB	13,7 %	15,7 %				
18,5 %	17,9 %	Kapitaldekning IRB	15,7 %	16,3 %				
16,2 %	15,2 %	Ren kjernekapitaldekning IRB	12,6 %	14,4 %				
		Regulatorisk minimumskrav CRD IV	2013	2014	2015	2016		
2,0 %	4,5 %	Minimumskrav ren kjernekapital	2,0 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	2,0 %
		Kjernekapital	4,0 %	6,0 %				
		Kapitaldekning	8,0 %	8,0 %				
		Bufferkrav						
	2,5 %	Bevaringsbuffer		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	
	3,0 %	Systemrisikobuffer		3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	
		SIFI buffer (systemviktige finansinstitusjoner)		0,0 %	1,0 %	2,0 %		
		Motsyklisk buffer		0,0 %	1,0 %	2,5 %		
	5,5 %	Sum bufferkrav ren kjernekapital		5,5 %	7,5 %	10,0 %	5,5 %	
14,2 %	5,2 %	Tilgjengelig ren kjernekapital	2,0 %	10,0 %	12,0 %	14,5 %	2,6 %	10,3 %
	8,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)					5,9 %	

NOTE 6 - FINANSIELL RISIKOSTYRING

Risikostyringen i SpareBank 1 Nord-Norge skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og skal bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å tilstrebe en lik risikojustert avkastning på kundene over tid innenfor vedtatt forretningsstrategi
- utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter
- en tilstrekkelig kjernekapital/ansvarlig kapital ut fra valgt risikoprofil

Det er et overordnet mål at konsernets samlede risikonivå skal være innenfor konsernets risikoappetitt, som definert av styret og innenfor de rammer som konsernets kapital og øvrige avsetninger setter. Gjennom god risikostyring skal konsernet fremstå med en inntjennings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar. Forretningsstrategi og overordnede mål er styrets instrument for styring av konsernets risikoprofil og finansielle utvikling. Konsernsjefen er ansvarlig for at dette legges frem for styret minimum årlig, eller når andre forhold tilsier det. Konsernet har en målsetting om minimum å opprettholde nåværende internasjonale rating, for å sikre en lang-siktig god tilgang på ordinære innlån fra kapitalmarkedene.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av:

- forventet tap som beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i en 12 måneders periode
- uventet tap som beskriver hvor mye kapital (risikojustert kapital) som konsernet må ha for å dekke faktisk risiko

Risikojustert kapital skal dekke 99,9 % av mulige uventede tap. Statistiske metoder er lagt til grunn ved beregningen, men i noen tilfeller benyttes også kvalitative vurderinger. Avkastningen på risikojustert kapital er et strategisk resultatmål i den interne styringen av konsernet. Vesentlige forretningsområder tildeles kapital i forhold til den beregnede risikoen ved virksomheten, og det foretas oppfølging av kapitalavkastningen. Beregningene av risikojustert kapital gjør det mulig å sammenligne risiko på tvers av risikogrupper og forretningsområder. I tillegg måles og følges risiko opp gjennom rapportering av rammebruk og viktige porteføljesisikomål.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring, er rammeverket basert på følgende elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på:

- strategi
- organisering og organisasjonskultur
- risiko- og kapitalstyring
- rapportering
- oppfølging
- beredskapsplaner
- compliance (etterlevelse)

For ytterligere informasjon vises det til "Pilar III-dokumentet", som ligger på bankens hjemmeside.

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kreditt risiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kreditt risiko

Kreditt risiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor konsernet. Kreditt risiko styres gjennom konsernets kredittstrategi, rammer for kredittvirksomheten, retningslinjer for kredittgivning og fullmaksreglement.

SpareBank 1 Nord-Norge benytter interne målemetoder IRB (Internal Rating Based Approach) ved beregning av det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning for kreditt risiko. Minimumskravet blir derved mer risikosensitivt, og vil i større grad samsvare med risikoen i de underliggende porteføljer.

Kredittstrategi og rammer for kredittvirksomheten fastsettes av styret, og revideres og oppdateres minimum årlig. Konsernets kredittstrategi fastsetter de overordnede prinsipper for kredittgivning, og hvordan kreditt risiko skal styres og prises i SpareBank 1 Nord-Norge. Banken baserer seg på de prinsipper som er anbefalt av Baselkomiteen i dokumentet "Principles for the Management of Credit Risk", og på kapitaldekningsregler (Basel II). For øvrig legges til grunn at styring av kreditt risiko skal skje innenfor rammen av relevante lover og forskrifter.

De kredittstrategiske mål består av mål for:

- avkastning og vekst
- risikoprofil
- konsentrasjonsrisiko
- operative kreditt mål

De kredittstrategiske mål er gjenstand for regelmessig rapportering til ledelse og styre.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser. Bevilgningsreglementet, som godkjennes av styret, fastsetter prinsippene for tildeling av kredittfullmakter, prinsippene for kredittbeslutninger og beskriver beslutningsstrukturen. Styret delegerer fullmakter til konsernsjefen, som innenfor bestemmelsene i bevilgningsreglementet videredelegerer sine fullmakter. De delegerede kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements størrelse, misligholdssannsynlighet og sikkerhetsstillelse. Kredittmedarbeidere opererer i henhold til kredittfullmakter, kredittpolicy og kredittbehandlingsrutiner som stiller klare kvalitetskrav til kredittbehandlingsprosessen.

Styring og kontroll med porteføljen skjer ved risikoklassifisering av enkeltkunder, risikopringsmodell og et porteføljestyringssystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med fastsatte rammer

og retningslinjer. Risikomodellene som ligger til grunn for styring og kontroll, tar utgangspunkt i statistiske beregninger, og er under kontinuerlig videreutvikling og testing.

Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. **Sannsynlighet for mislighold.** Kundene blir klassifisert i risikoklasser ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke-finansielle kriterier, som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet, benyttes det ni risikoklasser (A - I). I tillegg har konsernet to risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. **Forventet eksponering ved mislighold.** Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold.
3. **Tapsgrad ved mislighold.** Dette er en vurdering av hvor mye konsernet potensielt kan tape, dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av egne erfaringer over tid. Det benyttes sju klasser (1-7) for klassifisering i henhold til tapsgrad ved mislighold.

De tre ovennevnte komponentene danner også grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering, statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av en statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold, eksponering ved mislighold og dets tapsgrad ved mislighold.

Konsernet tilstreber å prise engasjementene ut fra risikoeksponeringen, slik at engasjementer med høyest risiko får høyest pris. Prismodellen er basert på konsernets avkastningskrav på risikojustert kapital.

For ytterligere informasjon vises til ovennevnte "Pilar III dokument", samt notene 7, 8, 9, 11 og 14. Konsernet har også kredittrisiko tilknyttet plasseringer i rentebærende verdipapirer. Slik kredittrisiko gir først og fremst løpende utslag i endrede priser/verdier på de ulike verdipapirene. Dette er nærmere beskrevet under avsnitt "Markedsrisiko" nedenfor.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere kommitterte økninger i eiendelene.

Styret har betydelig fokus på forutsigbarhet og stabilitet, og gjennomgår minimum årlig konsernets likviditetsstrategi hvor styring av konsernets finansieringsstruktur er sentral. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og det er et viktig mål at tilfeldige hendelser ikke skal få alvorlige konsekvenser for konsernets betalingsevne. Denne evnen defineres gjennom daglig stresstest av likviditetsrisiko.

Konsernets Treasury-avdeling har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Finanstilsynet beregner konsernets forhold mellom stabile finansieringskilder med løpetid over 1 år/1 mnd og lite likvide eiendeler, gjennom Likviditetsindikator 1/2. Administrasjonen har definert rammen til å være over 105 for indikator I, og 110 for indikator II til enhver tid. Per 31.12.14 rapporteres Likviditetsindikator 1 og 2 henholdsvis å være 115,1 og 123,4 på konsolidert basis.

Kreditrvurderingen gjort av de internasjonale ratingselskapene Moody's og Fitch Ratings, anses som viktig i forhold til internasjonale innlånskilder. Bankens langsiktige rating hos Moody's er A2 med "negative outlook", mens Fitch's rating er A med "stable outlook".

SpareBank 1 Nord-Norge søker en finansieringsstruktur som er veldiversifisert innenfor gitte rammer, både med hensyn til marked, produkt og forfall. SpareBank 1 Nord-Norge skal ha en aktiv politikk (Investor Relations) ovenfor norske og utenlandske investormiljøer. I SpareBank 1-alliansen er det etablert et felles EMTN (standardprogram for låneopptak i EUR), et boligkreditselskap for utstedelse av obligasjoner med særskilt sikkerhet; SpareBank 1 Boligkreditt AS, samt kreditforetaket SpareBank 1 Næringskreditt. SpareBank 1 Nord-Norge skal i sin likviditetsstyring aktivt utnytte disse verktøyene, på linje med sammenlignbare banker.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån var 74,7 % ved utgangen av 2014, mot 78,3 % og 75,6 % for henholdsvis ett og to år siden.

Konsernets likviditetssituasjon og likviditetsstyring vurderes å være meget tilfredsstillende. For ytterligere informasjon vises til "Pilar III dokument", samt note 18 og 19.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra konsernets investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften – som funding, rente- og valutahandel.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer som er vedtatt av styret. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Avdeling for risikostyring og compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av markedsrisikoen. Rente- og kursrisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Den måles gjennom delta vektor analyse, basert på 2 prosentpoeng renteskift, og overvåkes på bakgrunn av rammeverket som er beskrevet ovenfor. Konsernets renterisiko er i hovedsak kort og anses som lav.

Valutakursrisiko er risikoen for tap som har bakgrunn i endringer i valutakursene. Rammene for valutakursrisiko er uttrykt ved rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Konsernets valutarisiko ligger godt innenfor posisjonsgrensen som er angitt i forskrift.

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som konsernet har investert i. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko, er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

SpareBank 1 Nord-Norges resultat er påvirket av endringene i variable markedsrenter, valutakurser og verdipapirkurser som har vært i løpet av året. I 2008 ble deler av rentebærende portefølje omklassifisert fra "til virkelig verdi over resultatet", til kategoriene "hold til forfall" og "lån og fordringer". Omklassifiseringen medfører at løpende endringer i markedsverdier for den omklassifiserte portefølje ikke regnskapsføres. Det vises til nærmere beskrivelse i note 29.

Konsernets markedsrisiko oppstår i hovedsak som følge av aktiviteter som understøtter øvrig drift i konsernet. Markedsrisikoeksponeringen vurderes som begrenset. For ytterligere informasjon vises det til "Pilar III dokumentet", samt notene 15 og 16.

NOTE 7 - KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKORATING

SpareBank 1 Nord-Norge benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold. Utover misligholdssannsynlighet, benytter banken vurdert verdi av sikkerheter som et element i gruppering av kunder etter risiko.

Fordeling skjer ved tilordning av sikkerheter til det enkelte utlån. Misligholdssannsynlighet og sikkerhetsklasse grupperer deretter den enkelte kunde inn i risikogrupper, som vist nedenfor. Klassifiseringsmatrisen omfatter 77 risikoklasser i forhold til sannsynlighet for mislighold og sikkerhetsdekning.

MORBANK

Beløp i mill kroner	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %		Totalt beløp	
	2014	2014	2013	2013
Svært lav risiko	0,1 %	23 314	0,2 %	23 591
Lav risiko	2,1 %	11 653	2,0 %	9 519
Middels risiko	0,5 %	20 929	1,8 %	16 253
Høy risiko	0,2 %	2 930	0,2 %	2 088
Svært høy risiko	0,7 %	3 360	1,6 %	3 160
Misligholdt og nedskrevet	0,1 %	634	0,1 %	793
Totalt	3,7 %	62 820	5,9 %	55 404

KONSERN

Beløp i mill kroner	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %		Totalt beløp	
	2014	2014	2013	2013
Svært lav risiko	0,1 %	24 710	0,2 %	24 872
Lav risiko	2,0 %	12 246	2,0 %	10 050
Middels risiko	0,5 %	22 240	1,8 %	17 083
Høy risiko	0,2 %	3 308	0,2 %	2 522
Svært høy risiko	0,7 %	3 638	1,6 %	3 501
Misligholdt og nedskrevet	0,1 %	663	0,1 %	817
Totalt	3,5 %	66 805	5,9 %	58 845

NOTE 8 - MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto, etter eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger. For maksimal kreditteksponering i balansen hensyntatt pantstillelser, er denne vist netto for 2014.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Maksimal kreditteksponering i balansen				
612	631	Fordringer på sentralbanker	685	655
4 470	7 280	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 877	1 392
46 072	51 052	Utlån til og fordringer på kunder amortisert kost	54 945	49 542
7 540	6 304	Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	6 304	7 740
11 207	9 720	Sertifikater og obligasjoner	9 720	11 207
1 308	2 121	Finansielle derivater	2 121	1 303
71 209	77 108	Sum brutto maksimal kredittisikoeksponering i balansen	77 652	71 839
Maksimal kreditteksponering utenfor balansen				
2 121	2 499	Betingete forpliktelser	2 499	2 121
4 985	5 070	Ubenyttede kreditter	5 070	4 985
1 958	3 230	Lånetslagsn	3 230	1 958
		Andre engasjement		
9 064	10 799	Sum maksimal kredittisikoeksponering utenfor balansen	10 799	9 064
80 273	87 907	Total kredittisikoeksponering	88 451	80 903
Maksimal kreditteksponering i balansen hensyntatt pantstillelser				
	631	Fordringer på sentralbanker	685	
	7 280	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 877	
	4 456	Utlån til og fordringer på kunder	8 911	
	9 720	Sertifikater og obligasjoner	9 720	
	2 121	Finansielle derivater	2 121	
	24 208	Sum maksimal kredittisikoeksponering i balansen	25 314	
Bankaktiviteter geografisk				
37 932	27 295	Nord-Norge, inkl Svalbard	52 585	38 054
20 719	37 922	Landet for øvrig	12 632	21 178
43	50	Utlandet	437	97
58 694	65 267	Totalt	65 654	59 329
Aktiviteter kapitalmarked geografisk				
10 807	9 190	Norge	9 190	10 802
1 663	2 615	Europa/Asia	2 615	1 663
45	36	USA	36	45
12 515	11 841	Totalt	11 841	12 510
71 209	77 108	Totalt kreditteksponering i balansen fordelt geografisk	77 495	71 839

NOTE 9 - KREDITTKVALITET PER KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

MORBANK

VERKEN MISLIGHOLDT ELLER NEDSKREVET

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2014							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7 280					120	7 400
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	17 851	6 674	8 306	588	764	144	34 327
Bedriftsmarked	3 439	4 097	10 953	1 469	2 496	575	23 029
Sum	28 570	10 771	19 259	2 057	3 260	839	64 756
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	1 919						1 919
Noterte andre obligasjoner	6 227	116	130	21	67		6 561
Unoterte obligasjoner	750	43	428	5	14		1 240
Sum	8 896	159	558	26	81		9 720
Totalt	37 466	10 930	19 817	2 083	3 341	839	74 476

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2013							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 470						4 470
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	19 041	5 056	5 966	643	845	170	31 721
Bedriftsmarked	3 770	4 564	9 321	1 632	1 963	641	21 891
Sum	27 281	9 620	15 287	2 275	2 808	811	58 082
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	2 692						2 692
Noterte andre obligasjoner	6 990	338	122	0	12		7 462
Unoterte obligasjoner	584	112	259	22	76		1 053
Sum	10 266	450	381	22	88		11 207
Totalt	37 547	10 070	15 668	2 297	2 896	811	69 289

KONSERN

VERKEN MISLIGHOLDT ELLER NEDSKREVET

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2014							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 757					120	3 877
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	18 805	6 870	8 507	642	824	153	35 801
Bedriftsmarked	3 879	4 494	11 970	1 795	2 715	595	25 448
Sum	26 441	11 364	20 477	2 437	3 539	868	65 062
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	1 919						1 919
Noterte andre obligasjoner	6 227	116	130	21	67		6 561
Unoterte obligasjoner	750	43	428	5	14		1 240
Sum	8 896	159	558	26	81		9 720
Totalt	35 337	11 523	21 035	2 463	3 620	868	74 782

Beløp i mill kroner	Svært lav risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Svært høy risiko	Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
2013							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 392						1 392
Utlån til og fordringer på kunder							
Privatmarked	19 541	5 263	6 290	1 122	978	180	33 374
Bedriftsmarked	4 551	4 888	9 827	1 816	2 171	655	23 908
Sum	25 484	10 151	16 117	2 938	3 149	835	58 674
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	2 692						2 692
Noterte andre obligasjoner	6 990	338	122	0	12		7 462
Unoterte obligasjoner	584	112	259	22	76		1 053
Sum	10 266	450	381	22	88		11 207
Totalt	35 750	10 601	16 498	2 960	3 237	835	69 881

NOTE 10 - KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

MORBANK				KONSERN				
31.12.13	Gj.snittlig rentesats % *	31.12.14	Gj.snittlig rentesats % *	Beløp i mill kroner	31.12.14	Gj.snittlig rentesats % *	31.12.13	Gj.snittlig rentesats % *
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner								
792	0,76 %	1 400	0,62 %	Utlån til og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 443	0,62 %	844	0,76 %
3 678	3,13 %	5 880	2,30 %	Utlån til og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 277	0,90 %	548	3,01 %
4 470	2,67 %	7 280	2,47 %	Totalt	3 720	1,02 %	1 392	2,31 %
Spesifisert på de vesentlige valutasorter								
3 880		4 671		NOK	1 068		802	
9		73		GBP	73		9	
287		844		EUR	844		287	
103		1 061		USD	1 061		103	
2		2		SEK	2		2	
189		629		Andre valutasorter	672		189	
4 470		7 280		Totalt	3 720		1 392	
Gjeld til kredittinstitusjoner								
831	1,91 %	10	0,94 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	10	0,94 %	824	1,91 %
3 461	1,60 %	2 754	1,95 %	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 748	2,03 %	3 460	1,60 %
4 292	1,89 %	2 764	1,87 %	Totalt	2 758	1,93 %	4 284	1,89 %
Spesifisert på de vesentlige valutasorter								
				USD				
1 116		2		EUR	2		1 116	
				DKK				
3 176		2 762		NOK	2 756		3 168	
4 292		2 764		Totalt	2 758		4 284	

* Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter/snittvolum.

NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Som det fremgår i note 2, har morbank og konsern utlån til kunder verdsatt til amortisert kost, og en fastrenteportefølje verdsatt til virkelig verdi. Amortisert kost innebærer verdifastsettelse etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, justert for eventuelt verditap. Fastrentelån verdsettes til virkelig verdi over resultatet etter "fair value option". Når det ikke er mulig å observere verdi på slike instrumenter i et aktivt marked, må alternative verdsettelsesmetoder benyttes.

I 2014 har banken benyttet modell i samsvar med IFRS 13 om måling av virkelig verdi, hvor en "exit-pris" vurdering legges til grunn. I verdsettelsesmodellen tas det hensyn til kredittpåslag og endringer i kredittisiko.

Totalt engasjement er definert som summen av saldo lån, garantiramme, ramme på kreditt samt påløpte renter.

MORBANK			KONSERN		
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13	
Klassifisering av utlån og fordringer på kunder					
46 072	51 052	Utlån til kunder verdsatt til amortisert kost	54 789		49 542
7 540	6 304	Fastrentelån til kunder verdsatt til virkelig verdi	6 460		7 740
53 612	57 356	Brutto utlån og fordringer på kunder	61 249		57 282
Utlån fordelt på fordringstype					
		Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	2 210		1 732
5 163	6 088	Kasse-/drifts- og brukskreditter	6 088		5 027
1 701	1 633	Byggelån	1 633		1 701
46 748	49 635	Nedbetalingslån	51 410		48 822
53 612	57 356	Brutto utlån og fordringer på kunder	61 249		57 282
221	273	Individuelle tapsnedskrivninger	171		244
189	215	Gruppevise tapsnedskrivninger	236		209
53 202	56 868	Netto utlån og fordringer på kunder	60 842		56 829
53 242	56 907	Netto utlån og fordringer på kunder (virkelig verdi)	61 036		56 869
Utlån fordelt på markeder					
31 678	34 413	Personmarkedet	36 095		33 374
21 734	22 600	Næringsmarkedet	24 795		23 888
200	343	Offentlig	359		20
53 612	57 356	Brutto utlån og fordringer	61 249		57 282
410	488	Nedskrivninger	372		453
53 202	56 868	Netto utlån og fordringer	60 877		56 829
Herav ansvarlig lånekapital					
43	50	Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner	50		43
		Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner			
		Øvrig ansvarlig kapital			
43	50	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	50		43
Utlån til ansatte					
926	944	Lån til ansatte	944		926

NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

MORBANK

KONSERN

UTLÅN FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

31.12.13		31.12.14			31.12.14		31.12.13	
Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån		Brutto andel	Utlån	Brutto andel	Utlån
16 %	8 408	16 %	9 012	Finnmark	16 %	9 883	16 %	9 161
34 %	18 461	31 %	17 940	Troms inkl. Svalbard	31 %	18 847	34 %	19 616
40 %	20 426	39 %	22 319	Nordland	38 %	23 376	39 %	21 413
10 %	6 274	14 %	8 035	Øvrige fylker	14 %	8 706	10 %	6 755
0 %	43	0 %	50	Utlandet	1 %	437	1 %	337
100 %	53 612	100 %	57 356	Sum brutto utlån	100 %	61 249	100 %	57 282

UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

31.12.13	31.12.14		31.12.14	31.12.13
		Totalt engasjement		
		Akvakultur (fiskeoppdrett og klekkerier)		
52	42	Bergverksdrift og utvinning	79	82
942	1 083	Bygge- og anleggsvirksomhet	1 431	1 257
108	217	Bygging av skip og båter	218	110
1 831	1 608	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	1 612	1 835
458	466	Faglig og finansiell tjenesteyting	645	523
	0	Kredittinstitusjoner	3	
1 730	2 700	Fiske og fangst	2 714	1 742
485	378	Fiskeoppdrett og klekkerier	571	641
445	357	Forretningsmessig tjenesteyting	720	646
1 495	1 032	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	1 032	1 495
1 104	1 249	Fylkeskommuner og kommuner	1 266	1 126
1 878	1 894	Industri	2 016	1 983
166	80	Informasjon og kommunikasjon	84	173
956	1 017	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 096	1 043
	0	Næring utland	0	157
7 648	7 999	Omsetning og drift av fast eiendom	8 036	7 598
380	495	Overnatting- og serveringsvirksomhet	509	393
5	6	Skogbruk og tilknyttede tjenester	11	9
	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0	1
		Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	19	21
769	785	Tjenesteytende næringer ellers	863	848
3 258	3 190	Transport ellers og lagring	3 804	3 816
820	892	Utenriks sjøfart og rørtransport	893	820
980	1 210	Utvikling av byggeprosjekter	1 210	981
		Utvinnning av råolje og naturgass		
		Ufordelt		
226	228	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	300	298
1 210	1 123	Varehandel, reparasjon av motorvogner	1 337	1 513
32 824	35 561	Personmarked	37 128	34 168
48	53	Personmarked utland	53	364
59 818	63 665	Totalt	67 650	63 643

31.12.13	31.12.14		31.12.14	31.12.13
Brutto utlån				
47	36	Bergverksdrift og utvinning	72	76
477	606	Bygge- og anleggsvirksomhet	972	790
6	115	Bygging av skip og båter	117	8
864	695	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	698	868
467	418	Faglig og finansiell tjenesteyting	623	531
	0	Finans og forsikring	0	
1 623	2 405	Fiske og fangst	2 421	1 635
447	343	Fiskeoppdrett og klekkerier	611	601
402	253	Forretningsmessig tjenesteyting	603	601
1 156	950	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	742	1 002
200	343	Fylkeskommuner og kommuner	359	222
1 537	1 541	Industri	1 664	1 642
148	67	Informasjon og kommunikasjon	72	155
876	924	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 011	963
0	0	Næring utland	172	157
7 116	7 760	Omsetning og drift av fast eiendom	7 614	7 089
347	396	Overnatting- og serveringsvirksomhet	411	360
4	5	Skogbruk og tilknyttede tjenester	10	9
	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0	1
		Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	18	20
659	701	Tjenesteytende næringer ellers	701	738
3 028	2 827	Transport ellers og lagring	3 427	3 583
660	758	Utenriks sjøfart og rørtransport	758	660
773	793	Utvikling av byggeprosjekter	794	774
		Utvinning av råolje og naturgass	0	
208	200	Vannforsyning, avløps- og renovasjonvirksomhet	270	279
846	807	Varehandel, reparasjon av motorvogner	1 014	1 144
31 678	34 363	Personmarked	35 830	33 037
43	50	Personmarked utland	265	337
53 612	57 356	Totalt	61 249	57 282

UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER KNYTTET TIL FINANSIELLE LEIEAVTALER

Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler

- Forfall innen 1 år	124	110
- Forfall 1 - 5 år	1 319	1 079
- Forfall etter 5 år	863	649
Totalt	2 306	1 838

Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler

116 106

Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler

2 190 1 732

Netto investeringer i finansielle leieavtaler kan analyseres på følgende måte

- Forfall innen 1 år	118	104
- Forfall 1 - 5 år	1 252	1 017
- Forfall etter 5 år	819	611
Totalt	2 189	1 732

NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Banken benytter et klassifiseringssystem for overvåking av kreditt-risiko i næringsporteføljen. Mislighold defineres som overtrekk/ restanse over 90 dager, eller når det finnes objektive bevis på hendelser som tilsier mislighold hos kunden. Det beregnes en misligholdssannsynlighet for hver kunde, basert på historiske regnskapsdata og anmerkningshistorikk, tilsvarende for privatkunder, og da med utgangspunkt i likningstall og anmerkningshistorikk. Banken har ni klasser for friske engasjement, basert på misligholdssannsynligheten til hver kunde, samt to egne klasser for misligholdte og nedskrevne engasjement.

Hele porteføljen scores månedlig med bruk av automatisk datafangst og med utgangspunkt i objektive data. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og migrasjon. Scoringsmodellene blir årlig validert og justert. Dette medførte for 2014 ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom risikogrupperne eller i beregning av forventet årlig tap. Fordelingen til risikogruppe (svært lav etc) bestemmes av kundens misligholdssannsynlighet samt sikkerhetsdekning. Andel eksponering med høy risiko utgjør 11 % per 31.12.14. Andel misligholdte og tapsutsatte utgjør 1 % av bankens totale eksponering på samme tidspunkt.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill. kroner	31.12.14	31.12.13
FORDELING PÅ RISIKOGRUPPER				
Totale engasjementer				
24 872	23 314	Svært lav risiko	24 710	26 153
10 995	12 205	Lav risiko	12 798	11 526
17 108	20 958	Middels risiko	22 269	18 392
2 526	2 930	Høy risiko	3 308	2 871
3 501	3 535	Svært høy risiko	3 813	3 842
816	723	Mislighold	752	859
59 818	63 665	Totalt	67 650	63 643
Brutto utlån				
22 811	21 291	Svært lav risiko	22 687	24 092
9 620	10 771	Lav risiko	11 364	10 151
15 287	19 258	Middels risiko	20 477	16 416
2 275	2 057	Høy risiko	2 435	2 620
2 808	3 260	Svært høy risiko	3 538	3 149
811	719	Mislighold	748	854
53 612	57 356	Totalt	61 249	57 282
Individuelle nedskrivninger				
221	273	Mislighold	136	244
221	273	Totalt	136	244
Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap				
1	5	Svært lav risiko	5	1
3	7	Lav risiko	7	3
26	58	Middels risiko	61	28
15	30	Høy risiko	32	18
90	101	Svært høy risiko	107	97
44	34	Mislighold	42	48
179	235	Totalt	254	195

Forventet gjennomsnittlig årlig netto tap over en konjunktursyklus er satt lik ett års forventet tap, slik dette er beregnet ved anvendelse av bankens klassifiseringssystem. Under en høykonjunktur vil de faktiske årlige tap ligge under en fremtidig lavkonjunktur. Under lavkonjunktur forventes tapene for det enkelte år likeledes å ville overstige det forventede gjennomsnittlige tap. Forventet tap er ett av parametrene i bankens prismodell ved beregning av anbefalt pris.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall for enkelt utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med lånets effektive rente. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering blir ikke justert som følge av endring i lånets kreditt-risiko og lånebetingelser. Nedskrivning er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Individuelle nedskrivninger				
		Bergverksdrift og utvinning		
6	10	Bygge- og anleggsvirksomhet	14	8
		Bygging av skip og båter		
		EL-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning		
	4	Faglig og finansiell tjenesteyting	4	
		Fiske og fangst	0	
1		Fiskeoppdrett og klekkerier		1
		Forretningsmessig tjenesteyting	0	
37		Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak		37
		Fylkeskommuner og kommuner	1	
1		Industri	0	2
	0	Informasjon og kommunikasjon	0	
3	7	Jordbruk og tilknyttede tjenester	7	4
		Næring utland		14
124	171	Omsetning og drift av fast eiendom	58	124
3	2	Overnatting- og serveringsvirksomhet	2	3
		Skogbruk og tilknyttede tjenester		
		Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen		
		Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass		
	0	Tjenesteytende næringer ellers	0	
	9	Transport ellers og lagring	9	1
5	34	Utenriks sjøfart og rørtransport	34	5
4	7	Utvikling av byggeprosjekter	7	4
		Utvinning av råolje og naturgass		
		Ufordelt		
		Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	0	
5	6	Varehandel, reparasjon av motorvogner	7	5
32	23	Personmarked	28	36
0		Personmarked utland		0
221	273	Totalt	171	244

NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

MORBANK		KONSERN	
31.12.13	31.12.14	31.12.14	31.12.13
Forventet årlig gjennomsnittlig tap			
0	0	1	0
3	7	9	6
0	0	0	0
5	6	6	5
5	9	10	5
1	11	11	1
0		1	1
1	2	3	2
2	14	14	2
	0	0	
9	31	32	10
1	1	1	1
2	4	5	3
	0	0	
15	53	53	15
1	2	2	1
	0	0	
		0	
2	5	5	2
3	10	12	6
	1	1	
4	22	22	4
		0	
	0	3	
5	5	6	8
24	52	57	27
	0	0	
83	235	254	99

Fastrentelån verdsatt til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som er fastrentelån er opprinnelig registrert til kostpris. Verdi fra verdsettelsesmodell kan dermed avvike fra påfølgende dag. Dag 1-effekter utløses og gevinst eller tap registreres i netto inntekter fra finansielle eiendeler når instrumentets tilsvarende kurser blir tilgjengelige, eller underliggende parametre blir observerbare, posisjonen blir innløst eller ved bruk av en hensiktsmessig amortiseringsmetodikk.

Slike verdiendringer skal ikke regnskapsføres i sin helhet "up front", men skal amortiseres over restløpetiden på lånet. Banken har på basis av egne modeller, beregnet slike dag 1-effekter til 65 mill kroner per 31.12.14, som ikke inngår i bokført verdi på fastrenteporteføljen.

NOTE 12 - ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

Kredittrisiko

Tabellen viser saldo på konti med forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd, fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

MORBANK

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2014					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	387	31	9	60	487
Bedriftsmarked	126	30	2	25	183
Sum	513	61	11	85	670

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2013					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	454	39	10	67	570
Bedriftsmarked	73	15	22	18	128
Sum	527	54	32	85	698

Av det totale beløp av brutto forfalte, men ikke nedskrevet, utlån til kredittinstitusjoner og kunder var virkelig verdi på tilhørende pantstillelser 612 mill kroner per 31.12.14 (708 mill kroner per 31.12.13). Verdien av pantstillelser er satt til realisasjonsverdi (virkelig verdi med fradrag for reduksjonsfaktor, som er i økt i 2014).

KONSERN

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2014					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	387	44	13	68	512
Bedriftsmarked	126	74	14	50	264
Sum	513	118	27	118	776

Beløp i mill kroner	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
2013					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kunder					
Privatmarked	454	51	13	76	594
Bedriftsmarked	73	63	64	32	232
Sum	527	114	77	108	826

Av det totale beløp av brutto forfalte, men ikke nedskrevet, utlån til kredittinstitusjoner og kunder var virkelig verdi på tilhørende pantstillelser 718 mill kroner per 31.12.14 (851 mill kroner per 31.12.13). Verdien av pantstillelser er satt til realisasjonsverdi (virkelig verdi med fradrag for reduksjonsfaktor, som er økt i 2014).

NOTE 13 - OVERFØRING AV FINANSIELLE EIENDELER

SpareBank 1 Nord-Norge har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene slik at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, tilsvarer bokført verdi, og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat, som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån, har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån, ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Bankens maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av banken, samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene, kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Banken har en eierandel på 14,71 % per 31.12.14 (13,15 % per 31.12.13). SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Nord-Norge har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene, og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Det er i 2014 solgt boliglån til en netto verdi av 1 mrd kroner til SpareBank 1 Boligkreditt. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 24 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret.

Gjenværende involvering er som følger:

VEDVARENDE ENGASJEMENT:

	Bokført verdi eiendel	Virkelig verdi eiendel	Bokført verdi forpliktelse	Virkelig verdi forpliktelse	Maksimale eksponering for tap (siste års provisjon mill kr)
Gjenværende involvering	0	0	0	0	340

Gjennomsnittlig løpetid på porteføljen er om lag tre år.

Likviditetsfasilitet

SpareBank 1 Nord-Norge har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av 12 måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank, og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt holder etter sine interne retningslinjer likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derved kun dersom foretaket ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall, at banken vil rapportere noe engasjement knyttet til dette.

Soliditet

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkreditt, har SpareBank 1 Nord-Norge også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minst 9 %. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette. Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er prorata-risik og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Banken har en eierandel på 20,83 % per 31.12.14 (20,92 % per 31.12.13). SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom, og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 % av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS. SpareBank 1 Nord-Norge har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon for dette og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene, og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Det er i 2014 ikke overført lån til SpareBank 1 Næringskreditt ved utgangen av regnskapsåret.

Gjenværende involvering er som følger:

VEDVARENDE ENGASJEMENT:

	Bokført verdi eiendel	Virkelig verdi eiendel	Bokført verdi forpliktelse	Virkelig verdi forpliktelse	Maksimale eksponering for tap (siste års provisjon mill kr)
Gjenværende involvering	0	0	0	0	4

Likviditetsfasilitet

SpareBank 1 Nord-Norge har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste 12 måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen, trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derved kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall, at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Soliditet

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Næringskreditt, har banken også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Næringskreditt til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minimum 9 %. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette. Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt.

NOTE 14 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall for enkelt utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med lånets effektive rente. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering, blir ikke justert som følge av endring i lånets kreditrisiko og lånebetingelser. Nedskrivning er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemethode. Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt,

men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper, basert på inndeling av kundene etter hovednæringer og risikoklasse.

Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelig, klassifiseres tapene som konstaterede tap. Konstaterede tap som er dekket av tidligere foretatte individuelle tapsavsetninger, føres mot avsetningene. Konstaterede tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger, resultatføres.

MORBANK

KONSERN

2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
38	52	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	30	40
-4	28	Periodens endring i gruppenedskrivninger/ending langtidsovervåkning	30	12
109	92	Konstaterede tap som det tidligere er avsatt individuelle nedskrivninger for	109	117
11	5	Konstaterede tap som det tidligere ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	5	11
-8	-7	Inngang på tidligere nedskrevet utlån, garantier mv.	-10	-8
146	170	Sum tap på utlån og garantier	164	172
0	120	Øvrige tap	157	0
146	290	Sum tap	321	172

Individuelle nedskrivninger

287	221	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 01.01.	244	303
109	110	- Konstaterede tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	125	117
4	10	- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	66	12
9	75	+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	22	30
38	97	+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	96	40
221	273	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	171	244
0	120	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån til kredittinstitusjoner per 31.12.	157	
221	393	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	328	244

Individuelle nedskrivninger på garantier, morbank 0,05 mill kroner og konsern 0,05 mill kroner, er oppført i balansen per 31.12.14 som gjeld under "andre forpliktelser". Tilsvarende tall i 2013 er 0,07 mill kroner.

Gruppenedskrivninger

182	189	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 01.01.	209	198
7	26	+ Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	27	11
189	215	Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	236	209

MORBANK

KONSERN

TAP FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

2013		2014			2014		2013	
Andel tap	Tap	Andel tap	Tap		Andel tap	Tap	Andel tap	Tap
0 %	0	0 %	0	Bergverksdrift og utvinning	0 %	0	0 %	0
2 %	3	1 %	1	Bygge- og anleggsvirksomhet	1 %	2	2 %	3
0 %	0	0 %	0	Bygging av skip og båter	1 %	2	0 %	0
1 %	2	0 %	0	El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	0 %	0	1 %	2
6 %	10	7 %	13	Faglig og finansiell tjenesteyting	7 %	13	6 %	10
0 %	0	0 %	0	Finans og forsikring	0 %	0	0 %	0
1 %	1	0 %	0	Fiske og fangst	0 %	0	1 %	1
1 %	1	1 %	2	Fiskeoppdrett og klekkerier	1 %	2	1 %	1
0 %	0	2 %	4	Forretningsmessig tjenesteyting	2 %	4	3 %	7
		0 %	0	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	0 %	0		
		0 %	0	Fylkeskommuner og kommuner	0 %	0		
37 %	57	2 %	3	Industri	2 %	3	33 %	62
-1 %	-1	0 %	0	Informasjon og kommunikasjon	0 %	0		
-1 %	-1	3 %	6	Jordbruk og tilknyttede tjenester	3 %	5	-1 %	-1
10 %	15	0 %	0	Næring utland	16 %	27	8 %	15
5 %	7	33 %	58	Omsetning og drift av fast eiendom	5 %	9	4 %	7
1 %	1	0 %	0	Overnatting- og serveringsvirksomhet	0 %	0	1 %	1
0 %	0	0 %	0	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0 %	0		
		0 %	0	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	0 %	0		
		0 %	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0 %	0		
-1 %	-1	6 %	11	Tjenesteytende næringer ellers	6 %	11	-1 %	-1
7 %	11	5 %	8	Transport ellers og lagring	5 %	8	7 %	12
8 %	12	20 %	36	Utenriks sjøfart og rørtransport	21 %	37	7 %	12
9 %	14	-11 %	-20	Utvikling av byggeprosjekter	-11 %	-20	8 %	14
-5 %	-8	0 %	0	Utvinning av råolje og naturgass	0 %	0	-4 %	-8
	0	17 %	30	Ufordelt	18 %	31		
0 %	0	0 %	0	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	0 %	0		
6 %	9	0 %	0	Varehandel, reparasjon av motorvogner	0 %	0	6 %	10
14 %	22	14 %	25	Personmarked	23 %	40	18 %	33
100 %	154	100 %	177	Tap på utlån til kunder	100 %	174	100 %	180
	8		7	Inngått på tidligere konstaterte tap		10		8
	146		170	Netto tap på utlån til kunder		164		172

NOTE 14 - TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT MORBANK

	31.12.14	31.12.13	31.12.12	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Misligholdte engasjement	403	444	357	452	475	541
Øvrig tapsutsatte engasjement	356	373	586	322	361	194
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	759	817	943	774	836	735

Individuelle nedskrivninger misligholdte	198	171	104	88	129	184
Individuelle nedskrivninger øvrige	75	50	183	105	129	36
Sum individuelle nedskrivninger	273	221	287	193	258	220
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	486	596	656	581	578	515

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Inntektsførte renter nedskrevne lån 1)	53	58	56	50	46	36

MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT KONSERN

	31.12.14	31.12.13	31.12.12	31.12.11	31.12.10	31.12.09
Misligholdte engasjement	457	486	397	471	492	575
Øvrig tapsutsatte engasjement	90	373	592	338	378	228
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	547	859	989	809	870	803

Individuelle nedskrivninger misligholdte	218	194	120	96	137	190
Individuelle nedskrivninger øvrige	- 47	50	183	112	136	42
Sum individuelle nedskrivninger	171	244	303	208	273	232
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	376	615	686	601	597	571

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Inntektsførte renter nedskrevne lån 1)	53	58	56	50	46	36

1) Inntektsført ordinær effektiv rente redusert med amortiseringseffekt av renter på individuelle nedskrivninger. Tilsvarende beregning gjøres på lån med gruppenedskrivning etter gjennomsnittlig effektiv rente.

NOTE 15 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

Renterisiko oppstår ved at banken har ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser.

Renterisikoen håndteres innenfor rammer gitt av bankens styre, der renterisikoen uttrykkes ved en maksimum verdiendring på 2 prosentpoeng parallelt renteskift ved yield kurve. Det er gitt rammer for total renterisiko og innenfor spesifiserte tidsintervall.

Noten viser en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31.12.14 og fremover i tid. Bankens renterisiko beregnes som nevnt ved at det simuleres et parallelt renteskift på 2 prosentpoeng for hele rentekurven. I analysen inngår alle rentesensitive balanseposter på aktiva- og passivasiden.

Videre inkluderes "off-balance"-poster som benyttes i bankens risikostyring, herunder renteswapper. Beregningene er gjort med utgangspunkt i bankens posisjoner per 31.12 og markedsrentene på samme tidspunkt.

Renterisikoen har vært lav gjennom hele 2014, og innenfor den totale rammen på 60 mill kroner, fastsatt av bankens styre. Den lave eksponeringen gjør at markedsrisiko knyttet til renterisiko har liten effekt på bankens resultatutvikling.

SpareBank 1 Nord-Norge utstedte i november 2014 et obligasjonslån, pålydende 125 mill CHF. Lånet betaler fastrente 0,875 % p.a. Renterisiko på nevnte lån, hensyntas i vurderingen av samlet renterisiko, men er unntatt de generelle rammene.

SENSITIVITETSANALYSE VED 2 PROSENTPOENG RENTESKIFT

Alle beløp er like for morbank og konsern

Beløp i mill kroner	2014	2013
Obligasjoner og sertifikater	-30	-39
Fastrentelån til kunder	-22	-4
Obligasjonslån	151	47
Annen finansiering og plassering	0	1
Utlån / innskudd kunder	-21	-13
Øvrige derivater	6	7
Total renterisiko	84	-2

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Tabellen under viser renterisikoen innenfor ulike tidsintervall ved et 2 prosentpoeng parallelt renteskift.

RENTERISIKO VED 2 PROSENTPOENG RENTESKIFT FORDELT PÅ LØPETID

	2014	2013
0 - 1 måned	8	2
1 - 3 måneder	-22	-21
3 - 6 måneder	-2	-2
6 - 12 måneder	2	9
1 - 3 år	-3	6
3 - 5 år	3	-6
5 - 10 år	98	11
Total renterisiko	84	-2

NOTE 16 - MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

Valutarisiko er risikoen for at konsernet pådrar seg tap som følge av endringer i valutakursene i disfavør av bankens posisjoner. Risikoen oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eien-deler og forpliktelser i den enkelte valuta. Bankens styre har satt rammer for den kursutsatte valutaposisjonen innenfor dag og over natt vedrørende aggregert posisjon og største posisjon i enkelt-valuta.

Valutarisiko måles som netto valutaeksponering innenfor hver enkelt valutasort, der long- og shortposisjoner motregnes. Aggregert posisjon er den største av absolutt sum av long- eller shortposisjon. Valutarisikoen har gjennom året vært lav, og innenfor de totale rammene fastsatt av bankens styre.

Tabellen angir netto valutaeksponering per 31.12.14, inklusive finansielle derivater.

MORBANK			KONSERN	
Netto valutaeksponering NOK		Beløp i mill kroner	Netto valutaeksponering NOK	
2013	2014		2014	2013
Valuta				
23,0	25,6	EUR	25,6	23,0
25,8	35,0	USD	35,0	25,8
240,6	0,0	DKK	0,0	240,6
203,6	75,6	RUB	75,6	203,6
2,7	1,2	Andre	1,2	2,7
495,7	137,4	Netto valutaeksponering	137,4	495,7
50,0	50,0	Total valutaramme	50,0	50,0
40,0	40,0	Total per valuta	40,0	40,0
14,9	4,1	Resultat effekt ved 3 prosentpoeng endring	4,1	14,9
49,6	13,7	Resultat effekt ved 10 prosentpoeng endring	13,7	49,6

NOTE 17 - FINANSIELLE DERIVATER

Valuta- og renteavtaler

Renteswapper

- Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaterminforretninger

- Avtaler om å kjøpe eller selge et gitt valutabeløp på en gitt dato frem i tid, og til en på forhånd avtalt kurs.

Valutabytteavtaler

- Avtaler om å bytte valutabeløp til en på forhånd avtalt kurs og periode.

Rente- og valutabytteavtaler

- Avtaler om å bytte valuta- og rentebetingelser over en på forhånd avtalt periode og til et avtalt beløp.

Opsjoner

- Avtale hvor selger gir kjøper en rett, men ikke en plikt til, enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt, og til en forhåndsavtalt pris.

Bankens styre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes. SpareBank 1 Nord-Norge inngår sikringsforretninger med anerkjente norske og utenlandske banker for å redusere egen risiko. Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet, og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån (funding) i finansmarkedene, og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter.

Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som virkelig verdi sikring i henhold til IAS 39. Banken benytter seg i all hovedsak ikke av kontantstrømssikring, og har per 31.12.14 kun en renteswap med slik behandling, og denne er av uvesentlig størrelse.

Finansielle derivater er klassifisert som holdt for omsetning og verdsettes på balansedagen til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes etter verdsettelsesmetoder basert på observerbare markedsdata.

MORBANK OG KONSERN

Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Netto tap resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	226	-27
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	-224	29
Sum virkelig verdi sikringer	2	2

VALUTA- OG RENTEINSTRUMENTER

Til virkelig verdi over resultatet	2014			2013		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	4 198	113	86	2 303	38	30
Valutabytteavtaler (swap)	7 252	413	238	9 756	285	97
Valutaopsjoner						
Sum ikke-standardiserte kontrakter	11 450	525	324	12 059	323	127
Standardiserte valutakontrakter (futures)						
Sum valutainstrumenter	11 450	525	324	12 059	323	127

NOTE 17 - FINANSIELLE DERIVATER

TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET
MORBANK OG KONSERN

Valuta- og renteinstrumenter	2014			2013		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Beløp i mill kroner						
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	24 971	793	1 155	25 356	418	595
Korte rentebytteavtaler (FRA)						
Andre rentekontrakter *	333	14	14	9	6	
Sum ikke-standardiserte kontrakter	25 304	807	1 169	25 365	424	595
Standardiserte rentekontrakter (futures)						
Sum renteinstrumenter	25 304	807	1 169	25 365	424	595
SIKRING AV INNLÅN						
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross currency)	10 752	790	0	9 832	561	0
Korte rentebytteavtaler (FRA)						
Andre rentekontrakter						
Sum ikke-standardiserte kontrakter	10 752	790	0	9 832	561	0
Standardiserte rentekontrakter (futures)						
Sum renteinstrumenter	10 752	790	0	9 832	561	0
Sum valuta- og renteinstrumenter						
Sum rentederivater	35 056	1 596	1 169	25 197	985	595
Sum valutaswap og terminer	11 450	525	324 *	12 059	323	127
Sum	46 506	2 121	1 493	47 256	1 308	722

* I morbanken inngår 4 mill kroner for datterselskapet SpareBank 1 Finans som er eliminert i konsernbalansen.

NOTE 18 - GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

Likviditetsrisiko

Analyse som viser inn- og utbetalinger inklusive fremtidige rentebetalinger på de ulike tidspunkt. SpareBank 1 Nord-Norge utarbeider årlig en likviditetsstrategi, som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko. Hovedmålet for SpareBank 1 Nord-Norge er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding, i 12 måneder.

I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en "medium stress"-situasjon, der man ikke har tilgang på funding fra kapitalmarkedet. Banken styrer etter disse målene.

MORBANK

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 måneder	3 - 12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
2014						
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 129	743	800	49	43	2 764
Innvilgede ubenyttede kreditter og garantier	5 246	17	404	1 012	680	7 359
Innskudd fra og gjeld til kunder	45 275	459				45 734
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		869	2 967	15 268	2 196	21 300
Derivater	325	18	30	470	650	1 493
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		0	437	1 632	696	2 765
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-562	-408	-1 155	-408	-2 533
Andre forpliktelser		73	428		44	545
Ansvarlig lånekapital		16	49	1 492		1 557
Totale forpliktelser	51 975	1 633	4 707	18 768	3 901	80 984

2013

Gjeld til kredittinstitusjoner	424	2 516	443	860	49	4 292
Innvilgede ubenyttede kreditter og garantier	4 985	161	390	692	878	7 106
Innskudd fra og gjeld til kunder	42 337	2 137	415			44 889
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		675	3 473	13 397	252	17 797
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 518	483	1 813	346	4 160
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-550	-303	-988	-306	-2 147
Andre forpliktelser		713	21	701		1 435
Ansvarlig lånekapital					1 450	1 450
Totale forpliktelser	47 746	7 170	4 922	16 475	2 669	78 982

NOTE 18 - GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

KONSERN

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 måneder	3 - 12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
2014						
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 129	743	800	49	43	2 764
Innvilgede ubenyttede kreditter og garantier	5 246	17	404	1 012	680	7 359
Innskudd fra og gjeld til kunder	45 275	459				45 734
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		869	2 967	15 268	2 196	21 300
Derivater	325	18	30	470	650	1 493
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		0	437	1 632	696	2 765
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-562	-408	-1 155	-408	-2 533
Andre forpliktelser		73	526		44	643
Ansvarlig lånekapital		16	49	1 492		1 557
Totale forpliktelser	51 975	1 633	4 805	18 768	3 901	81 082

2013

Gjeld til kredittinstitusjoner	424	2 508	443	860	49	4 284
Innvilgede ubenyttede kreditter og garantier	4 985	161	390	692	878	7 106
Innskudd fra og gjeld til kunder	42 388	2 137	415			44 940
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		675	3 473	13 397	252	17 797
Derivater						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut		1 518	483	1 813	346	4 160
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn		-550	-303	-988	-306	-2 147
Andre forpliktelser		946	21	701		1 668
Ansvarlig lånekapital					1 450	1 450
Totale forpliktelser	47 797	7 395	4 922	16 475	2 669	79 258

NOTE 19 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Tabellen nedenfor viser forfallstidspunktet etter balansedagen for eiendeler og forpliktelser.

MORBANK

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.14						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	631					631
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 955	3 429	34	850	12	7 280
Utlån til og fordringer på kunder	9 245	654	2 087	9 643	35 727	57 356
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder						-215
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder						-273
Aksjer og andeler			241			241
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		756	810	5 645	2 372	9 583
Obligasjoner - holde til forfall			24	85		109
Obligasjoner - lån og fordringer					28	28
Finansielle derivater		190	609	1 322		2 121
Investeringer i konsernselskap					558	558
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					2 750	2 750
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					464	464
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			652			652
Sum eiendeler	12 831	5 029	4 457	17 545	41 911	81 285
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 129	743	800		92	2 764
Innskudd fra og gjeld til kunder	45 275	459				45 734
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	832	738	2 073	14 532	2 939	21 114
Finansielle derivater				1 467	26	1 493
Utsatt skatt	185					185
Andre forpliktelser			910			910
Ansvarlig lånekapital					1 350	1 350
Sum gjeld	47 421	1 940	3 783	15 999	4 407	73 550

NOTE 19 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSE

KONSERN

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.14						
Eiendeler						
Konter og fordringer på sentralbanker	685					685
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2 824	34	850	12	3 720
Utlån til og fordringer på kunder	9 320	661	2 227	11 883	37 314	61 405
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder						-171
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder						-392
Aksjer og andeler			241	232		473
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		756	810	5 645	2 372	9 583
Obligasjoner - holde til forfall			24	85		109
Obligasjoner - lån og fordringer					28	28
Finansielle derivater		190	609	1 322		2 121
Investeringer i konsernselskap						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					4 187	4 187
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					594	594
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			846			846
Sum eiendeler	10 005	4 431	4 791	20 017	44 507	83 188
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 123	743	800		92	2 758
Innskudd fra og gjeld til kunder	45 302	459				45 761
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	832	738	2 073	14 534	2 939	21 116
Finansielle derivater				1 467	26	1 493
Utsatt skatt	253					253
Andre forpliktelser			1 114			1 114
Ansvarlig lånekapital					1 350	1 350
Sum gjeld	47 510	1 940	3 987	16 001	4 407	73 845

MORBANK

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.13						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	612					612
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 982	145	74	256	13	4 470
Utlån til og fordringer på kunder	8 510	500	2 309	8 117	34 176	53 612
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder					-221	-221
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder					-189	-189
Aksjer og andeler			223	333		556
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		2 088	1 126	4 589	976	8 779
Obligasjoner - holde til forfall			6	104		110
Obligasjoner - lån og fordringer		6	728	1 550	34	2 318
Finansielle derivater	1	1	267	1 039		1 308
Investeringer i konsernselskap					553	553
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					2 436	2 436
Goodwill						
Eiendom, anlegg og utstyr					489	489
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			1 108			1 108
Sum eiendeler	13 105	2 740	5 841	15 988	38 267	75 941
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 589	800	800	103		4 292
Innskudd fra og gjeld til kunder	42 337	2 137	415			44 889
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	560	84	938	12 954	1 800	16 336
Finansielle derivater			21	701		722
Utsatt skatt	187					187
Andre forpliktelser		865				865
Ansvarlig lånekapital					1 450	1 450
Sum gjeld	45 673	3 886	2 174	13 758	3 250	68 741

NOTE 19 - FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

KONSERN

Beløp i mill kroner	På forespørsel	Under 3 mnd	3 - 12 mnd	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
31.12.13						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	655					655
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	904	145	74	256	13	1 392
Utlån til og fordringer på kunder	8 510	500	2 309	8 117	37 846	57 282
Individuell nedskrivning utlån og fordringer på kunder					-244	-244
Gruppenedskrivning utlån og fordringer på kunder					-209	-209
Aksjer og andeler			379	333		712
Obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi		2 088	1 126	4 589	976	8 779
Obligasjoner - holde til forfall			6	104		110
Obligasjoner - lån og fordringer		6	728	1 550	34	2 318
Finansielle derivater	1	1	267	1 034		1 303
Investeringer i konsernselskap						
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					3 564	3 564
Goodwill					81	81
Eiendom, anlegg og utstyr					595	595
Utsatt skattefordel						
Andre eiendeler			1 182			1 182
Sum eiendeler	10 070	2 740	6 071	15 983	42 656	77 520
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 581	800	800	103		4 284
Innskudd fra og gjeld til kunder	42 388	2 137	415			44 940
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	560	84	938	12 954	1 800	16 336
Finansielle derivater			21	701		722
Utsatt skatt		228				228
Andre forpliktelser		1 058				1 058
Ansvarlig lånekapital					1 450	1 450
Sum gjeld	45 529	4 307	2 174	13 758	3 250	69 018

NOTE 20 - NETTO RENTEINNETEKTER

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
Renteinntekter				
142	145	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26	20
2 399	2 442	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2 740	2 685
284	233	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	232	285
2 825	2 820	Sum renteinntekter	2 998	2 990
Rentekostnader				
65	58	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	60	62
1 062	929	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	919	1 058
454	478	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	480	454
131	113	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	113	131
1 712	1 578	Sum rentekostnader	1 572	1 705
1 113	1 242	Netto renteinntekter	1 426	1 285

NOTE 21 - NETTO PROVISJONSINNETEKTER OG ANDRE DRIFTSINNETEKTER

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
Provisjonsinntekter				
34	33	Garantiprovisjon	33	34
18	18	Interbankprovisjon	18	18
10	8	Kredittformidling	8	10
332	343	Formidlingsprovisjon bolig- og næringslån	343	332
2	3	Formidlingsprovisjon salgspantlån	3	2
33	31	Verdipapiromsetning og forvaltning	33	33
218	228	Betalingsformidling	228	223
		Meglerprovisjon	137	83
119	131	Forsikringstjenester	131	122
5	6	Andre provisjonsinntekter	6	35
771	801	Sum provisjonsinntekter	940	892
Provisjonskostnader				
7	7	Interbankprovisjon	7	7
39	38	Betalingsformidling	40	43
25	27	Andre provisjonskostnader	27	25
71	72	Sum provisjonskostnader	74	75
700	729	Sum netto provisjon	866	817
Andre driftsinntekter				
7	8	Driftsinntekter fast eiendom	14	16
		Eiendomsforvaltning og -omsetning		
28	13	Andre driftsinntekter	86	98
35	21	Sum andre driftsinntekter	100	114

NOTE 22 - INNETEKTER FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
23	16	Sum utbytte fra aksjer	16	27
58	0	Utbytte fra datterselskap		
181	134	Inntekt av eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	453	303
239	134	Sum inntekter av eierinteresser	453	303
-47	78	Obligasjoner og sertifikater - til virkelig verdi over resultat	78	-47
-8	16	Obligasjoner til amortisert kost - lån og fordringer	16	-8
0	0	Obligasjoner til amortisert kost - holde til forfall	0	0
-55	94	Sum inntekter fra obligasjoner og sertifikater	94	-55
2	-2	Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater	-2	2
-40	-42	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	-42	-40
26	-51	Verdiendring på øvrige finansielle derivater	-51	26
-12	-95	Sum inntekter fra finansielle derivater	-95	-12
162	71	Aksjer - til virkelig verdi over resultat	99	57
1	0	Aksjer - tilgjengelig for salg	0	1
163	71	Sum inntekter fra aksjer	99	58
25	35	Sum inntekt fra valutahandel	35	25
121	105	Gevinst/tap og netto verdiendringer på finansielle eiendeler	133	16
383	255	Sum netto inntekter fra andre finansielle investeringer	602	346

NOTE 23 - PERSONALKOSTNADER, YTELSER OG LÅN TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

I henhold til allmennaksjelovens bestemmelse § 6-16 a, skal styret fastsette retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Retningslinjene skal forelegges bankens representantskap, sml. allmennaksjeloven § 5-6 (3).

Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Styret bekrefter at retningslinjene om lederlønn for 2014, gitt i fjorårets erklæring, er blitt fulgt.

Retningslinjene

Styret behandlet retningslinjene for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i møte 24.02.15, hvor man videreførte fjorårets retningslinjer. Ny ordning om kjøp av rabatterte EK-bevis for konsernledelsen ble vedtatt av styret i 2014.

Følgende ble derfor vedtatt for det kommende regnskapsåret:

1. Definisjoner

Ledende ansatte forstås som konsernsjefen og konserndirektører. De samlede kompensasjonsordningene for ledende ansatte omfatter fast lønn, naturalytelse, individuelle pensjonsavtaler og kjøp av rabatterte EK-bevis.

2. Hovedprinsipper for fastsettelse av de samlede kompensasjonsordningene

Lederlønningene i SpareBank 1 Nord-Norge skal være konkurranse-dyktige, men ikke lønnsledende sammenlignet med bransjen for øvrig.

Hovedelementet i kompensasjonsordningen skal være den faste grunnlønnen. Ledende ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge har ingen individuelle eller kollektive bonusavtaler.

Ledende ansatte har anledning til å kjøpe EK-bevis med 30 % rabatt innenfor en årlig ramme. Bindingstid på 3 år fra kjøpsdato. Ordningen skal bidra til at ledende ansatte skal ha økt eierskap og deling av interessefellesskap med selskapets aksjonærer. Ingen i konsernledelsen benyttet seg av denne ordningen i 2014.

Individuelle pensjonsavtaler gir adgang til å fratruke ved 62 år.

Pensjonsordningen skal ivareta følgende tre formål:

- Medlemmer av konsernledelsen har rett og plikt til å fratruke sin stilling i konsernet ved fylte 62 år. Det gis imidlertid en åpning for å kunne stå lengre, dersom begge parter ønsker dette.
- Sikre at dersom 100 % pensjonstilværelse skulle bli løsningen, så skal det være mulighet for å ha alternativ inntekt for å opprettholde kjøpekraften, uten at det gjøres avkorting i pensjonsutbetalingen. For overskytende inntekter, har konsernet beholdt seg retten til å foreta avkortning i pensjonsutbetalingen. Øvrige opsjoner, aksjeprogrammer, etterlønnordninger og ulike former for variable elementer i godtgjørelsen, eller særskilte ytelse som kan komme i tillegg til basislønnen, skal ikke forekomme for ledende ansatte.
- Styret skal påse at lederlønningene ikke gir uheldige virkninger for konsernets omdømme.

3. Fastsettelse av lønn

Styret skal årlig vurdere konsernsjefens totale prestasjoner, herunder betingelser for fast avlønning. Tilsvarende skal konsernsjefen vurdere prestasjonene til ledende ansatte, herunder betingelser for fast avlønning.

4. Godtgjørelsesutvalget

Godtgjørelsesutvalget skal årlig innstille overfor styret om konsernsjefens fastlønn og eventuell annen godtgjørelse. Godtgjørelsesutvalget behandler også årlig de generelle retningslinjer for godtgjørelse til ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge, og fremlegger denne til behandling i styret. I tillegg skal Godtgjørelsesutvalget utarbeide en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til konsernsjefen og andre ledende ansatte, jf allmennaksjelovens bestemmelser. Erklæringen skal fremmes for styret.

5. Virkningsdato

Retningslinjene for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge gjøres gjeldende etter at saken er forelagt representantskapet.

PERSONALKOSTNADER, ANTALL ANSATTE OG ÅRSVERK

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
409	437	Lønn	587	552
26	35	Pensjonskostnader (note 25)	41	32
46	66	Sosiale kostnader	76	54
481	538	Sum personalkostnader	704	638
691	674	Gjennomsnittlig antall ansatte	966	959
647	639	Antall årsverk per 31.12.	927	922
678	670	Antall ansatte per 31.12.	966	966

NOTE 23 - PERSONALKOSTNADER, YTELSE OG LÅN TIL SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

YTELSER TIL KONSERNSJEF JAN-FRODE JANSON

Beløp i hele 1 000 kroner	2014	2013
Ytelsen til konsernsjef er sammensatt slik		
Ordinær lønn	3 509	2 643
Naturalytelser	294	289
Pensjonspremie	109	78

YTELSER TIL STYRET 2014

Beløp i hele 1 000 kroner	Styrehonorar	Andre godtgjørelser	Utlån	Antall EK-bevis 1)
Kjell Olav Pettersen (leder)	370	7		52 632
Sonja Djønne	181	12	3 088	5 000
Ingvild Myhre (ny fra mars 2014)	120	59		
Gunnar Kristiansen (sluttet august 2014)	80			44 276
Hans-Tore Bjerkaas	160	17		4 761
Greger Mannsverk	160	15		14 464
Ann-Christine Nybacka (sluttet mars 2014)	66			22 196
Pål Andreas Pedersen (nestleder)	193	102		
Vivi Ann Pedersen	160			13 123
Vivi Ann Movik	10			6 192
Anita Persen	160	70		3 081
Sum	1 500	282		

Nærstående til hovedstyremedlemmer

8 626

Utlån har vilkår og eventuelle sikkerhetsstillelser som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes representanter som har ansattevilkår.

YTELSER TIL KONTROLLKOMITEEN 2014

Beløp i hele 1 000 kroner	Honorarer	Andre godtgjørelser	Utlån	Antall EK-bevis 1)
Rigmor Abel	88	6		
Kåre Brynjulfsen	88	3		
Dag Norvang	88	3		
Tore Bråthen (leder)	144			2 596
Sum	408			

1) Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.14. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

Ytelser til representantskap

Det er i 2014 utbetalt samlet honorar på 843 900 kroner til 47 representanter. Det har vært avholdt 2 møter. Tilsvarende beløp for 2013, var 977 200 kroner til 49 representanter.

For de medlemmene som har inntekt over 12 G, har banken etablert en kollektiv livrente (topphatt) som ivaretar pensjonsforpliktelsene som faller utenfor pensjonskassens forpliktelser.

Pensjonsordning

SpareBank 1 Nord-Norge har i dag en ytelsespensjonsordning gjennom egen pensjonskasse som sammen med pensjon fra Folkestrygden skal gi en pensjon på omlag 70 % av inntekten ved pensjonsalder.

For bankens virksomhet gjelder dette 10 personer i 2014. Bankens premie til topphattforsikring for disse utgjør i 2014 omlag 2,4 mill kroner. I tillegg har konserndirektørene egne førtidspensjonsavtaler.

YTELSER TIL KONSERNLEDELSEN OG LEDENDE ANSATTE I DATTERSLSKAP 2014

Tittel/navn Beløp i hele 1 000 kroner	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Pensjons-premie og skatte-komp	Honorar 3)	Bonus	Pensjons-avtale	Opptjente pensjonsrettigheter siste år	Utlån	Antall EK-bevis 4)
Konsernsjef								
Jan-Frode Janson	3 803	160			1)	2)		9 523
Konserndirektør								
Rolf Eigil Bygdnes	2 017	1 122			1)	846	772	30 294
Konserndirektør								
Stig Arne Engen Overgang til annen stilling i konsernet fra 07.14	1 645	157			1)	359	4 259	8 194
Konserndirektør								
Geir Andreassen	1 787	911			1)	522	123	35 726
Konserndirektør								
Liv Bortne Ulriksen	1 857	139			1)	2)		36 200
Konserndirektør								
Elisabeth Utheim til 07.14	916	0			1)	304	1 162	8 310
Konserndirektør								
Petter Høiseth	1 863	139	135		1)	2)	3 735	1 154
Konserndirektør								
Per-Trygve Holmgren	1 646	695			1)		4 342	8 658
Konserndirektør								
Christian Overvaag	1 503	139			1)	2)		24 769
Konserndirektør								
Kåre A. Markussen til 06.14	1 392	314			1)		3 605	826
Konserndirektør								
Lasse Hagerupsen fra 06.14							1 787	
Regiondirektør								
Trude Glad	1 787	857			1)		1 231	7 003
Konserndirektør								
Hanne J. Nordgaard	1 760	139			1)	2)	388	1 865
Adm. direktør SpareBank 1 Finans								
Hermod Bakkejord	1 609	381			1)	292	588	26 986
Adm. direktør EiendomsMegler 1								
Kristin Amundsen	1 268	90	20	249		2)	1 234	28 639
Adm. direktør SNN Forvaltning								
Stig-Arne Pettersen	791			400		2)	1 804	24 090
Daglig leder SNN Regnskapshuset								
Tom Robert Aasnes	1 113	86		7		2)		9 523

1) Pensjonordning for inntekt over 12 G

2) Har avtale om innskuddspensjon

3) Styrehonorar fra datterselskap

4) Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.14. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

Det er etablert førtidspensjonavtaler for alle medlemmer i konsernledelsen. 70 % av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 62 år. Førtidspensjonsavtalene er å anse som driftspensjonsavtaler hvor det ikke er opparbeidet tradisjonelle pensjonsrettigheter. Banken har gjort regnskapsmessig avsetning av andel av fremtidige forpliktelsel for disse avtalene.

Konsernsjefen og ledende ansatte har alle en gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder. Det foreligger ingen avtaler om etterlønn.

Utlån til ansatte 1)	943 808
-----------------------------	---------

1) Lånerenten er 80 % av den til enhver tid gjeldende beste boliglånsrente for våre ordinære kunder, innenfor et maksimalt lånebeløp på 3 mill kroner. Ingen sikkerhetsstillelser er gitt på vegne av ansatte. Vilklårene på lånene avviker ikke fra generelle ansattevilkår.

Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør 7 mill kroner for 2014.

NOTE 23 - PERSONALKOSTNADER, YTELSER OG LÅN TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

YTELSER TIL HOVEDSTYRET 2013

Beløp i hele 1 000 kroner	Styrehonorar	Andre godtgjørelser	Utlån	Antall EK-bevis 1)
Kjell Olav Pettersen (leder)	364	48		52 632
Sonja Djønne	160	16	2 053	5 000
Roar Dons (sluttet mars 2013)	40			
Gunnar Kristiansen	160			36 076
Hans-Tore Bjerkaas (ny mars 2013)	120	18		4 761
Greger Mannsverk	160	37		14 464
Ann-Christine Nybacka	160	99		22 196
Pål Andreas Pedersen (nestleder)	193	78		
Vivi Ann Pedersen	160		446	13 123
Anita Persen	160	70		3 081
Sum	1 677	366		
Nærstående til hovedstyremedlemmer			1 742	

Utlån har vilkår og eventuelle sikkerhetsstillelser som for ordinære kunder, med unntak av de ansattes representanter som har ansattevilkår.

YTELSER TIL KONTROLLKOMITEEN 2013

Beløp i hele 1 000 kroner	Honorarer	Andre godtgjørelser	Utlån	Antall EK-bevis 1)
Rigmor Abel	88			
Kåre Brynjulfsen	88			2 596
Dag Norvang	88			
Tore Bråthen (leder)	144			
Sum	408			

1) Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.13.

Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

Ytelser til representantskap

Det er i 2013 utbetalt samlet honorar på 977 200 kroner til 49 representanter. Det har vært avholdt 2 møter. Tilsvarende beløp for 2012 var 540 000 kroner til 46 representanter.

For de medlemmene som har inntekt over 12 G, har banken etablert en kollektiv livrente (topphatt) som ivaretar pensjonsforpliktelsene som faller utenfor pensjonskassens forpliktelser.

Pensjonsordning

SpareBank 1 Nord-Norge har i dag en ytelsespensjonsordning gjennom egen pensjonskasse som sammen med pensjon fra Folketrygden skal gi en pensjon på omlag 70 % av inntekten ved pensjonsalder.

For bankens virksomhet gjelder dette 14 personer i 2013. Bankens premie til topphattforsikring for disse utgjør i 2013 omlag 3,5 mill kroner. I tillegg har konserndirektørene egne førtidspensjonsavtaler.

YTELSER TIL KONSERNLEDELSEN OG LEDENDE ANSATTE I DATTERSELSKAP 2013

Tittel/navn	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Pensjonspremie og skattekomp	Honorar 3)	Bonus	Pensjonsavtale	Opptjente pensjonsrettigheter siste år	Utlån	Antall EK-bevis 4)
Konersnsjef								
Jan Frode Janson	2 932	78			1)	2)	2 000	9 523
Konserndirektør								
Rolf Eigil Bygdnes	1 984	507	40		1)	820	1 108	30 294
Konserndirektør								
Stig Arne Engen	1 670	168			1)	296	4 090	8 202
Konserndirektør								
Geir Andreassen	1 649	249			1)	473	262	35 726
Konserndirektør								
Liv Bortne Ulriksen	1 935	94			1)	2)	1 481	55 700
Konserndirektør								
Elisabeth Utheim	1 583	215			1)	399	931	8 310
Konserndirektør								
Petter Høiseh	1 550	75			1)	2)	3 120	1 154
Regiondirektør								
Per-Trygve Holmgren	1 613	544			1)		2 444	8 658
Regiondirektør								
Christian Overvaag	1 331	75			1)	2)	148	34 769
Regiondirektør								
Kåre A. Markussen	1 604	649			1)		1 326	826
Regiondirektør								
Trude Glad	1 653	248			1)			7 003
Regiondirektør								
Hanne J. Nordgaard	1 675	88			1)	2)		4 245
Adm. direktør SpareBank 1 Finans								
Hermod Bakkejord	1 641	432			1)	280	722	
Adm. direktør EiendomsMegler 1								
Kristin Amundsen	1 298	83	20	160		2)	1 883	
Adm. direktør SNN Invest								
Kjell Ivar Helgesen	1 361	252			1)	874	2 896	
Adm. direktør SNN Forvaltning								
Stig-Arne Pettersen 01.07. - 31.12	392					2)	2 859	
Adm. direktør SNN Forvaltning								
Tom-Robin Solstad-Nøis 01.01. - 30.06	299			265				
Daglig leder SNN Regnskapshuset								
Tom Robert Aasnes	986	81				2)	1 500	

1) Pensjonordning for inntekt over 12 G

2) Har avtale om innskuddspensjon

3) Styrehonorar fra datterselskap

4) Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.13. Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

Det er etablert førtidspensjonavtaler for alle medlemmer i konsernledelsen. 70 % av pensjonsgrunnlaget ved fylte 62 år. Fratredelse er ved årsskiftet etter fylte 62 år. Førtidspensjonsavtalene er å anse som driftspensjonsavtale hvor det ikke er opparbeidet tradisjonelle pensjonsrettigheter. Banken har gjort regnskapsmessig avsetning av andel av fremtidige forpliktelser for disse avtalene.

Konsernsjefen og ledende ansatte har alle gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder. Det foreligger ingen avtaler om etterlønn.

Utlån til ansatte 1)

925 704

1) Lånerenten er 80 % av den til enhver tid gjeldende beste boliglånsrente for våre ordinære kunder, innenfor et maksimalt lånebeløp på 3 mill kroner. Ingen sikkerhetsstillelser er gitt på vegne av ansatte. Vilkårene på lånene avviker ikke fra generelle ansattevilkår.

Verdien på samlet rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør 8 mill kroner for 2013.

NOTE 23 - PERSONALKOSTNADER, YTELSE OG LÅN TIL- SAMT EGENKAPITALBEVIS EID AV LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

EGENKAPITALBEVIS EID AV REPRESENTANTSKAPSMEDLEMMER I SPAREBANK 1 NORD-NORGE PER 31.12.14

	Antall
Trond Mohn	2 124 024
Odd Erik Hansen	271 902
Bente Evensen	92 060
Marie Fangel	77 862
Berit Berg	46 363
Sissel Ditlefsen	35 926
Einar Frafjord	21 766
Ann-Kirsten Larsen	18 509
Roar Dons	12 852
Ulf Mathisen	12 631
Tom Rømer Svendsen	12 058
Kjell Kolbeinsen	11 046
Åshild Strømmesen	10 795
Asbjørg Jensvoll Strøm	8 404
May Britt Nilsen	6 525
Øyvind Pallesen	5 606
Daniel Nyhagen	4 710
Tone Marie Myklevoll	3 678
Frode Helgerud	3 050
Hans Olav Gjøvik	1 984
Therese Isaksen	321

Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.14.

Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie, eller selskap som nevnte personer har bestemmende innflytelse i.

EGENKAPITALBEVIS EID AV REPRESENTANTSKAPSMEDLEMMER I SPAREBANK 1 NORD-NORGE PER 31.12.13

	Antall
Kjell Kolbeinsen	1 422 652
Ole Ovesen	396 041
Odd Erik Hansen	226 513
Bente Evensen	92 060
Kjell Kræmer	79 499
Marie Fangel	77 862
Berit Berg	46 363
Sissel Ditlefsen	33 452
Einar Frafjord	21 766
Ann-Kirsten Larsen	18 509
Herman Mehren	14 276
Åshild Strømmesen	13 386
Ulf Mathisen	12 631
Tom Svendsen	12 058
Asbjørg Jensvoll Strøm	8 404
Daniel Nyhagen	7 310
May Britt Nilsen	6 525
Øyvind Pallesen	5 606
Tone Marie Myklevoll	3 678
Frode Helgerud	3 050
Hans Olav Gjøvik	1 984
Reidun Kristiansen	600
Therese Isaksen	321
Jan Hugo Sørensen	147

Tallene viser antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nord-Norge per 31.12.13.

Det er også tatt med egenkapitalbevis eiet av den nærmeste familie, eller selskap som nevnte personer har bestemte innflytelse i.

NOTE 24 - DRIFTSKOSTNADER

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
481	538	Personalkostnader	704	638
497	501	Andre driftskostnader	624	571
978	1 039	Sum driftskostnader	1 328	1 209

SPESIFIKASJONER AV DRIFTSKOSTNADER

Personalkostnader

409	437	Lønn	587	552
26	35	Pensjonskostnader	41	32
46	66	Sosiale kostnader	76	54
481	538	Sum personalkostnader	704	638

Administrasjonskostnader

109	107	Utviklingskostnader	107	109
52	60	EDB kostnader	67	58
56	57	Markedsføring	75	69
29	29	Reise- og opplæringskostnader	32	32
9	8	Kommunikasjon	9	10
11	11	Porto	12	12
19	17	Konsulentbistand	22	24
12	12	Verditransport	12	12
6	7	Kontorhold	9	7
3	3	Inkasso	4	4
50	50	Avskrivinger	97	53
31	30	Driftskostnader faste eiendommer	33	32
1	1	Godtgjørelser til ekstern revisor 1)	2	2
109	109	Øvrige driftskostnader	143	147
497	501	Andre driftskostnader	624	571

1) Godtgjørelse til ekstern revisor (Beløp i hele 1 000 kroner)

807	1 119	Lovbestemt revisjon	2 127	1 934
	63	Andre attestasjonstjenester	63	239
4		Skatterådgivning		4
50	11	Andre ikke-revisjonstjenester	63	90
861	1 193	Sum godtgjørelse til ekstern revisor	2 253	2 267

NOTE 25 - PENSJONER

SpareBank 1 Nord-Norge har kollektive tjenestepensjonsordninger for sine ansatte. SpareBank 1 Nord-Norge er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet har innskuddspensjonsordning og en lukket ytelsespensjonsordning. Innskuddspensjonsordningen er tegnet hos SpareBank 1 Forsikring. Ytelsespensjonsordningen administreres i egen pensjonskasse, SpareBank 1 Nord-Norges Pensjonskasse, som forvalter pensjonsmidlene innenfor de retningslinjer som gjelder for pensjonskasser.

Full pensjon i ytelsespensjonsordningen krever 30 års opptjening, og gir rett til alderspensjon på differansen mellom 70 % av lønn ved fratredelse og beregnet ytelse fra Folketrygden. Ved beregning av pensjon fra Folketrygden, er det lagt til grunn 1 G (Folketrygdens grunnbeløp) ved beregning av grunnpensjon. Ordningen omfatter ikke ektefellepensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Ordningen er tilpasset Lov om foretakspensjon. Ny AFP-ordning i privat sektor ble vedtatt i februar 2010 og trådte i kraft fra 01.01.11. Avsatt forpliktelse knyttet til gammel AFP-ordning for ansatte født etter 1948, ble gjort opp og inntektsført i resultatregnskapet i 2010. Tilsvarende ble gjort på forpliktelsen knyttet til ansatte født i perioden fra og med 1944 til og med 1948, som ikke valgte å gå av etter reglene i den gamle AFP-ordningen. Ny AFP-ordning er klassifisert som en ytelsesbasert ordning. På grunn av mangelfull informasjon for måling og allokering av ny AFP, vil ordningen regnskapsføres som om den var en innskuddsbasert ordning. Dette innebærer at pensjonskostnaden føres årlig i takt med premieinnbetalinger til Fellesordningen for LO/NHO. Det er ikke satt av en løpende pensjonsforpliktelse i konsernets balanse.

I tillegg til pensjonsforpliktelsen som forvaltes av pensjonskassen, har banken egen pensjonsforsikring for ansatte hvor ordinær lønn overstiger 12 G. Dette er en kollektiv livrenteforsikring tegnet i forsikringsselskapet Storebrand. Konsernet har også egen ytelsesbasert førtidspensjonsavtale for enkelte ledende ansatte.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, og ved måling av påløpte forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsens størrelse. Både verdien av pensjonskassens forpliktelser, pensjonsforsikring i annet forsikringsselskap og de usikrede forpliktelsene er medtatt i beregningene nedenfor.

Fra 01.01.13 er IAS 19 "Ytelser til ansatte" endret i forhold til basis for beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader.

Konsernet har tidligere benyttet korridormetoden for regnskapsføring av uamortiserte estimatavvik. Korridormetoden er ikke lenger tillatt, og alle estimatavvik skal føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader under utvidede resultatposter, såkalt OCI (Other Comprehensive Income). Etter IAS 19, beregnes periodens netto rentekostnad ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelse. Netto rentekostnad består av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetalinger og utbetaling av pensjon, hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte, regnskapsføres fortløpende mot OCI.

Konsernets netto pensjonsmidler 31.12.12 økte til 89 mill kroner. Per 31.12.14 er aktuarberegningene foretatt etter endret dødelighetstariiff K2013BE (beste estimat).

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Netto pensjonsforpliktelse i balansen				
655	810	Nåverdi av fremtidige pensjonsforpliktelser	829	671
787	861	Estimert verdi av pensjonsmidler	880	808
-132	-51	Netto pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	-51	-137
0	0	Ikke-innregnede estimatavvik (eventuelle aktuarielle gevinster og tap)	0	0
1	1	Arbeidsgiveravgift	1	1
-131	-50	Netto pensjonsforpliktelse/ -midler i balansen	-50	-136
Faktabaserte justeringer av ytelsesbaserte forpliktelser i %				
5 %	6 %	Avvik mellom forventet og virkelig avkastning av pensjonsmidler i %	6 %	5 %

NOTE 25 - PENSJONER

MORBANK			KONSERN	
2013	2014		2014	2013
Periodens pensjonskostnad				
14	13	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	14	14
24	25	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	26	25
-28	-29	Forventet avkastning på pensjonsmidler	-30	-29
		Estimatavvik innregnet i perioden		
		Effekter av endret pensjonsplan		
10	9	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	10	10
1	1	Periodisert arbeidsgiveravgift	1	2
11	10	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	11	12
		Curtailment/settlement		
10	11	Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning	11	11
5	14	Øvrig pensjonskostnad	15	7
26	35	Total pensjonskostnad inkludert arbeidsgiveravgift	37	30
8,8 %	8,2 %	Faktisk avkastning på pensjonsmidler	8,2 %	8,8 %
31.12.13	31.12.14		31.12.14	31.12.13
Bevegelse i netto balanseført pensjonsforpliktelse fra ytelsesbasert ordning				
-89	-132	Netto pensjonsforpliktelse i balansen per 01.01.	-136	-89
	-22	Korrigerings mot egenkapital inngående balanse 01.01.	-22	
-20	115	Korrigerings mot egenkapital utgående balanse 31.12.	119	-23
11	10	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	11	12
-6	-2	Utbetalt over drift	-2	-6
-28	-19	Innbetalt pensjonspremie ytelsesbaserte ordninger	-20	-30
-132	-50	Netto pensjonsforpliktelse/-midler i balansen per 31.12.	-50	-136
50	44	Øvrige pensjonsforpliktelser (førtidspensjonsavtale)	44	50
13	12	Korrigerings mot egenkapital øvrige pensjonsforpliktelser	12	13
-82	-6	Netto total pensjonsforpliktelse per 31.12.	-6	-86
Forutsetninger				
4,00 %	2,30 %	Diskonteringsrente	2,30 %	4,00 %
4,00 %	2,30 %	Forventet avkastning på midlene	2,30 %	4,00 %
2,00 %	2,50 %	Fremtidig lønnsutvikling	2,50 %	2,00 %
3,50 %	2,50 %	G-regulering	2,50 %	3,50 %
0,60 %	0,00 %	Pensjonsregulering	0,00 %	0,60 %
6,00 %	14,10 %	Arbeidsgiveravgift forpliktelse	14,10 %	6,00 %
6,00 %	14,10 %	Arbeidsgiveravgift kostnad	14,10 %	6,00 %
0,00 %	0,00 %	Frivillig avgang over 50 år	0,00 %	0,00 %
2,00 %	2,00 %	Frivillig avgang inntil 50 år	2,00 %	2,00 %
60,00 %	60,00 %	Forventet AFP-uttak fra 62 år	60,00 %	60,00 %
K2013BE	K2013BE	Dødelighet, giftemålsansynlighet etc.	K2013BE	K2013BE
IR2003	IR2003	Uførhet	IR2003	IR2003
866	847	Antall ansatte som er omfattet av ordningen	864	883

31.12.13	31.12.14	SAMMENSETNING AV PENSJONSMIDLER	31.12.14	31.12.13
Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier				
<i>Investeringskategori</i>				
65 %	63 %	Obligasjoner	63 %	65 %
32 %	34 %	Aksjer	34 %	32 %
2 %	2 %	Eiendom	2 %	2 %
1 %	1 %	Annet	1 %	1 %
100 %	100 %	Sum	100 %	100 %

Sensitivitet

Estimatene er basert på fakta og omstendigheter per 31.12.14 forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimater.

	Diskonterings- rente		Lønns- regulering		Årlig (G) regulering		Pensjons- regulering		Forventet gjenstående levetid	
KONSERN	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 år	-1 år
Endringer i pensjon										
- Forandring ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	-107	134	36	-30	-13	16	103	N/A	31	-33
- Estimert forandring netto pensjonskostnader	-5	9	3	-2	-1	1	7	N/A	1	-1
MORBANK										
Endringer i pensjon										
- Forandring ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	-105	131	34	-29	-13	16	101	N/A	30	-32
- Estimert forandring netto pensjonskostnader	-5	9	2	-2	-1	1	6	N/A	1	-1

NOTE 26 - SKATT

MORBANK			KONSERN	
2013	2014	Beløp i mill kroner	2014	2013
Sammensetning av resultatført skatt				
174	151	Resultatført periodeskatt	176	204
15	20	Resultatført utsatt skatt	33	13
		Skatt virksomhet holdt for salg	10	
3	4	For mye/lite avsatt skatt tidligere år/korrekasjoner	4	-3
192	175	Skatt	223	214
11	12	Formueskatt (ført som andre driftskostnader)	12	11
		Skatt virksomhet holdt for salg	-10	
203	187	Resultatført skatt	225	225
185	163	Balansført betalbar skatt	188	215
Endring i netto utsatt skatt/-skattefordel				
15	20	Resultatført utsatt skatt	33	13
		Utsatt skatt konsolidert ny datter - IB-effekt	9	
-1	-22	Estimatendringer pensjonsmidler/andre endringer ført direkte mot egenkapital	-17	-1
14	-2	Sum endring i netto utsatt skatt/-skattefordel	25	12
31.12.13	31.12.14		31.12.14	31.12.13
Midlertidige forskjeller og balansført utsatt skatt/skattefordel				
Midlertidige forskjeller på:				
-16	-16	- Anleggsmidler	277	179
		- Omløpsmidler		
132	50	- Pensjonsforpliktelse	50	136
575	651	- Andre midlertidige forskjeller	623	551
		Fremførbart underskudd	-12	-20
691	685	Sum midlertidige forskjeller	938	846
-187	-185	Balansført utsatt skatt/skattefordel - 27%	-253	-228
2013	2014		2014	2013
Endring i midlertidige forskjeller				
Midlertidige forskjeller på:				
-1	0	- Anleggsmidler	98	47
		- Omløpsmidler	0	1
34	-82	- Pensjonsforpliktelse	-86	43
41	76	- Andre midlertidige forskjeller	72	43
		Fremførbart underskudd	8	-8
74	-6	Sum endring midlertidige forskjeller	92	126
21	-2	Endring i utsatt skatt/skattefordel - 27%	25	34
	22	Endringer ført direkte mot egenkapital	8	-13
-6		Effekt av overgang fra 28% til 27% utsatt skatt		-8
15	20	Korrigert resultatført endring i utsatt skatt/skattefordel - 27%	33	13
Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt				
309	248	27 % av resultat før skatt	363	334
-110	-77	Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	-154	-107
11	12	Formueskatt	12	11
-1	4	For mye/lite avsatt tidligere år	4	-5
-6		Effekt av overgang fra 28% til 27% utsatt skatt		-8
203	187	Resultatført periodeskatt	225	225
18,2 %	20,1 %	Effektiv skattesats (skattekostnad i prosent av resultat før skatt)	17,1 %	18,9 %

NOTE 27 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

I tabellen under fremkommer finansielle eiendeler og forpliktelser som er klassifisert som holdt for omsetning eller bestemt ved første gangs innregning verdsatt til virkelig verdi over resultatregnskapet. Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes til, eller en forpliktelse kan innfris ved en transaksjon mellom uavhengige parter. Verdien fastsettes etter ulike metoder innenfor tre nivåer.

Nivå 1: Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår børsnoterte aksjer eller fondsandeler, statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder. Pris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksternt observerbare priser, kurser eller renter, og disse prisene er faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

Nivå 2: Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene. Kategorien inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår også obligasjoner og interbankderivater som renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter med observerbare prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg, basisswapper mellom valutaslagene NOK, EUR, USD og GBP og rente- og valutaderivater mot kunder med uvesentlig kredittmargin.

Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata, i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter. Alternativt at instrumentet er handlet i et aktivt marked som er substansielt likt det aktuelle instrument.

Nivå 3: Finansielle instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata, og hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Ved bruk av verdsettelsesteknikker justeres verdien for kreditt- og likviditetsrisiko. Prisen for risiko for tilsvarende instrumenter legges til grunn for vurderingen. Fra og med 2013 har banken benyttet modell i samsvar med IFRS 13 om måling av virkelig verdi, hvor en "exit-pris"-vurdering legges til grunn. I verdsettelsesmodellen tas det hensyn til kredittpåslag og endringer i kredittisiko. Dette kredittpåslaget er redusert fra og med april 2014 med 1,2 rentepunkter. Totaleffekt av denne justeringen er ikke vesentlig og utgjør om lag 2 mill kroner.

MORBANK

Beløp i mill kroner	Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
Eiendeler 31.12.14	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	208	423		631
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			6 304	6 304
Aksjer til virkelig verdi	93		140	233
Obligasjoner til virkelig verdi	3 556	6 027		9 583
Finansielle derivater til virkelig verdi		2 121		2 121
Sum eiendeler	3 857	8 571	6 444	18 872

Forpliktelser 31.12.14

Finansielle derivater		1 493		1 493
Sum forpliktelser		1 493		1 493

Eiendeler 31.12.13

Kontanter og fordringer på sentralbanker	224	388		612
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			7 540	7 540
Aksjer til virkelig verdi	84		472	556
Obligasjoner til virkelig verdi	2 503	6 289		8 792
Finansielle derivater til virkelig verdi		1 303		1 308
Sum eiendeler	2 811	7 980	8 012	18 808

Forpliktelser 31.12.13

Finansielle derivater		722		722
Sum forpliktelser		722		722

NOTE 27 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

KONSERN

Beløp i mill kroner	Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
Eiendeler 31.12.14	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	208	477		685
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			6 304	6 304
Aksjer til virkelig verdi	93		373	466
Obligasjoner til virkelig verdi	3 556	6 027		9 583
Finansielle derivater til virkelig verdi		2 121		2 121
Sum eiendeler	3 857	8 625	6 677	19 159

Forpliktelser 31.12.14

Finansielle derivater		1 493		1 493
Sum forpliktelser		1 493		1 493

Eiendeler 31.12.13

Kontanter og fordringer på sentralbanker	224	431		655
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi			7 540	7 540
Aksjer til virkelig verdi	84		528	612
Obligasjoner til virkelig verdi	2 503	6 289		8 792
Finansielle derivater til virkelig verdi		1 303		1 303
Sum eiendeler	2 811	8 023	8 068	18 902

Forpliktelser 31.12.13

Finansielle derivater		722		722
Sum forpliktelser		722		722

ÅRETS VERDIENDRINGER PÅ INSTRUMENTER I NIVÅ 3

Beløp i mill kroner	Finansiell eiendel				Finansiell forpliktelse
	Utlån	Aksjer	Obligasjoner	Fin.derivater	Fin.derivater
Balanseført verdi 01.01.	7 540	528	0	0	0
Netto gevinst (-)/tap (+) gjennom året	-97	79			
Tilgang/kjøp i året	561	7			
Avgang/salg	-1 700	-241			
Balanseført verdi 31.12.	6 304	373	0	0	0

NOTE 28 - VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Som det fremgår i note 2, har banken og konsernet en del finansielle instrumenter i balansen som vurderes til amortisert kost. Amortisert kost innebærer verdifastsettelse etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, justert for eventuelt verditap. Beregningene er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Amortisert kost vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurderinger av de samme finansielle instrumentene. Dette kan bl.a. skyldes ulik oppfatning av markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over estimert virkelig verdi på poster som i regnskapet er bokført til amortisert kost. Verdiene er beregnet ut fra priser i aktive markeder der dette er tilgjengelig, interne metoder som beregner dette teoretisk, eller sammenligninger av priser på instrumenter i porteføljen, i forhold til siste tilgjengelige transaksjon.

MORBANK					KONSERN					
2013		2014		Nivå	Beløp i mill kroner Eiendeler	Nivå	2014		2013	
Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi				Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
4 470	4 470	7 280	7 280	3	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	3 720	3 720	1 392	1 392
45 662	45 702	50 565	50 603	3	Utlån til og fordringer på kunder	3	54 576	54 538	49 329	49 178
2 303	2 306	28	26	2,3	Obligasjoner, lån og fordringer	2,3	26	28	2 306	2 303
112	113	108	111	2,3	Obligasjoner holde til forfall	2,3	111	108	113	112
52 547	52 591	57 981	58 020		Sum eiendeler balanseført til amortisert kost		58 433	58 394	53 140	52 985
Forpliktelser										
4 292	4 292	2 764	2 764	3	Gjeld til kredittinstitusjoner	3	2 758	2 758	4 284	4 284
44 889	44 889	45 734	45 734	3	Innskudd fra kunder	3	45 761	45 761	44 940	44 940
16 336	16 740	21 114	21 855	2	Verdipapirgjeld	2	21 857	21 116	16 740	16 336
1 450	1 450	1 350	1 391	2	Ansvarlig lånekapital	2	1 391	1 350	1 450	1 450
65 517	65 921	69 612	70 353		Sum forpliktelser balanseført til amortisert kost		70 376	69 635	65 964	65 560
<i>Forpliktelser og garantiansvar utenfor balansen</i>										
2 121		2 290			Garantiansvar			2 290		2 121
6 218		5 581			Pantstillelser			5 581		6 218
<i>Forpliktelser i balansen</i>										
4 065		5 728			Balanseført verdi av obligasjoner som ligger i Norges Bank depot			5 728		4 065
2 153					Balanseført verdi på obligasjoner pantsatt i bytteordningen					2 153

Som det fremgår i note 28, fastsettes virkelig verdi etter ulike metoder innenfor tre nivåer. Dersom virkelig verdi hadde vært benyttet som verdsettelsesprinsipp på finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost, ville følgende nivåer vært benyttet:

Nivå 2: Finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene. Kategorien inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår også obligasjoner med prisnoteringer på Reuters, Bloomberg, eller norske ligningskurser per 31.12.14.

Nivå 3: Finansielle instrumenter som verdsettes på annen måte enn basert på observerbare markedsdata, og hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder. I 2014 har banken benyttet modell i samsvar med IFRS 13 om måling av virkelig verdi, hvor en "exit-pris" vurdering legges til grunn. I verdsettelsesmodellen tas det hensyn til kredittpåslag og endringer i kredittisiko.

NOTE 29 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Som det fremgår i note 2, er verdipapirene sertifikater og obligasjoner klassifisert som enten holdt for omsetning (handelsportefølje og unoterte), lån og fordringer eller holde til forfall. Handelsporteføljen er verdsatt til børskurs på balansedagen.

Øvrige papirer til virkelig verdi er verdsatt etter verdsettelsesmetoder basert på observerbare markedsdata. Papirer i kategoriene lån og fordringer og holde til forfall, er verdsatt til amortisert kost.

SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE PAPIRER FORDELT PÅ UTSTEDERSEKTOR

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
		Stat og statsgaranterte		
2 749	1 814	- pålydende	1 814	2 749
2 747	1 919	- virkelig verdi	1 919	2 747
2 747	1 919	- balanseført beløp	1 919	2 747
		Annen offentlig utsteder		
560	1 089	- pålydende	1 089	560
571	1 102	- virkelig verdi	1 102	571
571	1 102	- balanseført beløp	1 102	571
		Finansielle foretak		
5 158	6 193	- pålydende	6 193	5 158
5 220	6 281	- virkelig verdi	6 281	5 220
5 220	6 281	- balanseført beløp	6 281	5 220
		Ikke-finansielle foretak		
252	282	- pålydende	282	252
254	281	- virkelig verdi	281	254
254	281	- balanseført beløp	281	254
8 792	9 583	Sum sertifikater og obligasjoner holdt for omsetning	9 583	8 792
		Finansielle foretak		
2 234		- pålydende		2 234
2 238		- virkelig verdi		2 238
2 232		- balanseført beløp		2 232
		Ikke-finansielle foretak		
84	29	- pålydende	29	84
68	26	- virkelig verdi	26	68
71	28	- balanseført beløp	28	71
2 303	28	Sum sertifikater og obligasjoner klassifisert som lån og fordringer	28	2 303
		Finansielle foretak		
115	111	- pålydende	111	115
113	111	- virkelig verdi	111	113
112	109	- balanseført beløp	109	112
112	109	Sum sertifikater og obligasjoner klassifisert som holdt til forfall	109	112
11 207	9 720	Sum sertifikater og obligasjoner	9 720	11 207

Omklassifiserte obligasjoner

Som følge av de ekstraordinære markedsforholdene, ble deler av bankens omløpsportefølje illikvid i 2008. Etter endringen i de internasjonale regnskapsstandardene i oktober 2008, valgte konsernet å omklassifisere deler av obligasjonsporteføljen per 01.07.08, fra kategorien holdt for omsetning til kategoriene lån og fordring eller holde til forfall, da papirene ikke lenger ble forventet solgt før forfall.

I kategorien holde til forfall ligger noterte papirer, de unoterte ligger som lån og fordringer. Disse papirene er verdsatt til amortisert kost. De tidligere foretatte nedskrivninger vil etter omklassifiseringen bli reversert over porteføljens gjenværende løpetid, som per 31.12.14 i snitt er 1,97 år, og inntektsføres i tillegg til løpende kupongrenter under netto renteinntekter. Totalt er det amortisert 0,9 mill kroner i perioden 01.01.14-31.12.14.

For perioden 01.07.08-31.12.13 er det tidligere amortisert 77 mill kroner. Dersom omklassifiseringen ikke hadde vært foretatt, ville konsernet ha kostnadsført 212 mill kroner siste halvår 2008, som urealisert tap på grunn av økte kredittspreader. Per 31.12.14 ville beløpet vært en urealisert gevinst på 5,2 mill kroner. Det har vært gjennomført nedskrivning på grunn av varige verdifall i denne porteføljen per 31.12.12 med totalt 87,5 mill kroner. Nedjusterte obligasjoner er innfridd eller realisert med et tap på 76,8 mill kroner. Det er i 2014 inntektsført 5,8 mill kroner i urealisert agio knyttet til denne porteføljen.

Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
<i>Holde til forfall</i>		
Bokført verdi	109	111
Nominell verdi (pålydende)	111	115
Teoretisk markedsverdi	111	113
<i>Lån og fordringer</i>		
Bokført verdi	28	75
Nominell verdi (pålydende)	29	90
Teoretisk markedsverdi	26	74
Sum bokført verdi	137	186

NOTE 30 - AKSJER OG ANDELER

Som det fremgår i note 2, har SpareBank 1 Nord-Norge aksjeporteføljer innen kategoriene holdt for omsetning (handelsportefølje), bestemt verdsatt til virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Handelsporteføljen er verdsatt til børskurs på balansedagen.

Øvrige aksjer til virkelig verdi er verdsatt etter verdsettelsesmetoder basert på observerbare markedsdata, estimerte kontantstrømmer eller vurdering av eiendeler og gjeld. Der virkelig verdi ikke kan måles på en pålitelig nok måte, er kostpris benyttet. Aksjer i kategorien tilgjengelig for salg er kjøpt med intensjon om å beholde dem som en langsiktig plassering, og er verdsatt til kostpris.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
84	93	Aksjer i handelsportefølje til virkelig verdi	93	84
465	140	Aksjer bestemt verdsatt til virkelig verdi	373	621
7	7	Aksjer tilgjengelig for salg	7	7
556	240	Sum aksjer og andeler	473	712

AKSJER HOLDT FOR OMSETNING

Spesifikasjon per 31.12.14

Selskapets navn Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris - eierandel i kr	Markedsverdi	Bokført verdi
Egenkapitalbevis					
Klepp Sparebank (KLEG)	2 300	0,214 %	267	221	221
Helgeland Sparebank (HELG)	2 200	0,012 %	105	121	121
Sparebanken Ringerike Hadeland (RING)	5 394	0,039 %	680	836	836
Sparebanken Øst (SPOG)	2 482	0,012 %	94	126	126
Sparebank 1 SMN (MING)	75 096	0,058 %	3 678	4 393	4 393
Sandnes Sparebank (SADG)	6 865	0,097 %	580	714	714
Sparebank 1 Nøtterøy-Tønsberg (NTSG)	5 580	0,519 %	627	539	539
Sparebanken Møre (MORG)	7 568	0,077 %	1 335	1 634	1 634
Sparebanken Vest (SVEG)	17 993	0,057 %	841	909	909
Sum egenkapitalbevis			8 207	9 493	9 493

Spesifikasjon per 31.12.14

Selskapets navn Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris -eierandel i kr	Markedsverdi	Bokført verdi
Aksjer					
ABG Sundal Collier	50 000	0,011 %	240	242	242
Statoil ASA	30 316	0,001 %	4 329	3 977	3 977
Storebrand ASA	17 500	0,004 %	622	511	511
Yara International	8 000	0,003 %	2 273	2 670	2 670
Telenor ASA	25 000	0,002 %	3 123	3 787	3 787
Tomra Systems ASA	12 500	0,008 %	640	719	719
DNB ASA	19 269	0,001 %	1 988	2 133	2 133
Gjensidige Forsikring	4 648	0,001 %	518	567	567
Norwegian Air Shuttle	3 338	0,009 %	716	922	922
Royal Caribbean Cruises	3 150	0,001 %	705	1 946	1 946
Subsea 7 S.A.	3 500	0,001 %	459	268	268
Orkla ASA A-Aksjer	19 905	0,002 %	992	1 018	1 018
Marine Harvest ASA	16 811	0,004 %	1 229	1 730	1 730
Norsk Hydro ASA	72 015	0,003 %	2 016	3 066	3 066
Petroleum Geo-Service	6 801	0,003 %	299	288	288
Det Norske Oljeselskap	11 637	0,006 %	781	464	464
Visa Inc. A-Aksjer (USD)	5 035	0,001 %	2 156	9 908	9 908
Visa Inc. C-Aksjer (USD)	11 749	0,002 %	5 031	23 122	23 122
EAM Solar ASA	3 750	0,074 %	300	236	236
Hemfosa Fastigheter Pref. (SEK)	1 230	0,025 %	376	395	395
Investor B (SEK)	5 000	0,001 %	1 334	1 366	1 366
Lerøy Seafood Group	2 000	0,004 %	492	546	546
Salmar ASA	5 000	0,004 %	309	638	638
Sum aksjer			30 928	60 519	60 519

Fond

DNB OBX	55 140	0,245 %	2 011	2 798	2 798
DBX MSCI WORLD ETF (EUR)	28 800	0,040 %	6 602	9 661	9 661
MSCI Emerging Markets Index (EUR)	7 100	0,009 %	1 501	1 990	1 990
MSCI Europe Index UCITS ETF (EUR)	19 700	0,040 %	5 867	8 264	8 264
Sum fond			15 981	22 713	22 713
Sum aksjer holdt for omsetning			55 116	92 725	92 725

AKSJER BESTEMT VERDSATT TIL VIRKELIG VERDI

Bank 1 Oslo	218 841	4,8 %	78 005	136 854	136 854
BankAsept AS	3 401	3,4 %	1 700	1 700	1 700
Nordito Property AS	441 658	4,4 %	1 305	1 722	1 722
Bank Tavrishesky (RUB) 1)	104 821 999	9,3 %	122 284	0	0
Sum aksjer bestemt verdsatt til virkelig verdi			203 294	140 276	140 276

1) Bokført verdi av Bank Tavrishesky er anskaffelseskost, justert for valutakursendring.

NOTE 30 - AKSJER OG ANDELER

AKSJER TILGJENGELIG FOR SALG

Spesifikasjon per 31.12.14

Selskapets navn Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris -eierandel i kr	Markedsverdi	Bokført verdi
Aksjer tilgjengelig for salg					
Sparebankmaterieell AS	2 312	7,3 %	225	225	225
TIL Holding AS	1 346 293	26,2 %	13 450	3 002	3 002
S.W.I.F.T (EUR)	11		79	89	89
Trygg Parkering	120		4 200	4 200	4 200
Sum aksjer tilgjengelig for salg			17 954	7 516	7 516
Sum aksjer og andeler morbank			276 364	240 517	240 517

Aksjeposter eid av SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS per 31.12.14

Aksjene og andelene er, med ett unntak, klassifisert som aksjer bestemt bokført til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Investering i Bodø-Gruppen AS er vurdert som tilgjengelig for salg etter IFRS 5, det vil si vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi.

Verdiendringen føres over resultatregnskapet på egen linje "Resultat fra virksomhet holdt for salg".

AKSJER BESTEMT VERDSATT TIL VIRKELIG VERDI

Beløp i hele 1 000 kroner	Antall aksjer	Eierandel i %	Kostpris	Markedsverdi	Bokført verdi
Andel i Nord II IS		69,7 %	144 316	146 980	146 980
Andel i Nord I IS		60,9 %	107 013	58 909	58 909
Nordisk Areal Invest AS	238 247	4,0 %	16 082	12 151	12 151
Viking Venture III LP	32 475	0,9 %	3 107	3 745	3 745
NorInnova Technology Transfer AS	613	3,7 %	2 900	2 756	2 756
Nord I AS	618 300	61,8 %	1 855	1 994	1 994
Meløy Næringsutvikling AS	337	12,5 %	1 452	337	337
Helse Investering AS	600	40,0 %	604	720	720
Div investeringer (under kr 110 000)			823	816	816
Saltenposten	50	2,5 %	565	565	565
Sentrums Næringshage AS	387	6,3 %	517	517	517
Kapnord Fond AS	4 145	6,8 %	4 654	415	415
Tromsprodukt AS	10	1,9 %	392	392	392
MariNor AS	60	13,2 %	343	343	343
Nord Kapitalforvaltning AS	1 000 000	30,0 %	68	139	139
Bodø Industrier AS	12	0,4 %	108	108	108
Målselindustri Bygg AS	10	8,6 %	104	104	104
Bodø reg.Utviklingsselskap AS	1 000	5,6 %	100	100	100
Norinnova Invest AS (A-aksjer)	3 288	8,3 %	3 669	0	0
Norinnova Invest AS (B-aksjer)	332	6,6 %	332	0	0
Ibidium Norden AS	115 865	10,5 %	2 449	0	0
Såkorinvest Nord AS	16 250	17,5 %	3 000	0	0
Nord Norge Eiendom IV AS	1 685	100,0 %	20 037	0	0
Breivoll Inspection Technologies AS	1 150	2,6 %	1 549	0	0
Bodø-Gruppen Invest AS	1 210	33,3 %	1 222	0	0
Bodø-Gruppen AS	25 000	41,7 %	27 895	0	0
Sum aksjer SNN Portefølje AS			345 156	231 091	231 091
Aksjer eid av SNN Regnskapshuset; div aksjer (under kr 100 000)			126	1 207	1 207
Sum aksjer og andeler konsern			621 646	472 815	472 815

NOTE 30 - AKSJER OG ANDELER

Nord-Norge Eiendom IV AS er konsolidert inn i SpareBank 1 Nord-Norge sitt konsernregnskap, og er derfor ikke konsolidert inn i SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS sitt regnskap.

Selskapet har eierandel på 60,9 % i Nord I AS og Nord I IS, og 69,7 % i Nord II AS. Underliggende avtaleverk mellom aksjonærene begrenser stemme- og innflytelsesrett til 50 %. Investeringene er derfor ikke å anse som datterselskap.

Nord I og Nord II forvaltes som og kategoriseres som en risiko-kapitalorganisasjon etter IAS 28. Selskapet er derfor unntatt fra å benytte egenkapitalmetoden for investeringer/eierskap på mellom 20 % og 50 %. I andre typer selskaper ville slike investeringer vært vurdert som et tilknyttet selskap, med plikt til å konsolidere inn sin andel i regnskapet.

NOTE 31 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

MORBANK

EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP

Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	366	457
Eierinteresser i andre konsernselskap	192	96
Sum eierinteresser i konsernselskap	558	553

AKSJER OG ANDELER I DATTERSELSKAP SOM ER INKLUDERT I KONSERNREGNSKAPET OG SOM BOKFØRES TIL KOSTPRIS I MORSELSKAPET

Selskap Beløp i 1 000 kroner	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Kostpris	Eierandel og stemmeberettiget kapital	Balanseført verdi
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS, Tromsø	307 000	61 400	366 000	100 %	366 000
SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS, Tromsø	18 227	18 227	67 227	100 %	81 380
EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS, Tromsø	21 100	21 100	28 000	100 %	29 636
SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA, Tromsø	2 000	200 000	6 548	100 %	6 548
North West 1 Alliance Bank, Russland	96 033	3 450 000	90 786	75 %	0
Fredrik Langesg 20 AS, Tromsø	151	42	30 392	100 %	30 392
SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS, Tromsø	150	1 500	43 610	100 %	43 610
Sum investering i konsernselskaper i morbank					557 566

Ingen av datterselskapene er børsnoterte.

AKSJER EID AV DATTER- OG DATTERDATTERSELSKAPER

Selskap Beløp i 1 000 kroner	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Kostpris	Eierandel og stemmeberettiget kapital
EiendomsMegler 1 Lofoten AS, Svolvær	374	3 735	3 869	60 %
Nord-Norge Eiendom IV AS, Tromsø	1 685	1 685	20 037	100 %
Alsgården AS, Bodø	513	513	77 826	100 %

NOTE 31 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

EIERINTERESSER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP

Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Eierinteresser i kredittinstitusjoner	2 512	1 614
Eierinteresser i andre selskap	1 675	822
Sum eierinteresser (i felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskap)	4 187	2 407

AKSJER OG ANDELER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP, SOM BOKFØRES TIL KOSTPRIS I BANKREGNSKAPET

Selskap	Klassifisering	Eierandel og andel stemmeberettiget kapital
SpareBank 1 Gruppen AS	Felleskontrollert virksomhet	19,50 %
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	Felleskontrollert virksomhet	17,74 %
SpareBank 1 Markets AS	Tilknyttet selskap	27,03 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	Tilknyttet selskap	14,71 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	Tilknyttet selskap	20,83 %
BN Bank ASA	Tilknyttet selskap	23,50 %
SpareBank 1 Kredittkort AS	Tilknyttet selskap	19,83 %

Mellomværende mellom banken og selskapene: Se note 41.

KONSERN

EIERINTERESSER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG TILKNYTTETE SELSKAP

2014	Total eierandel	SpareBank 1 Gruppen AS 19,5%	SpareBank 1 Banksamarbeidet DA 17,74 %	BN Bank ASA 23,5 %	SpareBank 1 Boligkreditt AS 14,71 %	SpareBank 1 Næringskreditt AS 20,83 %	Øvrige
Per 01.01.	3 564	1 170	18	846	1 093	363	74
Tilgang/avgang	318				169	24	125
Resultatandel IFRS	506	360	53	66	31	24	-28
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	-53		-53				
Posteringer rett mot egenkapitalen	-8	-8					
Utbetalt utbytte	-140	-34		-56	-42	-8	
Per 31.12.	4 187	1 488	18	856	1 251	403	171

I kolonnen "Øvrige" inngår SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Markets AS.

2013	Total eierandel	SpareBank 1 Gruppen AS 19,5%	Bank 1 Oslo AS (solgt)	SpareBank 1 Banksamarbeidet DA 17,74 %	BN Bank ASA 23,5 %	SpareBank 1 Boligkreditt AS 13,15 %	SpareBank 1 Næringskreditt AS 20,92 %	Øvrige
Per 01.01.	3 514	1 111	305	18	779	1 051	211	39
Tilgang/avgang	-53	-17	-305		44	32	150	43
Resultatandel IFRS	349	210		46	67	29	5	-8
Resultatandel ført som administrasjonskostnader	-46			-46				
Posteringer rett mot egenkapitalen								
Utbetalt utbytte	-200	-134			-44	-19	-3	
Per 31.12.	3 564	1 170		18	846	1 093	363	74

I kolonnen "Øvrige" inngår SpareBank 1 Verdipapirservice AS, SpareBank 1 Kundesenter AS, SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Markets AS.

KONSERNETS EIERANDELER I TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Navn	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Resultat	Eierandel
2014					
SpareBank 1 Gruppen AS	10 805	9 363	2 461	360	19,50 %
SpareBank 1 Markets AS	150	102	29	-30	27,03 %
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	108	88	120	3	17,74 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	40 834	32 232	47	31	14,71 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3 783	33 780	36	24	20,83 %
BN Bank ASA	8 410	7 554	152	66	23,50 %
SpareBank 1 Kredittkort AS	946	792	104	2	19,83 %
Totalt	65 036	83 912	2 950	456	

2013

SpareBank 1 Gruppen AS	9 891	8 758	2 489	210	19,50 %
SpareBank 1 Markets AS *	161	118	11	-3	23,89 %
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	99	82	122	-2	17,74 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	27 111	26 022	44	28	13,15 %
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3 298	2 935	11	6	20,92 %
BN Bank ASA	8 814	7 967	163	59	23,50 %
SpareBank 1 Verdipapirservice AS	22	9	1	-2	24,90 %
SpareBank 1 Kundesenter AS	0	0	4	0	14,91 %
SpareBank 1 Kredittkort AS	41	4	0	-5	19,83 %
Totalt	49 438	45 896	2 845	292	

* Kun tatt med andel inntekter og resultat fra oppkjøpstidspunkt, 30.09.13.

VIRKSOMHET HOLDT FOR SALG

SNN Portefølje AS eier 100 % av aksjene i Bodø-Gruppen AS som følge av misligholdt engasjement. Investeringen er vurdert til virkelig verdi etter IFRS 5, og presentert som tilgjengelig for salg i konsernregnskapet fra og med 01.01.14. Verdiendringer i løpet av året er presentert på egen linje i resultatregnskapet, og skatteeffekt er hensyntatt. Tallene nedenfor inneholder regnskapstall for selskapet, 100 % eierandel.

2014 Beløp i mill kroner	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Resultat	Anntall aksjer	Eierandel
Bodø-Gruppen AS	142	199	4	-27	60 000	100 %

NOTE 32 - EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

MORBANK				KONSERN			
Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	Beløp i mill kroner	Bygning og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	
2014							
314	627	941	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.14	416	906	1 322	
3	32	35	Tilgang	3	54	57	
13	3	16	Avgang	13	7	20	
			Verdiregulering				
304	656	960	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.14	406	953	1 359	
52	400	452	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.14	60	667	727	
2	47	49	Årets avskrivning	2	95	97	
			Årets nedskrivning		39	39	
-2	7	5	Tilbakeført akkumulerte avskrivninger solgte eiendeler	6	14	20	
55	440	496	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.14	56	709	765	
247	216	464	Balansført verdi per 31.12.14	350	244	594	
2013							
319	599	918	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 01.01.13	317	874	1 191	
4	33	37	Tilgang	110	37	147	
1	5	6	Avgang	1	5	6	
8	0	8	Verdiregulering	10		10	
314	627	941	Anskaffelseskost eller regulert verdi per 31.12.13	416	906	1 322	
50	364	414	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 01.01.13	49	627	676	
3	41	44	Årets avskrivning	13	45	58	
			Årets nedskrivning				
1	5	6	Tilbakeført akkumulerte avskrivninger solgte eiendeler	2	5	7	
52	400	452	Akkumulert avskrivning og nedskrivning per 31.12.13	60	667	727	
262	227	489	Balansført verdi per 31.12.13	356	239	595	
1 - 5 %	10 - 33 %		Økonomisk levetid etter følgende satser	1 - 5 %	10 - 33 %		
0 %			Boliger, tomter, kunst	0 %			

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler, fortsatt i bruk

Bruttoverdi av fullt ut avskrevne eiendeler, fortsatt i bruk, utgjør 464 mill kroner per 31.12.14.

Omvurderinger

Banken foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygningene omvurdert med til sammen 39 mill kroner. Basis for omvurderingen var uavhengige takster.

Forpliktelser

Konsernet har ingen bindende avtaler om å anskaffe anleggsmidler per 31.12.14.

Investerings eiendommer konsern

Banken har ingen eiendeler som er definert som investerings eiendommer per 31.12.14.

Anleggsmidler holdt for salg

I verdi for bygninger og annen fast eiendom, inngår 3 leiligheter og 4 tomter som er holdt for salg, med en verdi på 4,5 mill kroner per 31.12.14.

NOTE 33 - IMMATERIELLE EIENDELER

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
		Lisenser		21
		Goodwill	61	60
		Sum immaterielle eiendeler	61	81

Merverdi i forbindelse med oppkjøp av russisk datterselskap i 2010, er allokert til lisenser. Lisensposten er nedskrevet i sin helhet i 2014.

Goodwill knytter seg i all hovedsak til oppkjøp av SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS, og oppkjøp/fusjon av underliggende regnskapskontorer.

Det foretas en årlig verdivurdering av goodwill- og lisenspostene, og verdiene nedskrives dersom det er grunnlag for det. Se note 3 for beskrivelse av verdivurderingsmodell.

NOTE 34 - ANDRE EIENDELER

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
147	144	Periodisering opptjente renter fra kunder	134	175
188	224	Periodisering opptjente renter verdipapirer/agio	255	188
75	75	Kapitalinnskudd i Sparebanken Nord-Norges Pensjonskasse	75	75
131	50	Netto pensjonsmidler	50	131
18	32	Øvrige debitorer	44	18
65	68	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	85	65
423		Påløpte inntekter SpareBank 1 Boligkreditt		423
34	18	Interne konti	18	37
		Klientkonti eiendomsmegling	47	32
27	41	Annet	42	38
1 108	652	Andre eiendeler	750	1 182

NOTE 35 - INNSKUDD FRA KUNDER

MORBANK				KONSERN				
31.12.13		31.12.14		Beløp i mill kroner	31.12.14		31.12.13	
Andel	Innskudd	Andel	Innskudd		Andel	Innskudd	Andel	Innskudd
86 %	38 483	90 %	41 111	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	90 %	41 138	86 %	38 534
14 %	6 406	10 %	4 623	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	10 %	4 623	14 %	6 406
100 %	44 889	100 %	45 734	Sum innskudd	100 %	45 761	100 %	44 940
	2,17 %		2,05 %	Gjennomsnittlig rente *		2,05 %		2,17 %

INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

5 %	2 409	1 %	314	Statsforvaltningen og trygdeforvaltningen	1 %	314	5 %	2 409
12 %	5 169	11 %	5 058	Fylkeskommuner og kommuner	11 %	5 058	11 %	5 169
1 %	360	1 %	368	Jordbruk og tilknyttede tjenester	1 %	368	1 %	360
0 %	13	0 %	14	Skogbruk og tilknyttede tjenester	0 %	14	0 %	13
2 %	735	2 %	746	Fiske og fangst	2 %	747	2 %	735
0 %	18	0 %	45	Akvakultur (Fiskeoppdrett og klekkeri)	0 %	45	0 %	18
0 %	39	0 %	32	Bergverkindustri og utvinning	0 %	32	0 %	39
0 %	0	0 %	0	Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og naturgass	0 %	0	0 %	0
1 %	450	1 %	459	Utvinning av råolje og naturgass	1 %	459	1 %	450
1 %	397	1 %	446	Industri	1 %	446	1 %	397
0 %	1	0 %	3	Bygging av skip og båter	0 %	3	0 %	1
2 %	754	2 %	822	EL-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	2 %	822	2 %	754
0 %	197	0 %	160	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	0 %	161	0 %	197
0 %	167	0 %	226	Utvikling av byggeprosjekter	0 %	226	0 %	167
3 %	1 164	3 %	1 162	Bygge- og anleggsvirksomhet ellers	3 %	1 162	3 %	1 164
3 %	1 237	3 %	1 379	Varehandel, reparasjon av motorvogner	3 %	1 379	3 %	1 237
0 %	35	0 %	6	Utenriks sjøfart og rørtransport	0 %	6	0 %	35
2 %	757	2 %	863	Transport ellers og lagring	2 %	863	2 %	757
1 %	237	1 %	241	Overnattings- og serveringsvirksomhet	1 %	241	1 %	237
1 %	281	1 %	244	Informasjon og kommunikasjon	1 %	244	1 %	281
4 %	1 592	4 %	1 847	Omsetning og drift av fast eiendom	4 %	1 841	4 %	1 584
3 %	1 182	2 %	1 133	Faglig og finansiell tjenesteyting	2 %	1 130	3 %	1 182
1 %	353	1 %	420	Foretningmessig tjenesteyting	1 %	420	1 %	353
5 %	2 205	5 %	2 376	Tjenesteytende næringer ellers	5 %	2 376	5 %	2 205
0 %	13	0 %	7	Næring utlandet	0 %	30	0 %	48
54 %	24 384	58 %	26 621	Personmarked	58 %	26 621	54 %	24 383
1 %	333	1 %	360	Personmarked utlandet	1 %	381	1 %	365
1 %	407	1 %	382	Forsikring, verdipapirfond og andre finansielle foretak	1 %	372	1 %	400
100 %	44 889	100 %	45 734	Sum innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	100 %	45 761	100 %	44 940

INNSKUDD FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

89 %	39 767	93 %	42 730	Nord-Norge inkl. Svalbard	89 %	42 757	93 %	39 818
11 %	4 776	6 %	2 637	Øvrige fylker	11 %	2 637	6 %	4 776
1 %	346	1 %	367	Utlandet	1 %	367	1 %	346
100 %	44 889	100 %	45 734	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	100 %	45 761	100 %	44 940

* Gjennomsnittlig rente er beregnet som sum årlige renter/snittvolum.

NOTE 36 - GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Som det fremgår i note 2, har SpareBank 1 Nord-Norge gjeld stiftet ved verdipapirer med flytende og fast rente. Innlån til flytende rente verdsettes til amortisert kost. På innlån med fast rente, benyttes også amortisert kost, men med virkelig verdisikring.

Innlån med fast rente er sikret med renteswapavtaler for å sikre markedsrisiko/renterisiko. Lånet reguleres i verdi i samsvar med virkelig verdi på rentesikringen. Virkelig verdi på rentesikringen hensyntar ikke kredittrisiko.

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill. kroner	31.12.14	31.12.13
7 569	10 184	Obligasjonsgjeld med fast rente	10 186	7 569
8 767	10 930	Obligasjonsgjeld med flytende rente	10 930	8 767
16 336	21 114	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 116	16 336
2,93 %	2,69 %	Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld *	2,69 %	2,93 %

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt

1 858		2014		1 858
3 213	2 811	2015	2 811	3 213
4 262	4 451	2016	4 451	4 262
3 635	4 638	2017	4 638	3 635
	2 488	2018	2 488	
3 745	5 933	2019 og senere	5 935	3 745
559	793	Markedsverdi obligasjoner til fast rente	793	559
-936		Egenbeholdning		-936
16 336	21 114	Obligasjonsgjeld og andre langsiktige låneopptak	21 116	16 336

Gjeld fordelt på vesentlige valutaer

14 094	16 962	NOK	16 962	14 094
	939	CHF	939	
900	1 008	SEK	1 008	900
1 342	2 205	EUR	2 207	1 342
16 336	21 114	Sum gjeld fordelt på vesentlige valutaer	21 116	16 336

* Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året inkludert eventuelle rente- og valutaswapper i prosent av gjennomsnittlig verdipapirbeholdning.

NOTE 37 - ANDRE FORPLIKTELSER

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
440	401	Annen gjeld	442	499
425	509	Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter	659	559
0	0	Avsetning påløpte kostnader/forpliktelses	13	-
865	910	Sum andre forpliktelses	1 114	1 058
Annen gjeld				
89	90	Kreditorer	96	95
185	163	Påløpt skatt	172	216
25	22	Skattetrekk	28	32
0	0	Gjeld til stiftelser	0	0
39	32	Vedtatte utbetalinger fra gavefondet	32	39
50	44	Pensjonsforpliktelses (IAS 19)	44	50
52	50	Øvrig gjeld	70	67
440	401	Sum annen gjeld	442	499
Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter				
18	42	Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter	143	106
59	74	Påløpte personalkostnader	84	78
325	361	Påløpte renter	375	360
23	32	Øvrige periodiseringer	57	15
425	509	Sum påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter	659	559

PANTSTILLELSER

Pantstillelse 2014	
Tilhørende forpliktelse 2014	
Pantstillelse 2013	6 218
Tilhørende forpliktelse 2013	2 102

Obligasjoner og sertifikater er deponert som sikkerhet for D/F-lån i Norges Bank. Det er også pansatt obligasjoner til Finansdepartementet i forbindelse med bytteordning.

Forpliktende avtaler om anskaffelser av eiendom, anlegg og utstyr

Per 31.12.14 hadde konsernet ikke inngått vesentlige forpliktende avtaler om anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr.

SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS har kommittert et beløp på inntill 155 mill kroner til mulige emisjoner i Nord II IS.

Pågående rettstviser

Per 31.12.14 har konsernet ikke foretatt avsetninger for pågående rettstviser.

NOTE 38 - GARANTIER

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Fordeling av garantiansvar				
818	913	Betalingsgarantier	913	818
343	286	Kontraktsgarantier	286	343
592	591	Lånegarantier	591	592
0	13	Garantier for skatter	13	0
342	461	Annet garantiansvar	461	342
26	26	Garanti overfor Bankenes sikringsfond	26	26
2 121	2 290	Sum garantiansvar	2 290	2 121
Garantier fordelt på sektor og næring				
146	41	Jordbruk, skogbruk, fiske, fangst og oppdrett	41	146
		Utvinning av råolje og naturgass		
225	225	Industri og bergverk	225	225
1 051	964	Bygg og anlegg, kraft- og vannforsyning	964	1 051
154	164	Varehandel, hotell- og restaurantdrift	164	154
0	144	Utenriks sjøfart og rørtransport	144	0
244	69	Transport ellers og kommunikasjon	69	244
255	71	Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	71	255
16	15	Tjenesteytende næringer ellers	15	16
		Kommuner		
30	21	Personmarked	21	30
	576	Finansinstitusjoner	576	
2 121	2 290	Sum garantier fordelt på sektor og næring	2 290	2 121
Garantier fordelt på geografiske områder				
296	293	Finnmark	293	296
1 280	1 556	Troms inkl Svalbard	1 556	1 280
349	279	Nordland	279	349
196	162	Øvrige fylker	162	196
2 121	2 290	Sum garantier fordelt på geografiske områder	2 290	2 121

NOTE 39 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

MORBANK			KONSERN	
31.12.13	31.12.14	Forfallstruktur Beløp i mill kroner	31.12.14	31.12.13
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital				
350		2019 fast rente 8,35 (Call opsjon 2014)		350
	350	2024 3 mnd Nibor + 1,5 (Call opsjon 2019)	350	
100		2019 3 mnd Nibor + 2,4 (Call opsjon 2014)		100
		2018 3 mnd Nibor + 2,75 (Call opsjon 2013)		
500	500	2022 3 mnd Nibor + 2,75 (Call opsjon 2017)	500	500
		Over-/underkurs ansvarlig lån		
		Valuta agio/disagio tidsbegrenset		
950	850	Sum tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	850	950
Evigvarende fondsobligasjon				
		2033 6 mnd Nibor + 2,3 (USD 60 mill) (Call opsjon 2013)		
500	500	2099 3 mnd Nibor + 4,75 (Call opsjon 2017)	500	500
		Fondsobligasjon valuta agio/disagio		
500	500	Sum evigvarende fondsobligasjon	500	500
1 450	1 350	Sum tidsbegrenset ansvarlig kapital og evigvarende fondsobligasjon	1 350	1 450
5,64 %	5,24 %	Gjennomsnittlig rente NOK	5,24 %	5,64 %
2,70 %	0,00 %	Gjennomsnittlig rente USD	0,00 %	2,92 %

NOTE 40 - OPPKJØP AV VIRKSOMHETER

Oppkjøp av eiendomsselskap

SpareBank 1 Nord-Norge kjøpte i begynnelsen av 2014 selskapet Fredrik Langesg 20 AS. Selskapet eier ett forretningsbygg i tilstøtende lokaler til bankens hovedkontor i Storgata i Tromsø.

Selskapets regnskap er konsolidert inn i bankens konsernregnskap med virkning fra og med 01.01.14.

Det er utarbeidet oppkjøpsanalyser i samsvar med IFRS 3, hvor identifiserbare eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Forskjellen mellom konsernets anskaffelseskost og bokført verdi av netto eiendeler er allokert til merverdi på egne bygninger. Det er tatt hensyn til utsatt skatt ved beregning av merverdien.

NOTE 41 - NÆRSTÅENDE PARTER

Morselskap	Datterselskaper	Felleskontrollerte virksomheter/ Tilknyttede selskap	
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	SpareBank 1 Gruppen AS	
	EiendomsMegler 1 Nord-Norge AS	SpareBank 1 Boligkreditt AS	
	SpareBank 1 Nord-Norge Forvaltning ASA	SpareBank 1 Banksamarbeidet DA	
	SpareBank 1 Nord-Norge Portefølje AS (Invest)	BN Bank ASA	
	North West 1 Alliance Bank	SpareBank 1 Næringskreditt AS	
	SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge AS	SpareBank 1 Markets AS	
	EiendomsMegler 1 Lofoten AS	SpareBank 1 Kredittkort AS	
	Nord-Norge Eiendom IV AS		
	Alsgården AS		
	Fredrik Langesg 20 AS		

MELLOMREGNINGSFORHOLD MED MORBANK OG DATTERSELSKAP

Beløp i mill kroner	2014	2013
Resultatposter morselskap		
Mottatte renter og lignende inntekter av utlån og fordringer	94	94
Innskuddsrenter til datterselskap	4	6
Aksjeutbytte	85	58
Opptjent provisjon formidling salgspantlån	2	2
Andre gebyrer og provisjonskostnader	3	2
Andre driftskostnader	9	9

Det utføres enkelte administrative tjenester i morbanken, bl.a. lønningstjenester, for datterselskap i konsernet.

Beløp i mill kroner	2014	2013
Balanseposter morselskap		
Utlån	3 707	3 411
Innskudd	318	298
Andre fordringer	8	5
Annen gjeld og påløpte kostnader	8	5

Salgspantlån og leasing formidlet til SpareBank 1 Finans AS per 31.12.14 var 1 423 mill kroner.

MELLOMREGNINGSFORHOLD MED TILKNYTTETE SELSKAP OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Beløp i mill kroner	2014	2013
Resultatposter morselskap		
Mottatte renter og lignende inntekter av utlån og fordringer	48	15
Innskuddsrenter	2	7
Aksjeutbytte	139	201
Balanseposter morselskap		
Utlån	2 237	769
Innskudd	795	1 195

Transaksjoner mellom morbank og felleskontrollerte virksomheter

Som deltaker i SpareBank 1-alliansen gjennomføres forskjellige transaksjoner mellom morbank og de felleskontrollerte virksomheter.

De transaksjoner som foretas inngår som en del av ordinær virksomhet og skjer til ordinære markedspriser.

De vesentligste transaksjonene er som følger:

- A) Kjøp av drifts- og vedlikeholdstjenester av IT systemer, samt utviklingstjenester fra SpareBank 1 Utvikling DA til henholdsvis 107 mill kroner og 109 mill kroner i 2014 og 2013.
- B) Provisjon fra forsikringsprodukter og spareprodukter med forsikringselement for SpareBank 1 Gruppen AS for henholdsvis 131 mill kroner og 119 mill kroner i 2014 og 2013.
- C) Utlån solgt til Sparebank 1 Boligkreditt AS per 31.12.14 3 731 mill kroner
Opptjent provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2014 341 mill kroner
Fordring (provisjon) på SpareBank 1 Boligkreditt AS per 31.12.14 0 mill kroner
- D) Utlån solgt til Sparebank 1 Næringskreditt AS per 31.12.14 0 mill kroner
Opptjent provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt AS i 2014 0 mill kroner

NOTE 42 - EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Etter vedtektenes § 2-2 er eierandelskapitalen er på 1 807 164 288 kroner, fordelt på 100 398 016 egenkapitalbevis, hvert pålydende 18 kroner. Stemmerett for egenkapitalbevis innehas av den som godtgjøres å være registrert i Verdipapirsentralen. Representantskapet kan vedta å utstede omsettelige og utbytteberettigede egenkapital-

bevis i henhold til lov 10. 06.88 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven). Egenkapitalbevisene skal være registrert i Verdipapirsentralen. Per 31.12.14 var det 7 374 egenkapitalbevisiere, (7 839 per 31.12.13).

UTVIKLING I BANKENS EIERANDELSKAPITAL OG ANTALL EGENKAPITALBEVIS

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2000	Ansatt emisjon	10 453 101	659 701 800	6 597 018
2001			659 701 800	6 597 018
2002			659 701 800	6 597 018
2003			659 701 800	6 597 018
2004			659 701 800	6 597 018
2005	Fondsemisjon	131 940 500	791 642 200	7 916 422
2005	Splitt		791 642 200	15 832 844
2006			791 642 200	15 832 844
2007	Utbytteemisjon	49 055 400	840 697 600	16 813 952
2008	Utbytteemisjon	54 906 050	895 603 650	17 912 073
2009			895 603 650	17 912 073
2010			895 603 650	17 912 073
2011	Splitt og emisjoner	759 621 025	1 655 224 675	66 208 987
2012			1 655 224 675	66 208 987
2013	Fortrinnsrettemisjon og ansatt emisjon	750 029 552	1 807 164 288	100 398 016
2014			1 807 164 288	100 398 016

DE 20 STØRSTE EGENKAPITALBEVISEIERNE

Eier	Antall egenkapitalbevis	Andel
Pareto Aksje Norge	5 018 774	5,00 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	2 952 344	2,94 %
Mp Pensjon Pk	2 720 503	2,71 %
Flps - Princ All Sec Stock Sub	2 269 500	2,26 %
Pareto Aktiv 2	2 136 117	2,13 %
Citibank, N.A.	2 117 270	2,11 %
Wimoh Invest AS	1 614 670	1,61 %
State Street Bank And Trust Co.	1 452 143	1,45 %
Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Nord-Norge	1 411 606	1,41 %
Protector Forsikring ASA- Filipstad Brygge 1	1 353 600	1,35 %
Arctic Funds Plc	1 227 223	1,22 %
Forsvarets Personellservice	1 175 630	1,17 %
Pareto Verdi	1 026 132	1,02 %
DNB Livsforsikring Asa	1 022 859	1,02 %
Sanlam Universal Funds Plc/Sanlam	907 230	0,90 %
Larre Eiendom 2 AS	873 623	0,87 %
Sparebankstiftelsen DNB - V/ Inger-Lise Larsen	840 306	0,84 %
Sparebankstiftelsen Helgeland	830 000	0,83 %
Concept Eiendom As	738 306	0,74 %
Bergen Kommunale Pensjonskasse	700 000	0,70 %
20 største eiere	32 387 836	32,26 %
Øvrige eiere	68 010 180	67,74 %
Utstedte egenkapitalbevis	100 398 016	100,00 %

Eierandelsbrøk

Resultat for regnskapsåret fordeles mellom eierne og banken i henhold til eierandelsbrøk fastsatt per 01.01, justert for eventuelle emisjoner i regnskapsåret.

MORBANK

Beløp i hele 1 000 kroner	01.01.15	01.01.14	01.01.13 (Justert)	01.01.13
Eierandelskapital	1 807 164	1 807 164	1 680 548	1 655 225
Overkursfond	843 268	843 268	344 860	245 179
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	820 211	684 995	338 763	347 018
A. Sum egenkapitalbeveiseiernes kapital	3 470 643	3 335 427	2 364 171	2 247 422
Sparebankens fond eksklusiv fond for urealiserte gevinster	3 742 061	3 591 627	3 025 627	3 006 994
Gavefond	119 861	119 861	119 861	149 861
B. Sum samfunnseid kapital	3 861 922	3 711 488	3 145 488	3 156 855
Egenkapital eksklusiv utbytte og fond for urealiserte gevinster	7 332 565	7 046 915	5 509 659	5 404 277
Eierandelsbrøk (A/ (A+B))	47,33 %	47,33 %	42,91 %	41,59 %

NOTE 43 - ÅRSDISPONERINGER

MORBANKENS OVERSKUDD ETTER SKATT DISPONERES SOM FØLGER

Beløp i mill kroner	2014	2013	2012
Resultat etter skatt	743	915	515
Avsatt kontantutbytte	191	110	76
Avsatt til utjevningsfond	161	283	141
Sum til EK-beveiseierne	352	393	217
Andel til EK-beveiseierne	47,33 %	42,91 %	42,07 %
Avsatt til gaver	212	43	30
Avsatt til Sparebankens fond	179	479	268
Sum til samfunnseid kapital	391	522	298
Andel til samfunnseid kapital	52,67 %	57,09 %	57,93 %
Sum disponert	743	915	515
Utbytte per egenkapitalbevis	1,90	1,10	1,15

Utbytte utbetales til de egenkapitalbeveiseierne som er registrert som eiere per 24.03.15. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 25.03.15.

NOTE 44 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er foreslått å dele ut kontantutbytte på 191 mill kroner av årets resultat til egenkapitalbeveiseierne i SpareBank 1 Nord-Norge (morbank). Forslaget er ikke vedtatt på balansedagen, og er derfor ikke bokført som gjeld i balansen, men ligger fortsatt som en del av utjevningsfondet.

Tilsvarende er det foreslått å gi konsernbidrag til heleid datterselskap med inntil 20 mill kroner per 31.12.14. Dette ligger også fortsatt som en del av egenkapitalen, inntil vedtak fra representantskapet foreligger.

STYREERKLÆRING

Konsernet SpareBank 1 Nord-Norge – Erklæring fra styret og konsernsjef

Styret og konsernsjef har i dag behandlet konsernet Sparebank 1 Nord-Norges årsregnskap for 2014, inklusive sammenligningstall for regnskapsåret 2013.

Rapporten er etter vår beste overbevisning avlagt i overensstemmelse med kravene i IAS som er godkjent av EU, samt norske tilleggskrav i verdipapirhandelsloven.

Etter vår beste overbevisning er årsregnskapet for 2014 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2014 og 31. desember 2013. Etter vår beste overbevisning gir videre beretningen en rettvise

- oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på regnskapet.
- beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode
- beskrivelse av nærståendes vesentlige transaksjoner.

Tromsø, 24. februar 2015
Styret i SpareBank 1 Nord-Norge

Kjell Olav Pettersen
(leder)

Hans Tore Bjerkås

Ingvild Myhre

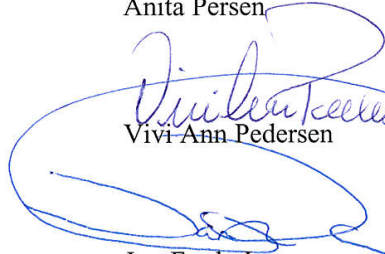
Pål A. Pedersen
(nestleder)

Anita Persen

Vivi Ann Pedersen

Jan-Frode Janson
(konsernsjef)

Sonja Djonne

Greger Mannsverk

KONTROLLKOMITEENS MELDING

Kontrollkomiteens uttalelse til regnskapet for 2014

Kontrollkomiteen i SpareBank 1 Nord-Norge har i driftsåret 2014 utført sitt verv i medhold av sparebanklovens § 13 og gjeldende instruks for kontrollkomiteen. Komiteen har ført tilsyn med at bankens virksomhet har vært drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter og andre bestemmelser banken plikter å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsregnskap, årsberetning og revisors beretning, uten at dette gir foranledning til merknader. Kontrollkomiteen finner styrets vurdering av bankens økonomiske stilling dekkende, og vil tilrå at det fremlagte årsregnskap og årsberetning fastsettes som årsoppgjør 2014 for SpareBank 1 Nord-Norge.

Tromsø, den 2. mars 2015

Tore Bråthen
(leder)

Dag Norvang

Rigmor Abel

Kåre Brynjulfsen

KPMG AS
Stakkevollveien 41
Postboks 6262
N-9292 Tromsø

Telephone +47 04063
Fax +47 77 64 30 10
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til representantskapet i SpareBank 1 Nord-Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Nord-Norge, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskaps- og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av banken og konsernet SpareBank 1 Nord-Norges finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Offices in:

Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Knærvik	Stord
Arendal	Kristiansand	Straume
Bergen	Larvik	Tromsø
Bode	Mo i Rana	Trondheim
Everum	Molde	Tyrsøil
Finnsnes	Narvik	Torsberg
Grinestad	Søndefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautorisererte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

*Revisors beretning 2014
SpareBank 1 Nord-Norge*

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Tromsø, 27. februar 2015
KPMG AS

Stig Tore Richardsen
Statsautorisert revisor

Sak: 3/2015

Til: Representantskapet

REVISJONSHONORAR 2014

Ekstern revisor har i brev til representantskapets leder datert 27. februar 2015 anmodet om å få godkjent et ordinært revisjonshonorar for 2014 på kr 870 000 eksklusiv mva.

Forslag til vedtak:

”Representantskapet fastsetter ekstern revisors honorar for 2014 til kr 870 000 eksklusiv mva.”

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Vedlegg

KPMG AS
Stakkevollveien 41
Postboks 6262
N-9292 Tromsø

Telephone +47 04063
Fax +47 77 64 30 10
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627MVA

Representantskapets leder

Deres ref

Vår ref STR

27. februar 2015

Revisjonshonorar 2014

Vi anmoder om å få godkjent et ordinært revisjonshonorar på kr 870 000 ekskl. mva for revisjonen av Sparebank 1 Nord-Norge i 2014.

Vennlig hilsen
KPMG AS

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor

Offices in:

Oslø	Haugesund	Sandefjord
Bødø	Kristiansand	Sandnessjøen
Alta	Larvik	Stavanger
Arendal	Lillehammer	Stord
Bergen	Molde	Tromsø
Elverum	Molde	Trondheim
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Hamar	Røros	Ålesund

KPMG AS is a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Sak: 4 /2015

Til: Representantskapet

SpareBank 1 Nord-Norge - Kontrollkomiteens melding for regnskapsåret 2014

Vedlagt er kontrollkomiteens melding for regnskapsåret 2014.

Vedtak:

Representantskapet tar kontrollkomiteens melding til orientering.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Vedlegg

Til: Representantskapet
Finanstilsynet

SpareBank 1 Nord-Norge – Kontrollkomiteens melding for regnskapsåret 2014

Kontrollkomiteen avgir følgende melding for regnskapsåret 2014, jf sparebanklovens § 13, vedtektenes §§ 4-1 og 7-1, samt instruksen for kontrollkomiteen § 8.

Kontrollkomiteen i SpareBank 1 Nord-Norge har bestått av Tore Bråthen, leder, Rigmor Abel og Dag Norvang. Kåre Brynjulfsen har vært fast møtende varamedlem. Komiteen har i perioden hatt ni møter, og avholdt tilsynsbesøk i region Helgeland. Under møtene har representanter for bankens administrasjon og internrevisjonen vært til stede.

Kontrollkomiteen har utført sitt arbeid i samsvar med vedtatt arbeidsplan og har gjennomgått hovedstyrets protokoller. Komiteen har hatt møte med konsernsjefen og gjensidig utvekslet erfaringer og synspunkter. Komiteen er blitt orientert om driftsmessige forhold og aktuelle utviklingstrekk for banken. Komiteen har også fått redegjørelser for bankens strategiske planer og prognoser for 2014.

Komiteen har gjennomgått bankens månedsrapporter, og har fått kvartalsregnskapene presentert av bankens administrative ledelse. Komiteen er holdt orientert om bankens fundingsituasjon, og om utviklingen i mislighold både for PM og BM. Gjennom konsernets avdeling for risikostyring og compliance er komiteen blitt holdt orientert om risikosituasjonen mer generelt for banken. Komiteen har også vært orientert om administrasjonens syn på utviklingen i de nasjonale og internasjonale finansmarkeder.

Internrevisjonen deltar normalt på kontrollkomiteens møter, og komiteen er orientert om internrevisjonens planer og ressursbruk. Komiteen har gjennomgått internkontrollrapporter og internrevisjonens årsrapport. Kontrollkomiteen er også løpende orientert om Finanstilsynets inspeksjoner i banken.

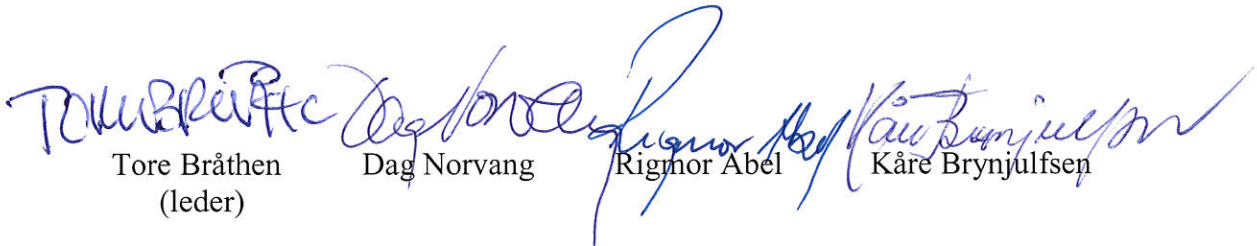
Kontrollkomiteen får seg rutinemessig forelagt oversikter over innvilgede kreditter i hovedstyret og bankens høyeste administrative kredittorgan. Komiteen har fått seg forelagt engasjementsrapporter og oversikter over engasjementer med aktuell fare for tap. Større engasjementer, samt engasjementer med tap eller hvor det vurderes å være fare for tap, er gjennomgått.

I samsvar med retningslinjer for funksjonærlån, jf finansieringsvirksomhetslovens § 2-15, har kontrollkomiteen fått seg forelagt oppgaver over innvilgede og utbetalte lån og godkjent sikkerheten for disse.

Komiteen har gått gjennom bankens delårsregnskap og behandlet og avgitt uttalelse om årsregnskapet. I forbindelse med kvartalsregnskapene og årsregnskapet er komiteen blitt forelagt oversikt over viktige nøkkeltall, samt forslag til både individuelle og gruppevise nedskrivninger på utlån.

Komiteen kjenner ikke til forhold som påvirker bankens økonomiske stilling ut over det som fremkommer av regnskap, noter og styreberetning. Kontrollkomiteen anser den økonomiske stilling for SpareBank 1 Nord-Norge per 31. desember 2014 for tilfredsstillende og dekkende dokumentert gjennom styrets årsberetning og årsregnskapet for 2014 med tilhørende noter.

Tromsø, den 2. mars 2015

Tore Bråthen
(leder)

Dag Norvang

Rigmor Abel

Kåre Brynjulfsen

Til: Representantskapet

ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

I henhold til allmennaksjelovens bestemmelse § 6-16 a skal styret fastsette retningslinjer for godtgjørelse til ledede ansatte. Retningslinjene skal forelegges bankens representantskap, sml. allmennaksjeloven § 5-6 (3).

Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Styret bekrefter at retningslinjene om lederlønn for 2014 gitt i fjorårets erklæring er blitt fulgt.

Retningslinjene

Styret behandlet retningslinjene for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i møte 24. februar 2015 hvor man videreførte fjorårets retningslinjer. Ny ordning om kjøp av rabatterte EK-bevis for konsernledelsen ble vedtatt av Styret i 2014. Følgende ble derfor vedtatt for det kommende regnskapsåret:

1. Definisjoner

Ledende ansatte forstås som konsernsjefen og konserndirektører.

De samlede kompensasjonsordningene for ledende ansatte omfatter fast lønn, naturalytelser, individuelle pensjonsavtaler og kjøp av rabatterte EK-bevis.

2. Hovedprinsipper for fastsettelse av de samlede kompensasjonsordningene

Lederlønningene i SpareBank 1 Nord-Norge skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende sammenlignet med bransjen for øvrig.

Hovedelementet i kompensasjonsordningen skal være den faste grunnlønnen. Ledende ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge har ingen individuelle eller kollektive bonusavtaler.

Ledende ansatte har anledning til å kjøpe EK-bevis med 30 % rabatt innenfor en årlig ramme. Bindingstid på 3 år fra kjøp. Ordningen skal bidra til at ledende ansatte skal ha økt eierskap og deling av interessefellesskap med selskapets aksjonærer. Styret vedtar årlig om det skal fastsettes en ramme som nevnt og hva rabatten i så fall skal være.

Individuelle pensjonsavtaler gir adgang til å fratre ved 62 år. Pensjonsordningen skal ivareta følgende tre formål;

- Medlemmer av konsernledelsen har rett og plikt til å fratre sin stilling i konsernet ved fylte 62 år. Det gis imidlertid en åpning for å kunne stå lengre, dersom begge parter ønsker dette.

- Sikre at dersom 100 % pensjonisttilværelse skulle bli løsningen, så skal det være mulighet for å ha alternativ inntekt for å opprettholde kjøpekraften, uten at det gjøres avkorting i pensjonsutbetalingen. For overskytende inntekter, har konsernet forbeholdt seg retten til å foreta avkortning i pensjonsutbetalingen.

Øvrige opsjoner, aksjeprogrammer, etterlønsordninger og ulike former for variable elementer i godtgjørelsen, eller særskilte ytelser som kan komme i tillegg til basislønnen skal ikke forekomme for ledende ansatte.

Styret skal påse at lederlønningene ikke gir uheldige virkninger for konsernets omdømme.

3. Fastsettelse av lønn

Styret skal årlig vurdere konsernsjefens totale prestasjoner, herunder betingelser for fast avlønning.

Tilsvarende skal konsernsjefen vurdere prestasjonene til ledende ansatte, herunder betingelser for fast avlønning.

4. Godtgjørelsesutvalget

Godtgjørelsesutvalget skal årlig innstille overfor Styret om konsernsjefens fastlønn og eventuell annen godtgjørelse. Godtgjørelsesutvalget behandler også årlig de generelle retningslinjer for godtgjørelse til ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge og fremlegger denne til behandling i Styret. I tillegg skal Godtgjørelsesutvalget utarbeide en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til konsernsjefen og andre ledende ansatte, jf allmennaksjelovens bestemmelser. Erklæringen skal fremmes for Styret.

5. Virkningsdato

Retningslinjene for fastsettelse av lønn og annen godtgjøring til ledende ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge gjøres gjeldende etter at saken er forelagt representantskapet.

Styret anbefaler Representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Representantskapet gir sin tilslutning til retningslinjene for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i SpareBank 1 Nord-Norge.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Sak: 6/2015

Til: Representantskapet

KJØP/PANT I BANKENS EGENKAPITALBEVIS

Innenfor en ramme på 10 % av eierandelskapitalen har banken anledning til å kjøpe opp egenkapitalbevis eller til å akseptere bevisene som pant ved kredittgivning. Det er representantskapet som avgjør om adgangen til slike kjøp og pantsettelser skal benyttes og gir styret fullmakt til å iverksette slike handler. Fullmakten kan etter siste lovendring bare gis for 6 måneder ”med mindre annet er fastsatt”. Med den møtehyppighet representantskapet har vil vi fremme søknad om at fullmakten gis for 14 måneder for at styrets fullmakt skal gjelde uavbrutt.

Spørsmålet om banken skal benytte seg av adgangen til å kjøpe egne egenkapitalbevis har flere aspekter som en bør ha med i vurderingen. Isolert sett har bankens kjøp av egne bevis samme effekt som en kapitalnedsettelse og det kan påvirke markedskursen. Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis vil kunne være med å øke likviditeten og bidra til å styrke målsettingen om å gjøre egenkapitalbeviset mer attraktivt i markedet.

Det er ønskelig at bankens ansatte og sentrale tillitsvalgte eier egenkapitalbevis. I praksis kan det gjennomføres ved kapitalutvidelse som en rettet emisjon, men dette alternativ har den ulempe at det er en omstendelig og tidkrevende prosess. Det er vesentlig enklere å utnytte en fullmakt til innkjøp av bankens egenkapitalbevis, som deretter kan selges til bankens ansatte og sentrale tillitsvalgte i Styret.

Det er også praktisk å ha anledning til å benytte kunders egenkapitalbevis som sikkerhet for kreditter. Fullmakten til kjøp og pantsettelse vil i tilfelle være likelydende.

Representantskapet har i alle de senere år behandlet disse spørsmål, senest under representantskapets møte 25. mars 2014 da Styret fikk fullmakt til å erverve bevis innen utløpet av fullmaktens gyldighetstid 25. mai 2015.

Grunnvilkårene for fullmakten fremgår av finansieringsvirksomhetslovens § 2b-8, sammenholdt med allmennaksjelovens kapittel 9. Kjøp/pantsettelse kan ikke overstige 10 % av eierandelskapitalen og det kan kun erverves bevis dersom banken forøvrig oppfylder lovens bestemmelser om ansvarlig kapital. I vedtaket skal det angis laveste og høyeste beløp som skal kunne betales for egne egenkapitalbevis.

Slik situasjonen vurderes i dag, er det ikke behov for å utnytte lovens øvre ramme på 10 % av eierandelskapitalen. Det anbefales derfor at den øvre grensen i fullmakten settes til 5 %.

Vi foreslår at Styret fremmer forslag om at representantskapet vedtar å tildele Styret fullmakt til kjøp/pant i bankens egenkapitalbevis som følger:

Forslag til vedtak:

1. *Styret gis fullmakt til å kjøpe og etablere pant i egne egenkapitalbevis innenfor de rammer som er angitt i lov og forskrift.*
2. *Den samlede beholdning av egenkapitalbevis som banken eier og/eller har avtalepant i kan ikke overstige 5 % av bankens eierandelskapital.*
3. *Det minste beløp som kan betales for egenkapitalbevisene er kr 12,5 og det høyeste er kr 75. Denne ramme gjelder også for avtalepant slik at fordringen pantet skal sikre må ligge innenfor disse beløpsmessige begrensninger.*
4. *Kjøp av egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs og avhendelse skal skje gjennom samme marked, eventuelt som rettet salg mot ansatte og tillitsvalgte innenfor de lover og forskrifter som gjelder.*

Pantsettelse vil skje gjennom avtale med kunder i forbindelse med kredittgivning og eventuell realisasjon av pantet i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.
5. *Fullmakten gjelder i 14 måneder til 24. mai 2016, eller så lang tid som Finanstilsynet godkjenner.*

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Til: Representantskapet

Sammenslåing av kontorer – region Finnmark

1. Innledning

Styret behandlet sak om sammenslåing av kontorer i sak 37/14. I notatet fra den gangen hitsettes:

"Tilstedeværelse gjennom vårt kontornett er en sentral del av bankens visjon. Generelt har også små enheter god lønnsomhet. Endret brukeradferd – og lav vekst – har gjort at bemanningen på de aller minste kontorene er lav, i mange tilfeller under ett årsverk. I enkelttilfeller viser det seg logistikkmessig krevende å holde kontoret åpent og i drift. Den store utfordringen oppstår når eldre arbeidstakere slutter. Det viser seg da tilnærmet umulig å finne yngre og kvalifiserte erstattere. "

På denne bakgrunn ble det vedtatt å fremme en sak for representantskapet med forslag om sammenslåing av kontorer i regionene Troms, Salten og Hålogaland. Saken ble vedtatt i representantskapsmøte 25. mars 2014, sak 8/2015.

Region Finnmark har nå gjort en tilsvarende analyse som de ovennevnte regionene gjorde i fjor, og fremmer nå et forslag om å slå sammen fire kontorer. De fire kontorene som foreslås sammenslått er:

- Breivikbotn i Hasvik kommune; slås sammen med kontoret i Hammerfest
- Øksfjord i Loppa kommune; slås sammen med kontoret i Alta
- Kjøllefjord i Lebesby kommune; slås sammen med kontoret i Honningsvåg
- Berlevåg i Berlevåg kommune; slås sammen med kontoret i Båtsfjord

De fire kontorene er de eneste filialene i de angjeldende kommunene. Det følger av sparebankloven § 12 at en nedleggelse av en filial i en kommune der banken ikke har en annen filial, må vedtas av representantskapet etter forslag fra styret.

I denne saken fremkommer administrasjonens begrunnelse for forslag om sammenslåing av de nente kontorer, spesifisert på hvert enkelt kontor. I tillegg danner saken grunnlag for et konkret forslag til representantskapet.

Ved vurderingen av om kontorer skal slås sammen vil det være visse generelle argumenter, og vi vil kort gjennomgå disse. Dernest vil vi se på forhold ved det enkelte kontor.

2. Generelle betraktninger

Felles for de kontorene som foreslås sammenslått, er at de i dag har en bemanning på mindre eller lik ett årsverk. Med unntak av kontoret i Kjøllefjord, har kontorene faste kontordager med noe ulik regularitet. Når våre konkurrenter har lagt ned kontorer i Nord-Norge har begrunnelsen ofte vært en kombinasjon av nedbemanning, kostnadskutt og sentralisering av funksjoner. Som nevnt innledningsvis er det ikke disse elementer som nødvendiggjør den sammenslåing av kontorer som fremkommer i denne saken.

Sammenslåing av kontorer vil kunne få konsekvenser for aktivitetskapitalen ved det enkelte kontor. I de fleste lokalsamfunn det her er snakk om vil det finnes alternative fysiske kanaler i form av bank i butikk. Dette eventuelle inntektsbortfallet anses likevel som mindre enn de økonomiske besparelser en nedlegging vil innebære.

Det er grunn til å tro at en nedleggelse av filialer vil kunne bli møtt med negativt reaksjoner. Det gjelder særlig i de lokalsamfunn det gjelder, men også på regionalt nivå vil dette kunne skje. Administrasjonen vil derfor sørge for god og direkte kundekommunikasjon, samt direkte dialog med politiske- og andre berørte miljøer. Det vil også legges vekt på å finne aktiviteter som synliggjør det fortsatte engasjement i lokalmiljøet.

3. Nærmere om de enkelte kontorene

Breivikbotn

Filialen hadde frem til 1. juni 2014 2 deltidsansatte rådgivere i henholdsvis 80 og 50 % stillinger. Ansatt i 50 % stilling ble langtidssykemeldt våren 2014 og uføretrygdet ultimo 2014. Ansatt i 80 % stilling gikk av med AFP 1. juni 2014. Det ble lyst ut rådgiverstilling i filialen uten at kvalifisert søker meldte sin interesse.

Fra 1. juni 2014 har filialen vært betjent 1 dag i uken av personmarkedsrådgiver fra Hammerfest. Den ordningen er på "overtid" da det blir vanskeligere og vanskeligere å få medarbeider fra Hammerfest til å betjene filialen hensyntatt at det ikke er mulig og dagpendle. Rådgiver må overnatte enten i Hasvik eller Tromsø.

Hasvik kommune har ca. 1000 innbyggere. Innskudd personmarked i kommunen er 62 mill. kr. (MA 42,1 %) og utlån til personmarkedet i kommunen 93 mill. kr. (MA 42,1 %).

Bedrifter i kommunen med kundeforhold i SNN har over tid blitt betjent fra Hammerfest. Det samme gjelder Hasvik kommune som i dag betjenes fra offentlig marked (OM) i regionen.

Kundeporteføljen er overført og betjenes av rådgivere i Hammerfest. Det er i 2. halvår 2014 brukt mye tid på å veilede kundene i Hasvik over på selvbetjente løsninger. Besøket i banken er etter 6 mnd. gått dramatisk ned som følge av økt selvbetjeningsgrad hos kundene. Det er i dag få henvendelser som gjelder rådgivningsmøter.

Utgifter til reise, overnatting, ekstra lønnskompensasjon etc. er estimert til kr 300.000 pr år. I tillegg kommer leie av lokaler, strøm, renhold, dataleie, drift av minibank etc. beregnet til kr 400.000,- pr. år.

Det er 164 km til nærmeste SNN lokalbank som er vårt Finanssenter i Alta.

Årlig kostnadsbesparelse ved sammenslåing er estimert til kr. 700 000,-.

Øksfjord

Filialen har i 2014 vært betjent 1 dag pr. uke.

Kundeporteføljen er overført og betjenes av rådgiver med arbeidssted Alta. Dette medfører også at mange av kundemøtene med disse kundene allerede i dag gjennomføres i Alta. På samme måte som i Breivikbotn er det også her en utfordring å få rådgivere til å pendle fra Alta til Øksfjord.

Besøket i filialen er gått ned i takt med økt selvbetjening og det er i dag få kunder som besøker kontoret ukentlig.

Loppa kommune har ca. 1000 innbyggere. 85 % av befolkningen er kunde i SNN. Utlån personmarked i kommunen er 103 mill. kr. (MA 41,3 %) og innskudd personmarked i kommunene er 95 mill. kr. (MA 54,4 %).

De få, men viktigste bedriftene i kommunen samt Loppa kommune er kunde hos oss. Bedrifter med kundeforhold i SNN har over tid blitt betjent fra Hammerfest og Alta.

Det er 115 km til nærmeste SNN lokalbank som er vårt Finanssenter i Alta.

Årlig kostnadsbesparelse ved sammenslåing/nedleggelse er estimert til kr. 550.000,-

Kjøllefjord

Filialen har i dag 1 ansatt i 100 % stilling.

Kontoret dekker primært Lebesby kommune med 1300 innbyggere. 75 % av befolkningen er kunder i SNN. Utlån personmarked i kommunen 90 mill. kr. (MA 31 %) og innskudd personmarked i kommunen er 80 mill. kr. (MA 50,2 %).

Besøket i filialen er gått ned i takt med økt selvbetjening og det er i dag få kunder som besøker kontoret ukentlig.

Bedrifter i kommunen med kundeforhold i SNN har over tid blitt betjent fra Hammerfest. Det samme gjelder Lebesby kommune som betjenes fra offentlig marked region.

Driften av kontoret byr på store utfordringer i ferier, ved sykdom og annet fravær. Filialen har fått bistand fra nærmeste lokalbank som er Honningsvåg. Også her er dagpendling ikke mulig, hvilket innebærer at ansatte i Honningsvåg ikke er særlig motivert til å arbeide ved

filialen når det er behov. Vinterstid fører også været og til utfordringer med forutsigbar åpningstid. Vedkommende som har arbeidssted i Kjøllefjord i dag er bosatt i Mehamn og dagpendler til Kjøllefjord. Rekruttering av kompetent arbeidskraft bosatt i Kjøllefjord har vist seg å være en utfordring.

Det er 234 km til nærmeste SNN lokalbank som er lokalbank Lakselv.

Årlig besparelse ved nedleggelse/sammenslåing er estimert til kr. 1 millioner.

Berlevåg

Filialen har i dag åpent 2 dager i uken med en ansatt med bosted i Berlevåg som ukentlig jobber 3 dager i Vadsø og 2 dager i Berlevåg. At kontoret bare har 0,4 årsverk fører til at det er driftsmessige utfordringer i ferier, ved sykdom og annet fravær. Bistand fra lokalbank Båtsfjord er vanskelig på grunn av avstanden.

Kontoret dekker Berlevåg kommune med ca. 900 innbyggere. 84 % av innbyggerne i kommunen har kundeforhold til SNN. Utlån personmarked i kommunen er 59 mill. kr. (MA 23 %) og innskudd personmarked i kommunene er 126 mill. (72,1 %).

Besøket i filialen er gått ned i takt med økt selvbetjening og det er i dag få kunder som besøker kontoret ukentlig.

Bedrifter i kommunen med kundeforhold i SNN har over tid blitt betjent fra Vadsø og Båtsfjord. Berlevåg kommune betjenes fra offentlig marked i regionen.

Driften av kontoret er svært kostbar hensyntatt at behovet/forsvarlig drift av kontoret krever maks 0,4 årsverk.

Det er 91 km til nærmeste SNN lokalbank som er lokalbank Båtsfjord.

Årlig besparelse ved nedleggelse/sammenslåing er estimert til kr 800.000.

4. Forslag til vedtak

Representantskapet vedtar nedleggelse av følgende kontorer:

- *Breivikbotn*
- *Øksfjord*
- *Kjøllefjord*
- *Berlevåg*

Styret gis fullmakt til å forestå den praktiske nedleggelsen av kontorene innenfor den ramme som følger av notatet som er fremlagt for representantskapet. Fullmakten kan videredelegeres.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Til: Representantskapet

Avvikling av kontrollkomiteen

Saken har vært behandlet og drøftet i konsernledelsen før oversendelse til Styret. Det ble gitt enstemmig tilslutning til konklusjonene i dette notatet.

Dagens regler

I følge sparebankloven skal bankens styringsorganer bestå av representantskap, kontrollkomité og styre.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med at banken drives på en hensiktsmessig og betryggende måte, i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, retningslinjer fastsatt av representantskap, samt pålegg fra Finanstilsynet. Kontrollkomiteen skal også påse at bankens styre og konsernsjef har tilstrekkelig tilsyn og kontroll med morbanken og datterselskapene.

Kontrollkomiteen er valgt av representantskapet og består av 3 medlemmer og 1 varamedlem. Medlemmene velges for 2 år av gangen.

Juridisk avdeling er sekretær for kontrollkomitéen.

Ny finanslovgivning

Forslag til ny finanslov ble i mai 2011 fremsatt i NOU 2011:8 av Banklovkommisjonen. Proposisjonen har vært til høring. Finanskomiteens innstilling til Stortinget om ny finansforetakslov ble klar den 10. februar 2015. Når loven trer i kraft legges det opp til at kravene må oppfylles innen ett år.

Finansforetaksloven bygger på aksjelovens regler om selskapsstruktur og fokuserer sterkt på at de nye regler skal sikre forsvarlig virksomhet og betryggende systemer for styring og kontroll.

Finansforetaksloven har ingen regler om kontrollkomite. En kontrollkomité kan likevel etableres i kraft av vedtektene dersom representantskapet/generalforsamlingen vedtar det.

Finanstilsynet har gitt skriftlig tilbakemelding til flere advokater, hvor det opplyses at man kan søke forhåndsgodkjenning om vedtektsendringer om bortfall av kontrollkomiteen før loven trer i kraft, men med virkning fra ikrafttredelse.

Man unngår dermed en situasjon hvor loven er trådt i kraft og man må vente på tilsynets godkjenning av vedtektsendringer før kontrollkomiteen kan avslutte sitt arbeid.

Status i SpareBank 1 Nord-Norge

Etter administrasjonens vurdering, ivaretas kontrollkomiteens rolle i dag gjennom internrevisjon, ekstern revisor og egne kontrollerfunksjoner i konsernet, herunder blant annet styreutvalg og riskavdelingen.

Intern revisor er et redskap for styret og administrasjonen for overvåking av at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Leveransen av internrevisjonstjenestene omfatter morbanken, datterselskap underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll samt andre vesentlige datterselskaper.

Internrevisjonens hovedoppgave er å bekrefte at den etablerte internkontrollen fungerer som forutsatt samt å påse at etablerte risikostyringstiltak er tilstrekkelige i forhold til bankens risikoprofil. Internrevisjonen rapporterer kvartalsvis til styret som vedtar årsplaner og budsjett for internrevisjonen. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger over forbedringer i bankens risikostyring blir kontinuerlig gjennomgått og implementert.

Ekstern revisor velges av representantskapet etter innstilling fra revisjonsutvalget. Banken har samme revisor i morselskapet og alle datterselskapene. Ekstern revisor legger frem en årlig plan for revisjonsutvalget hovedtrekkene i en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet.

Revisor deltar i styremøter som behandler årsregnskapet og i tillegg møter revisor i revisjonsutvalgets møter som behandler regnskapet. I tillegg gjennomgås konsernet internkontroll, herunder identifiseres svakheter og forslag til forbedringer.

Kostnadene knyttet til drift av kontrollkomiteen, inkludert rekruttering og valg av nye medlemmer og bruk av interne ressurser, beløper seg årlig til ca NOK 1 millioner. Det medgår en ikke ubetydelig interntid til dette arbeidet, herunder et månedsverk på juridisk avdeling. I tillegg kommer tidsbruk for andre ansatte til forberedelse og deltakelse i møter og lignende i kontrollkomiteen.

Vurdering og tilråding

Firansforetakloven stiller ingen krav til at en finansinstitusjon skal ha kontrollkomite, og den har heller ingen funksjoner etter ny lov.

Styring og kontroll av finansforetaket inngår i morbankens generelle organisering på dette området. Vi anser de omfattende kontrollfunksjoner gjennom konsernets egne kontrollerfunksjoner, internrevisjon, eksternrevisjon og varslingsreglene som betryggende.

Som det fremkommer ovenfor, er administrasjonen av den oppfatning at kostnadene og tidsbruken overstiger nytten av kontrollkomiteen.

Det skal også påpekes at avvikling av kontrollkomiteen vil gi et ikke uviktig bidrag til å nå konsernets ambisiøse kostnadsmål.

Endelig skal det bemerkes at en avvikling av kontrollkomiteen vil innebære en forenkling av morbankens styringsstruktur, noe som er en generell målsetning for banken.

Forslag til vedtak:

Representantskapsmøtet vedtar at kontrollkomiteen skal avvikles. Styret blir gitt fullmakt til å besørge den praktiske avviklingen, som skal være gjennomført så snart ny finansforetakslov trer i kraft. Fullmakten kan videredelegeres.

Representantskapet vedtar endring av bankens vedtekter som innebærer at kap. 4 i vedtektene tas bort.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef

Sak: 9/2015

Til: Representantskapet

Orientering om ny finansforetakslov

Under representantskapsmøtet 24. mars vil det bli gitt en orientering om ny finansforetakslov og hvilke konsekvenser dette vil ha for SpareBank 1 Nord-Norge.

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar saken til orientering.

Tromsø, 3. mars 2015
SpareBank 1 Nord-Norge

Jan-Frode Janson
konsernsjef